

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2022, del
GOVERN D'ANDORRA

Juliol de 2024

El Ple del Tribunal de Comptes, en l'exercici de la funció fiscalitzadora requerida per l'article 2 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13-4-2000 (el text refós de la qual va ser publicat per Decret legislatiu del 27-9-2017), ha aprovat, en la sessió celebrada el 30 de juliol de 2024, l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2022, del Govern d'Andorra.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme amb sotmetiment a les lleis i als valors ètics fonamentals d'integritat, independència i objectivitat, competència, comportament professional i confidencialitat i transparència que regeixen l'organització i l'activitat del Tribunal de Comptes.

L'informe, havent acomplert amb els tràmits que requereix l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, serà tramès al Consell General per a la seva consideració.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. Objecte i abast	5
1.2. Metodologia	5
1.3. Marc jurídic.....	6
1.4. Organització i control intern.....	8
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	9
2.1. Pressupost de l'exercici.....	9
2.1.1. Pressupost inicial.....	9
2.1.2. Modificacions pressupostàries	10
2.2. Liquidació del pressupost.....	12
2.2.1. Impostos directes i indirectes	14
2.2.2. Taxes i altres ingressos.....	16
2.2.3. Transferències corrents d'ingressos.....	17
2.2.4. Ingressos patrimonials.....	17
2.2.5. Despeses de personal.....	18
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis	20
2.2.7. Transferències i subvencions atorgades	22
2.2.8. Inversions reals	23
2.2.9. Actius financers	24
2.2.10. Passius financers i despeses financeres.....	24
2.3. Estats financers.....	26
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu	30
2.3.2. Altres actius financers	30
2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos	31
2.3.4. Inventaris.....	34
2.3.5. Altres actius financers no corrents.....	34
2.3.6. Propietats d'inversió	36
2.3.7. Propietat, planta i equipament.....	37
2.3.8. Actius intangibles.....	39
2.3.9. Comptes a pagar	40
2.3.10. Passius financers corrents	40
2.3.11. Passius financers no corrents	41
2.3.12. Endeutament.....	41
2.3.13. Provisions a llarg termini	43
2.3.14. Provisions a curt termini	44
2.3.15. Actius nets/patrimoni	45
2.3.16. Resultats extraordinaris.....	46
2.4. Estat del romanent de tresoreria	47
2.5. Contractació pública	49
2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal	51
2.7. Altres aspectes a destacar	52
2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals	57
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	64
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	64
5. CONCLUSIONS	66
6. ESTATS CONSOLIDATS DEL GOVERN I ENTITATS DEPENDENTS	67
7. AL·LEGACIONS	77
8. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	117

Abreviacions

BOPA:	Butlletí Oficial del Principat d'Andorra
DLTRLGFP:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques
DLTRLSEPF:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
LBOT:	Llei de bases de l'ordenament tributari
LCP:	Llei de contractació pública
LFC:	Llei de les finances comunals
LFP:	Llei de la funció pública
LQDCC:	Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns
LQTC:	Llei qualificada de transferències als comuns
NICSP:	Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració general, integrada entre d'altres, pel Govern d'Andorra (en endavant Govern).

La fiscalització del Govern forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2022, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2022.

La liquidació de comptes del Govern corresponent a l'exercici 2022, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 31 de març del 2023 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 9 de maig de 2024 el Govern envia els estats financers consolidats de l'exercici 2022 del Govern i les seves entitats dependents.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i al Codi d'Ètica del Tribunal de Comptes, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Govern s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Comprovar si els comptes anuals i altres estats financers del Govern expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Govern en l'exercici 2022 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències del Govern va concloure el 10 de juny de 2024.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Govern en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000, i les seves modificacions posteriors. (Vigència fins al 31-08-2022)
- Llei del Govern, de 15 de desembre de 2000, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 5/2008, del 15 de maig, sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques i les seves modificacions posteriors.
- Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials i les seves modificacions posteriors.
- Llei 31/2008, de 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica i les seves modificacions posteriors.
- Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'administració i les seves modificacions posteriors.
- Llei 23/2014 del 30 d'octubre, qualificada de la creació i regulació del pla de pensions de la funció pública i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.

- Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 19/2017, del 20 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns.
- Llei 32/2017, del 20 de desembre, de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns.
- Correcció d'errata del 21-02-2018 per la qual s'esmena un error de transcripció al Decret legislatiu del 7-02-2018 de publicació del text refós de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.
- Llei 25/2018, del 18 d'octubre, de modificació de la Llei 32/2017, del 20 de desembre, de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns.
- Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública i les seves modificacions posteriors.
- Llei 11/2019, del 15 de febrer, del servei d'acció exterior i de la carrera diplomàtica.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 3-7-2019 de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i les seves modificacions posteriors.
- Decret Legislatiu del 18-9-2019 de publicació del text consolidat de la Llei 18/2017, del 20 d'octubre, qualificada de transferències als comuns.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022.
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública. (Vigència a partir de l'1-09-2022)

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i de direcció, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern del Govern. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Al Govern, la fiscalització i verificació del control intern recau, per mandat normatiu, en la intervenció general la qual s'estructura en els dos àmbits de competència que li atorga el DLTRLGFP, l'anomenat servei de comptadoria, el qual és el centre director de la comptabilitat administrativa i de la tresoreria, i les intervencions delegades, les quals assumeixen la funció fiscalitzadora de l'activitat de l'Administració.

El Govern utilitza una aplicació de gestió pressupostària i comptable pel registre de les operacions econòmiques.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
DESPESES		INGRESSOS	
1 Despeses de personal	121.892.786	1 Impostos directes	95.210.882
2 Consum de béns corrents i serveis	57.498.397	2 Impostos indirectes	305.800.673
3 Despeses financeres	16.296.514	3 Taxes i altres ingressos	37.144.949
4 Transferències corrents	222.757.735	4 Transferències corrents	54.844
		5 Ingressos patrimonials	30.291.510
Despeses corrents	418.445.432	Ingressos corrents	468.502.858
6 Inversions reals	37.235.733	6 Alienació d'inversions	5.441
7 Transferències de capital	35.822.716	7 Transferències de capital	
8 Actius financers	110.487.306	8 Actius financers	152.328.396
9 Passius financers	618.845.508	9 Passius financers	600.000.000
Despeses de capital	802.391.263	Ingressos de capital	752.333.837
Total pressupost despeses	1.220.836.695	Total pressupost ingressos	1.220.836.695

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Estructura pressupostària

La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici, que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
1 Impostos directes	95.210.882	-	95.210.882
2 Impostos indirectes	305.800.673	-	305.800.673
3 Taxes i altres ingressos	37.144.949	-	37.144.949
4 Transferències corrents	54.844	-	54.844
5 Ingressos patrimonials	30.291.510	-	30.291.510
Ingressos corrents	468.502.858	-	468.502.858
6 Alienació d'inversions	5.441	-	5.441
7 Transferències de capital	-	-	-
8 Actius financers	152.328.396	-	152.328.396
9 Passius financers	600.000.000	-	600.000.000
Ingressos de capital	752.333.837	-	752.333.837
Total pressupost ingressos	1.220.836.695	-	1.220.836.695

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

	Pressupost Inicial	Reconduïts	Transferències de crèdits	Crèdits Ampliables	Crèdits ampliables contra Ingressos	Crèdits Extraordinaris	Suplements de Crèdits	Pressupost Final
1. Despeses de personal	121.892.786	83.285	581.983	892.190	0	0	0	123.450.244
2. Consum de béns corrents i serveis	57.498.397	2.723.932	(370.799)	112.733	101.836	25.000	0	60.091.100
3. Despeses financeres	16.296.514	1.044.646	4.274	0	0	0	5.192.466	22.537.899
4. Transferències corrents	222.757.735	6.647.351	364.703	2.477.055	5.794.333	836.460	1.799.578	240.677.215
6. Inversions reals	37.235.733	13.327.041	135.759	(3.489.924)	0	2.100.450	0	49.309.059
7. Transferències de capital	35.822.716	6.703.189	(227.420)	0	1.544.000	250.000	998.165	45.090.650
8. Actius financers	110.487.306	7.046	(488.500)	7.945	0	15.085.074	1.350.000	126.448.871
9. Passius financers	618.845.508	13.942	0	0	0	0	39.600	618.899.051
Total	1.220.836.695	30.550.433	0	(0)	7.440.169	18.296.984	9.375.808	1.286.504.088

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i

igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

El Govern ha finançat crèdits extraordinaris, suplementos de crèdit i crèdits ampliables amb la tresoreria disponible de l'endeutament disposat en anys anteriors. La tresoreria no disposada de l'endeutament en anys anteriors es va destinar a finançar els crèdits inicials del pressupost de despeses de l'exercici 2022. Per aquest motiu, per destinar aquesta tresoreria al finançament de modificacions de crèdits del mateix pressupost, s'haurien d'haver anul·lat els crèdits de despeses del pressupost inicial finançats amb l'endeutament disposat en anys anteriors.

Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici

Durant l'exercici 2022 s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 del DLTRLGFP.

De les mostres efectuades, s'ha observat que han tingut la finalitat indicada els crèdits ampliables que es relacionen a continuació:

- Crèdits ampliables per un total de 1.907.962 euros aprovats el 7 i 28 de desembre de 2022 per dotar crèdit a diverses partides del capítol I del pressupost de despeses.

Transferències de crèdit que minoren despeses de capital prèviament augmentades

L'article 26.2 del DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses de capital que hagin estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos o transferències de crèdits. S'observen transferències de crèdit per un import total de 2.233.177 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant crèdits extraordinaris o transferències de crèdit.

Transferències de crèdit que minoren despeses corrents prèviament augmentades

L'article 26.4.d) del DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses corrents que hagin estat augmentats per suplementos de crèdit, transferències de crèdits o crèdits ampliables. S'observen transferències de crèdit per un import total de 1.705.813 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant transferències de crèdit.

Transferències de crèdit entre diferents ministeris

L'article 26.4.a) del DLTRLGFP estableix que es poden referir només a crèdits inclosos en un mateix ministeri. S'han observat transferències de crèdit entre diferents ministeris per un import total de 580.161 euros.

Limitacions a les transferències de crèdits establertes per la 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022

S'han observat transferències de crèdit que incompleixen l'article 26 del DLTRLGFP en la seva redacció donada per la Llei del pressupost per a l'exercici 2022:

- Transferències de crèdit entre diferents programes per a despeses de capital i actius financers, contravenint l'article 26.1. b) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 577.168 euros.
- Transferències de crèdit, entre diferents programes entre els capítols "Transferències corrents" i "transferències de capital" i Actius financers", contravenint l'article 26.1.c) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 508.107 euros.
- Transferències de crèdit, entre diferents programes, per a despeses corrents, contravenint l'article 3.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2022. S'han detectat operacions per un import de 580.161 euros.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports rebuts pel Govern es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i prees. final	% liq. / prees.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
Ingressos corrents	468.502.857	468.502.857	544.470.073	75.967.215	116%	417.374.251	127.095.822	30%	620.590.392
1. Impostos directes	95.210.882	95.210.882	150.752.813	55.541.930	158%	117.131.311	33.621.501	29%	161.853.818
2. Impostos indirectes	305.800.673	305.800.673	317.739.329	11.938.656	104%	236.181.278	81.558.050	35%	386.161.896
3. Taxes i altres ingressos	37.144.949	37.144.949	47.692.289	10.547.340	128%	29.403.783	18.288.506	62%	44.216.311
4. Transferències corrents	54.844	54.844	50.857	(3.987)	93%	6.799.400	(6.748.544)	(99%)	300.857
5. Ingressos patrimonials	30.291.510	30.291.510	28.234.785	(2.056.724)	93%	27.858.478	376.307	1%	28.057.512
Ingressos de capital	5.441	5.441	-	(5.441)	-	628.200	(628.200)	(100%)	18.200
6. Venda d'inversions reals	5.441	5.441	-	(5.441)	-	18.200	(18.200)	(100%)	18.200
7. Transferències de capital	-	-	-	-	-	610.000	(610.000)	(100%)	-
Var. actius i passius financers	752.328.396	752.328.396	552.803.654	(199.524.742)	73%	679.027.974	(126.224.320)	(19%)	551.849.981
8. Actius financers	152.328.396	152.328.396	48.455.612	(103.872.584)	32%	134.531	48.321.281	35.918%	47.644.530
9. Passius financers	600.000.000	600.000.000	504.347.842	(95.652.158)	84%	678.893.443	(174.545.601)	(26%)	504.205.451
Total	1.220.836.695	1.220.836.695	1.097.273.727	(123.562.968)	90%	1.097.030.425	243.302	0%	1.172.458.573

Font: Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
1. Despeses de personal	121.892.786	1.557.458	123.450.244	122.587.081	863.163	99%	116.842.820	5.744.261	5%	122.523.830
2. Consum de béns corrents i serveis	57.498.397	2.692.703	60.091.100	49.509.106	10.581.994	82%	45.428.381	4.080.725	9%	45.387.606
3. Despeses financeres	16.296.514	6.241.388	22.537.899	21.554.507	983.393	96%	19.389.111	2.165.396	11%	11.435.399
4. Transferències corrents	222.757.735	17.919.480	240.677.215	221.879.741	18.797.474	92%	252.462.561	(30.582.820)	(12%)	217.409.885
6. Inversions reals	37.235.733	12.073.326	49.309.059	23.085.105	26.223.954	47%	25.332.930	(2.247.826)	(9%)	20.248.299
7. Transferències de capital	35.822.716	9.267.934	45.090.650	33.128.137	11.962.513	73%	32.638.733	489.404	1%	31.781.625
8. Actius financers	110.487.306	15.961.565	126.448.871	22.018.882	104.429.989	17%	111.860.589	(89.841.707)	(80%)	22.013.278
9. Passius financers	618.845.508	53.542	618.899.051	618.899.051	0	100%	484.951.699	133.947.352	28%	618.899.051
TOTAL	1.220.836.695	65.667.394	1.286.504.088	1.112.661.608	173.842.480	86%	1.088.906.824	23.754.784	2%	1.089.698.974

Font: Govern
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

	Pressupost inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat/ Pagat exercici
Ingressos corrents	468.502.857	0	468.502.857	544.470.073	116%	417.374.251	127.095.822	30%	620.590.392
Despeses de funcionament ¹	402.148.918	22.069.641	424.218.559	393.975.928	93%	414.733.762	(20.757.834)	(5%)	385.321.321
Ingressos de capital	5.441	0	5.441	0	-	628.200	(628.200)	(100%)	18.200
Despeses de capital	73.058.449	21.341.259	94.399.708	56.213.241	60%	57.971.663	(1.758.422)	(3%)	52.029.924
Superàvit o dèficit de gestió	(6.699.069)	(43.410.900)	(50.109.969)	94.280.903	188%	(54.702.975)	148.983.878	272%	183.257.347
Despeses financeres	16.296.514	6.241.388	22.537.899	21.554.507	96%	19.389.111	2.165.396	11%	11.435.399
Superàvit o dèficit de caixa	(22.995.582)	(49.652.286)	(72.647.868)	72.726.397	100%	(74.092.085)	146.818.482	198%	171.821.948
Actius financers (ingressos)	152.328.396	0	152.328.396	48.455.812	32%	134.531	48.321.281	35,918%	47.644.530
Passius financers (ingressos)	600.000.000	0	600.000.000	504.347.842	84%	678.893.443	(174.545.601)	(26%)	504.205.451
Actius financers (despeses)	110.487.306	15.961.565	126.448.871	22.018.882	17%	111.860.589	(89.841.707)	(80%)	22.013.278
Passius financers (despeses)	618.845.508	53.542	618.899.051	618.899.051	100%	484.951.699	133.947.352	28%	618.899.051
Var. d'actius i passius financers	22.995.582	(16.015.108)	6.980.475	(88.114.278)	(1.262%)	82.215.687	(170.329.965)	(207%)	(89.062.348)
Resultat pressupostari ²	(0)	(65.667.394)	(65.667.394)	(15.387.881)	(23%)	8.123.601	(23.511.482)	(289%)	82.759.600

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Estalvi net pressupostari negatiu

L'indicador de l'estalvi net reflecteix la capacitat del pressupost de generar excedents derivats de les activitats ordinàries, les quals queden recollides en els capítols pressupostaris de l'I al V, una vegada descomptades les quantitats que s'han de

destinar a satisfer la despesa financera i el retorn dels préstecs i crèdits amb venciment a l'exercici.

Aquests excedents són, en el cas de produir-se, els que el Govern pot destinar a l'autofinançament d'inversions o d'altres despeses de capital o a atendre el servei del deute de noves operacions d'endeutament que es proposi formalitzar.

Tal i com es posa de manifest en el quadre següent, la liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu. Els imports següents són els que deriven dels estats financers i pressupostaris retuts, sense incloure-hi l'efecte de les observacions que es detallen en el transcurs de l'informe les quals no les atenuarien.

Concepte	2022 Import	2021 Import
Ingressos corrents exercici	544.470	413.635
Despeses corrents exercici (cap. I, II i IV)	-393.976	-414.734
Estalvi brut	150.494	-1.099
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	-640.454	-504.341
Estalvi net	-489.960	-505.440
<i>Percentatge sobre Ingressos corrents</i>	<i>-89,99%</i>	<i>-122,19%</i>

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

L'estalvi net negatiu s'ha reduït en 15.480 milers d'euros, el que representa una reducció del 3,06%. Tot i el creixement de l'endeutament d'aquests darrers anys que motiva un increment de les obligacions reconegudes en concepte d'amortització de l'endeutament, l'increment de l'estalvi brut ha estat superior, fet que ha permès reduir l'estalvi net.

Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament.

2.2.1. Impostos directes i indirectes

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos directes figura en el quadre següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
1. Impostos directes	95.210.882	95.210.882	150.752.813	55.541.930	158%	117.131.311	33.621.501	29%	161.853.818
100. Impost sobre la renda	43.000.000	43.000.000	67.386.999	24.386.999	157%	46.907.242	20.479.757	44%	70.805.799
10000. Impost sobre Plusvàlues immobiliàries	5.000.000	5.000.000	9.743.450	4.743.450	195%	7.807.745	2.135.705	28%	11.823.884
10001. IRPF. Impost Renda Persones Físiques	38.000.000	38.000.000	57.643.549	19.643.549	152%	39.299.497	18.344.052	47%	58.981.915
101. De societats	42.000.000	42.000.000	76.170.153	34.170.153	181%	57.501.031	18.669.123	32%	78.762.455
10100. Impost sobre societats	42.000.000	42.000.000	76.170.153	34.170.153	181%	57.501.031	18.669.123	32%	78.762.455
10101. Activitats econòmiques	-	-	-	-	-	-	-	-	-
103. Impost sobre la renda no residents	10.171.000	10.171.000	7.149.988	(3.021.032)	70%	12.881.314	(5.531.346)	(44)%	12.240.347
10301. Impost sobre Renda No Residents	10.171.000	10.171.000	7.149.988	(3.021.032)	70%	12.881.314	(5.531.346)	(44)%	12.240.347
111. Imp. ext. sob. el patrim. pers. físiques	-	-	5.037	5.037	-	-	5.037	-	4.581
11100. Impost sobre els habitatges buits	-	-	5.037	5.037	-	-	5.037	-	4.581
122. Altres impostos directes	39.882	39.882	40.656	774	102%	41.724	(1.088)	(3)%	40.656
12200. Sobre activitats que vulguin obrir fins a 24h	39.882	39.882	40.656	774	102%	41.724	(1.088)	(3)%	40.656
Total	95.210.882	95.210.882	150.752.813	55.541.930	158%	117.131.311	33.621.501	29%	161.853.818

Font: Govern
(Imports en euros)

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos indirectes es mostra en el quadre següent:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
2. Impostos indirectes	305.800.673	305.800.673	317.739.329	11.938.656	104%	236.181.278	81.558.050	35%	386.161.896
200. Sobre transmissions intervius	2.800.000	2.800.000	3.477.258	877.258	124%	3.721.441	(244.183)	(7%)	4.889.245
20000. ITP	2.800.000	2.800.000	3.477.258	877.258	124%	3.721.441	(244.183)	(7%)	4.889.245
210. Consum béns	131.903.735	131.903.735	148.631.200	16.727.465	113%	115.197.415	33.433.785	29%	205.384.647
21002. IAC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21010. IGI	131.903.735	131.903.735	148.631.200	16.727.465	113%	115.197.415	33.433.785	29%	205.384.647
211. Consum de serveis	9.216.000	9.216.000	6.102.352	(3.113.648)	66%	3.485.126	2.617.226	75%	5.121.944
21101. ISI Assegurances	3.216.000	3.216.000	3.442.131	226.131	107%	3.485.126	(42.994)	(1%)	3.495.995
21102. ISI	-	-	-	-	-	-	-	-	45.992
21103. Impost sobre l'allotjament	6.000.000	6.000.000	2.660.221	(3.339.779)	44%	-	2.660.221	-	1.579.957
212. Sobre la producció	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21200. IPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
213. Impostos especials	51.000.000	51.000.000	47.214.621	(3.785.379)	93%	39.266.783	7.947.837	20%	51.532.260
21300. Impostos especials	43.000.000	43.000.000	37.950.072	(5.049.928)	88%	39.266.783	(1.316.711)	(3%)	42.267.712
21304. Impost sobre les emissions de CO2	8.000.000	8.000.000	9.264.548	1.264.548	116%	-	9.264.548	-	9.264.548
214. Sobre el tràfic exterior	109.702.938	109.702.938	111.998.691	2.295.754	102%	74.307.362	37.691.329	51%	119.167.636
21400. Taxa al consum	108.500.000	108.500.000	110.802.244	2.302.244	102%	73.466.030	37.336.214	51%	117.974.113
21410. Tarifa Exterior Comuna (TEC)	1.200.000	1.200.000	1.087.076	(112.924)	91%	841.008	246.068	29%	1.178.289
21411. Antidumping	2.938	2.938	109.371	106.434	3.723%	324	109.047	33.659%	15.234
220. Sobre el Joc	1.178.000	1.178.000	315.206	(862.794)	27%	203.151	112.056	55%	286.164
22000. Sobre el Joc del Bingo	900.000	900.000	306.229	(593.771)	34%	179.254	126.975	71%	276.733
22001. Impost sí/ Joc d'atzar	278.000	278.000	8.977	(269.023)	3%	23.897	(14.919)	(62%)	9.432
230. Impostos mediambientals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23001. Impost sobre les emissions de CO2 (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	305.800.673	305.800.673	317.739.329	11.938.656	104%	236.181.278	81.558.050	35%	386.161.896

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
3. Taxes i altres ingressos	37.144.949	37.144.949	47.692.289	10.547.340	128%	29.403.783	18.288.506	62%	44.216.311
30. Taxes	19.051.040	19.051.040	19.885.662	834.622	104%	18.471.817	1.413.845	8%	17.949.204
300. Taxa d'activitats econòmiques	9.368.825	9.368.825	8.374.336	(984.489)	89%	8.561.677	(187.341)	(2%)	5.831.584
301. Taxa de vehicles	6.443.067	6.443.067	6.845.776	402.709	106%	6.667.471	178.305	3%	6.417.232
303. Taxa judicial	770.000	770.000	884.726	114.726	115%	821.024	63.702	8%	1.705.750
304. Taxa marques i patents	402.315	402.315	417.332	15.018	104%	477.662	(60.329)	(13%)	418.934
307. Taxa sol·licituds de treball	2.000.000	2.000.000	3.272.501	1.272.501	164%	1.858.867	1.413.633	76%	3.467.904
308. Taxa Salut animal i seg. alimentària	59.409	59.409	63.430	4.022	107%	62.878	552	1%	59.857
309. Altres taxes	17.425	17.425	27.560	10.135	158%	22.238	5.323	24%	29.853
31. Prestació de serveis	4.424.451	4.424.451	4.127.860	(296.590)	93%	4.523.868	(396.008)	(9%)	4.350.154
310. Legalització de documents	49.860	49.860	67.679	17.819	136%	60.326	7.353	12%	67.516
311. Llicències, permisos i autoritzacions	865.574	865.574	934.117	68.543	108%	897.935	36.182	4%	963.919
312. Serveis sanitaris	513.816	513.816	505.248	(8.568)	98%	411.378	93.870	23%	483.367
313. Certificats	127.245	127.245	189.305	62.059	149%	140.188	49.117	35%	189.104
314. Carnets escolars	1.054.215	1.054.215	275.800	(778.415)	26%	880.539	(604.739)	(69%)	426.297
315. Passaports	157.865	157.865	183.944	26.080	117%	177.703	6.241	4%	183.299
316. Inscricions en registre	1.502.226	1.502.226	1.676.633	174.406	112%	1.630.135	46.498	3%	1.748.115
317. Inspeccions	5	5	32	28	707%	9	24	275%	36
318. Ús Cartografia digital	-	-	-	-	-	15	(15)	(100%)	-
319. Altres serveis	153.645	153.645	295.103	141.458	192%	325.641	(30.538)	(9%)	288.500
32. Venda de béns	371.705	371.705	730.621	358.917	197%	411.495	319.126	78%	757.680
320. Venda de publicacions pròpies	67.249	67.249	25.364	(41.885)	38%	61.729	(36.365)	(59%)	28.738
321. Impresos	75.946	75.946	574.952	499.006	757%	273.189	301.763	110%	607.616
323. Fotocòpies i altres prod. reprografia	9.682	9.682	7.302	(2.380)	75%	5.542	1.760	32%	7.438
324. Cartografia i fotografia aèria	28.443	28.443	4.872	(23.571)	17%	11.770	(8.899)	(59%)	4.599
326. Documentació diversa	1.714	1.714	-	(1.714)	-	603	(603)	(100%)	(278)
327. Productes sanitaris	158.732	158.732	67.509	(91.223)	43%	36.423	31.086	85%	55.160
329. Altres béns	29.939	29.939	50.622	20.683	169%	22.239	28.384	128%	54.408
33. Reinteguments	8.772.095	8.772.095	3.577.734	(5.194.361)	41%	2.628.796	948.937	36%	3.288.422
330. D'exercicis tancats	8.051.942	8.051.942	3.200.338	(4.851.603)	40%	2.256.299	944.040	42%	2.904.231
331. De pressupost corrents	720.153	720.153	377.395	(342.758)	52%	372.497	4.898	1%	384.192
34. Altres ingressos	4.525.659	4.525.659	19.370.412	14.844.753	428%	3.367.807	16.002.605	475%	17.870.850
340. Sancions	4.000.000	4.000.000	18.624.155	14.624.155	466%	2.509.795	16.114.360	642%	17.299.682
342. Danys i imprevistos	483.758	483.758	727.236	243.478	150%	829.066	(101.830)	(12%)	556.708
343. Recàrrecs	41.798	41.798	18.275	(23.523)	44%	22.307	(4.031)	(18%)	14.169
344. Subhastes	-	-	-	-	-	1.780	(1.780)	(100%)	-
345. Ingressos Atípics	103	103	748	643	725%	4.859	(4.113)	(85%)	290
Total	37.144.949	37.144.949	47.692.289	10.547.340	128%	29.403.783	18.288.506	62%	44.216.311

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències corrents d'ingressos

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
4. Transferències corrents	54.844	54.844	50.857	(3.987)	93%	6.799.400	(6.748.544)	(99)%	300.857
430. Subvencions Seguretat Vial	216	216	43	(173)	20%	-	43	-	43
43000. Subvencions Seguretat Vial	216	216	43	(173)	20%	-	43	-	43
489. Altres transferències corrents	54.628	54.628	48.684	(5.943)	89%	234.183	(185.499)	(79)%	48.684
48902. Entitats sense ànim de lucre AND	-	-	-	-	-	187.001	(187.001)	(100)%	-
48903. COMISSIÓ D'INTERCANVI CULTURAL	54.628	54.628	48.684	(5.943)	89%	47.182	1.502	3%	48.684
460. De famílies i instit.sense fin.lucr	-	-	2.130	2.130	-	6.565.218	(6.563.088)	(100)%	252.130
46000. De famílies i instit.sense fin.lucr	-	-	2.130	2.130	-	6.565.218	(6.563.088)	(100)%	252.130
Total	54.844	54.844	50.857	(3.987)	93%	6.799.400	(6.748.544)	(99)%	300.857

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
5. Ingressos patrimonials	30.291.510	30.291.510	28.234.785	(2.056.724)	93%	27.858.478	376.307	1%	28.057.512
515. A empreses públ.i altres ent.públ.	177.993	177.993	9.346	(168.647)	5%	204.349	(195.003)	(95)%	391.888
51500. Int. Préstecs parapúbliques	177.993	177.993	9.346	(168.647)	5%	204.349	(195.003)	(95)%	391.888
518. A instit.sense finalitat de lucre	1.672	1.672	-	(1.672)	-	-	-	-	-
51800. Interessos crèdits concedits II/p	1.672	1.672	-	(1.672)	-	-	-	-	-
520. Interessos de comptes bancaris	185	185	-	(185)	-	-	-	-	-
52000. De comptes corrents	185	185	-	(185)	-	-	-	-	-
521. Interessos de dipòsits	6.268	6.268	5.708	(559)	91%	7.500	(1.792)	(24)%	5.708
52100. Interessos de dipòsit	6.268	6.268	5.708	(559)	91%	7.500	(1.792)	(24)%	5.708
530. Distribució de resultats	24.500.046	24.500.046	23.717.115	(782.931)	97%	21.448.424	2.267.690	11%	23.158.371
53000. Distribució de resultats de FEDA	4.500.000	4.500.000	-	(4.500.000)	-	3.798.089	(3.798.089)	(100)%	-
53001. Distr. Resultats Andorra Telecom	20.000.000	20.000.000	23.231.481	3.231.481	116%	17.853.178	5.578.283	32%	22.672.717
53003. Distribució resultats Casa Rossell	46	46	41	(5)	88%	158	(117)	(74)%	41
53008. Distribució de resultats CRAJ	-	-	485.613	485.613	-	-	485.613	-	485.613
541. Lloguers	56.827	56.827	43.857	(12.970)	77%	78.454	(34.597)	(44)%	42.765
54100. Cafeteria Govern	7.161	7.161	17.225	10.064	241%	6.316	10.909	173%	17.225
54103. Lloguers duana	12.446	12.446	6.938	(5.508)	56%	12.020	(5.081)	(42)%	7.622
54104. Places d'aparcament	23.693	23.693	6.681	(17.012)	28%	7.065	(384)	(5)%	7.258
54107. Casa Rossell	12.996	12.996	8.982	(4.015)	69%	9.891	(909)	(9)%	9.460
54112. Lloguer Auditori Nacional	531	531	0	(531)	0%	3.183	(3.183)	(100)%	-
54114. Poliesportiu d'Andorra	-	-	1.335	1.335	-	-	1.335	-	1.200
54116. Camp d'esports del MICG	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54119. Lloguer Residence Les Palaces	-	-	-	-	-	39.980	(39.980)	(100)%	-
54120. Lloguer Casa d'Areny Plandolit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54122. Lloguer Escola Andorrana Sant Julià	-	-	2.696	2.696	-	-	2.696	-	-
544. ALTRES INGRESSOS PATRIMONIALS	5.172.154	5.172.154	4.174.251	(997.902)	81%	5.851.416	(1.677.165)	(29)%	4.171.395
54400. Ingressos per cessió d'ús	30.594	30.594	21.900	(8.693)	72%	26.659	(4.759)	(18)%	21.280
54401. Euros col·leccionisme	1.641.560	1.641.560	300.351	(1.341.209)	18%	2.085.757	(1.785.406)	(86)%	298.115
54402. Euros en circulació ¹	3.500.000	3.500.000	3.852.000	352.000	110%	3.739.000	113.000	3%	3.852.000
550. Resultat d'operacions comercials	380.550	380.550	242.771	(137.779)	64%	242.771	-	-	242.771
55000. Cànon ITV	380.550	380.550	242.771	(137.779)	64%	242.771	-	-	242.771
580. Interessos de demora	28	28	33.192	33.164	118.246%	6.429	26.763	416%	36.269
58002. Interessos Legals	28	28	33.192	33.164	118.246%	6.429	26.763	416%	36.269
590. Ingressos provin. inversions reals	15.787	15.787	8.546	(7.241)	54%	18.135	(9.589)	(53)%	8.546
59000. Ingressos provin. inversions reals	15.787	15.787	8.546	(7.241)	54%	18.135	(9.589)	(53)%	8.546
Total	30.291.510	30.291.510	28.234.785	(2.056.724)	93%	27.858.478	376.307	1%	28.057.512

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Liq. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
100. Retribucions bàsiques i altres remuneracions d'alts càrrecs	4.374.187	(852.090)	3.522.097	3.503.028	19.089	99%	3.694.430	(191.403)	(5%)	3.503.028
110. Remuneracions bàsiques i altres, personal fix	85.940.146	1.624.885	87.565.012	87.324.114	240.898	100%	82.855.178	4.468.936	5%	87.324.114
120. Remun. bàsiques i altres d'agent Adm. caràct.indefinit	216.981	251.071	468.032	295.339	172.693	63%	362.701	(67.361)	(19%)	238.462
130. Remuneracions bàsiq. i altres d'agent Adm. caràcter eventual	5.963.780	(5.455)	5.958.305	5.936.388	21.917	100%	6.180.833	(244.445)	(4%)	5.936.388
160. Quotes seguretat social	15.288.859	328.807	15.617.466	15.540.996	76.470	100%	14.912.885	828.131	4%	15.538.342
161. Prestacions socials	9.120.101	306.788	9.426.889	9.353.389	73.500	99%	8.406.922	946.467	11%	9.353.389
163. Despeses socials del personal	988.772	(96.328)	892.444	633.828	258.616	71%	429.892	203.936	47%	630.107
Total	121.892.786	1.557.458	123.450.244	122.587.081	863.163	99%	116.842.820	5.744.261	5%	122.523.830

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

La pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 del DLTRLGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Hores extraordinàries

L'article 8.1 del Reglament de sistemes de compensació estableix que "les hores extres són la circumstància per la qual el personal de l'Administració general, de forma voluntària, autoritzada i motivada per necessitats del servei, treballa fora de la seva jornada laboral".

Així mateix, la Disposició addicional segona del reglament esmentat, estipula que el màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores a l'any. El màxim d'hores extraordinàries compensades amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del director del departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la secretaria d'Estat de Funció Pública.

El quadre següent resumeix els treballadors pels quals s'han detectat hores extraordinàries en un nombre superior a 120 hores l'any:

Interval d'hores extres/any	Nombre de treballadors
Més de 300	10
Entre 200 i 300	20
Entre 150 i 200	26
Entre 120 i 150	24
Total	80

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Registre de personal

L'article 30 de la Llei 1/2019 del 17 de gener, de la funció pública, estableix que tot el personal de l'Administració general ha de figurar inscrit en el Registre de personal, que depèn del ministeri competent en matèria de funció pública. Així mateix, es regula que, per reglament, el Govern ha de determinar les dades personals i de vinculació amb l'Administració que han de constar en el Registre de personal, i la relació del personal i els llocs de treball a l'Administració.

El Govern hauria de promoure el reglament contemplat en la LFP i establir els mecanismes per tal complir amb la previsió d'aquesta Llei.

Sistema de classificació del personal

El Govern no disposa d'un sistema de classificació del personal en base als elements que estableix l'article 13 de la LFP.

La relació de llocs de treball indica el seu nivell de classificació i el cos, general o especial, al que pertanyen. No obstant, el Govern no disposa de la valoració de llocs de treball que requereix l'article 17.2 de la LFP, per assignar el nivell corresponent a cada lloc de treball. Així mateix, la relació de llocs de treball no els agrupa per famílies professionals i no contempla les funcions, activitats, tasques o altres responsabilitats encomanades a cada treballador, així com els perfils professionals i la formació adient per a ocupar-lo.

Cobertures de funcions estructurals i periòdiques

L'article 109.c) de la LFP contempla el nomenament de personal interí per a la cobertura de funcions estructurals i periòdiques. De la revisió realitzada, s'observen, en el marc del precepte esmentat, nomenaments de personal interí fins el 31 de desembre de 2021 i que torna a ser nomenat, per via d'urgència, l'1 de gener de l'any següent fins el 31 de desembre. Aquesta pràctica qüestiona el caràcter periòdic de les funcions estructurals que requereix l'article 109.c) de la LFP.

Oferta pública d'ocupació

L'article 28 de la LFP estableix que una vegada aprovat el Pressupost General, el Departament de Funció Pública publica a la seu electrònica del Govern l'oferta d'ocupació de l'exercici. El Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació per a l'exercici 2022.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
200. Lloguer terrenys i béns naturals	164.979	(2.753)	162.226	155.454	6.772	96%	152.150	3.304	2%	155.454
201. Cànon i prestacions derivades de concessions administratives	7.098.101	595.184	7.691.285	7.448.610	242.655	97%	6.979.069	469.541	7%	7.188.837
202. Lloguer edificis i altres construccions	1.629.504	94.013	1.723.517	1.682.569	40.948	98%	1.497.341	185.228	12%	1.582.534
203. Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipaments	85.874	141.137	226.811	209.478	17.333	92%	110.969	98.510	89%	195.405
204. Lloguer de material de transport	272.613	2.242	274.855	253.630	21.225	92%	246.523	7.108	3%	250.252
205. Lloguer de mobiliari i efectes	2.117	1.488	3.585	1.795	1.790	50%	2.084	(289)	(14%)	1.795
206. Lloguer d'equipaments per a informàtica	117.292	6.206	123.498	96.143	27.355	78%	94.764	1.379	1%	77.893
208. Lloguer altre immobilitzat immaterial	2.800.413	302.648	3.103.061	2.622.923	480.138	85%	2.391.602	231.321	10%	1.988.764
209. Lloguer altre immobilitzat material	3.282	293	3.575	2.851	724	80%	1.400	1.450	104%	2.642
210. Reparació i conservació, terrenys i béns naturals	72.463	(13.987)	58.477	50.032	8.445	86%	55.593	(5.562)	(10%)	48.375
212. Reparació i cons, edificis i altres construccions	888.494	(155.978)	730.519	435.798	294.722	60%	383.316	52.480	14%	391.798
213. Reparació i conservació. Maquinària, instal. i equipament	3.744.848	(10.580)	3.728.268	3.182.545	545.723	85%	3.030.299	152.247	5%	2.882.368
214. Reparació i conservació, material de transport	544.836	237.861	782.697	603.278	179.418	77%	545.026	58.253	11%	561.854
215. Reparació i conservació, mobiliari i efectes	12.811	6.782	19.593	12.238	7.356	62%	3.547	8.690	245%	8.504
216. Reparació i conservació d'equipaments informàtics	1.097.912	(198.992)	898.920	591.345	307.575	66%	708.594	(117.249)	(17%)	527.645
218. Reparació i conservació, aparells i instruments mèdics	15.302	165	15.467	3.130	12.337	20%	5.753	(2.624)	(46%)	2.857
219. Reparació i conservació d'altre immobilitzat	3.062	8.853	11.915	11.430	484	96%	1.724	9.706	563%	8.477
220. Material d'oficina	642.028	9.937	651.965	474.537	177.428	73%	335.052	139.484	42%	445.023
221. Subministraments	9.256.169	983.621	10.239.790	9.351.136	888.654	91%	9.238.541	112.596	1%	8.680.714
222. Comunicacions	1.730.076	777	1.730.853	1.507.115	223.738	87%	1.548.896	(41.781)	(3%)	1.500.190
223. Transport	2.950.661	508.565	3.459.225	2.920.410	538.815	84%	2.312.485	607.925	26%	2.803.753
224. Primes d'assegurances	1.321.405	29.720	1.351.125	1.261.625	89.500	93%	1.208.416	53.209	4%	1.225.988
225. Tributs	12.490	9.989	22.479	21.445	1.034	95%	11.816	9.629	81%	21.445
226. Altres serveis	5.899.808	(5.474)	5.894.334	4.287.764	1.406.570	75%	3.030.813	1.256.951	41%	3.824.072
227. Treballs realitzats per altres empreses	16.639.696	128.927	16.768.623	12.033.399	4.735.224	72%	11.400.287	633.113	6%	10.757.483
229. Imprevistos o insuficiències	16.042	(13.901)	2.141	1.397	744	65%	11.886	(10.489)	(88%)	1.397
230. Reemborsament de dietes	282.369	(28.498)	253.871	85.410	168.461	34%	21.335	64.075	300%	81.736
231. Locomoció	387.950	(35.168)	352.782	201.622	151.160	57%	99.101	102.521	103%	172.350
242. Nous serveis	10.000	(4.334)	5.666	0	5.666	-	0	0	-	0
Total	57.498.397	2.592.703	60.091.100	49.509.106	10.581.994	82%	45.428.381	4.080.725	9%	45.387.606

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall dels conceptes amb major volum de despesa és el següent:

	DESCRIPCIÓ SUBCONCEPTE	PRESSUPOST INICIAL 2022	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2022	(2) LIQUIDAT 2022	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
201	Cànon i préstecs derivats concessions administratives	7.096.101	595.164	7.691.265	7.448.609	-242.656	96,85%
	20100 CTRA, S.A	3.795.207	184.034	3.979.241	3.966.876	-12.365	99,69%
	20101 Escorxador Nacional d'Andorra (ENA)	-	-	-	-	-	-
	20103 Estacions Depuradores d'Aigües Residuals	3.292.604	410.030	3.702.634	3.472.439	-230.195	93,78%
	20104 Ús de la propietat industrial	8.290	1.100	9.390	9.294	-96	98,98%
213	Reparació i cons. maquinaria, instal·lacions i equipaments	3.744.848	-16.580	3.728.268	3.182.545	-545.723	85,36%
	21300 Reparació i cons. maq, instal·lacions i equipaments	3.744.848	-16.580	3.728.268	3.182.545	-545.723	85,36%
221	Subministraments	9.256.170	983.619	10.239.789	9.351.137	-888.652	91,32%
	22100 Energia elèctrica	2.411.505	664.305	3.075.810	2.991.750	-84.060	97,27%
	22110 Aigua	134.728	55.889	190.617	178.396	-12.221	93,59%
	22120 Carburants per a loc.	401.326	161.356	562.682	530.867	-31.815	94,35%
	22130 Carburants per a calef.	1.165.551	10.245	1.175.796	1.119.237	-56.559	95,19%
	22140 Vestuari	428.891	32.234	461.125	409.196	-51.929	88,74%
	22150 Productes alimentaris	412.125	9.413	421.538	402.181	-19.357	95,41%
	22155 Animals vius	15.000	0	15.000	12.684	-2.316	84,56%
	22160 Productes farm i sanitaris	1.886.068	126	1.886.194	1.753.569	-132.625	92,97%
	22161 Anàlisis clíniques	169.519	55.289	224.808	160.007	-64.801	71,17%
	22170 Primeres mat., func. i serveis	46.306	-10.613	35.693	30.309	-5.384	84,92%
	22175 Encunyació moneda Euro	985.160	-97.737	887.423	702.112	-185.311	79,12%
	22180 Productes de neteja	69.892	-11.853	58.039	26.187	-31.852	45,12%
	22185 Material esportiu	8.266	5.905	14.171	7.288	-6.883	51,43%
	22190 Altres subministraments	1.121.833	109.060	1.230.893	1.027.354	-203.539	83,46%
223	Transport	2.950.661	508.566	3.459.227	2.920.411	-538.816	84,42%
	22300 Transport mercaderies	195.056	9.567	204.623	142.113	-62.510	69,45%
	22310 Missatgers	39.187	-2.228	36.959	18.806	-18.153	50,88%
	22320 Col·lectiu persones	1.284.462	404.822	1.689.284	1.419.752	-269.532	84,04%
	22330 Altres transports	37.706	38.976	76.682	68.918	-7.764	89,88%
	22340 Transport Helicòpter	1.394.250	57.429	1.451.679	1.270.822	-180.857	87,54%
226	Altres serveis	5.699.808	-5.474	5.694.334	4.287.763	-1.406.571	75,30%
	22610 At. protocol. i de represent.	822.893	10.129	833.022	705.894	-127.128	84,74%
	22620 Divulgació i pub.	342.126	37.065	379.191	241.085	-138.106	63,58%
	22621 Traduccions i correc.	236.896	-36.812	200.084	80.693	-119.391	40,33%
	22630 Jurisdicció i conten.	1.030.177	62.341	1.092.518	843.553	-248.965	77,21%
	22631 Execucions SAIG	9.981	2.758	12.739	6.166	-6.573	48,40%
	22635 Repatriació de Nac.	1.990	0	1.990	538	-1.452	27,04%
	22640 Despeses serv. sanit.	428.798	11.558	440.356	313.909	-126.447	71,29%
	22650 Despeses de comunitat	102.022	18.129	120.151	101.711	-18.440	84,65%
	22660 Reunions, conf. i cursets	598.827	-152.625	446.202	228.545	-217.657	51,22%
	22670 Publicitat i propaganda	367.265	-65.218	302.047	90.244	-211.803	29,88%
	22680 Promoció cultural	705.078	-51.965	653.113	599.083	-54.030	91,73%
	22681 Promoció educativa	153.884	1.517	155.401	87.751	-67.650	56,47%
	22683 Promoció esportiva	823.221	156.623	979.844	936.033	-43.811	95,53%
	22684 Promoció social	49.900	1.002	50.902	35.487	-15.415	69,72%
	22690 Altres despeses	26.750	24	26.774	17.071	-9.703	63,76%
227	Treballs real. per altres empreses	16.639.697	128.925	16.768.622	12.033.398	-4.735.224	71,76%
	22700 Treb. realit. per empre. de neteja i sanejament	3.199.293	71.497	3.270.790	2.726.003	-544.787	83,34%
	22710 Treballs realitzats per empreses de seguretat	614.008	-17.418	596.590	454.152	-142.438	76,12%
	22720 Treb. realit. per empre. de valoracions i peritatges	408.935	17.116	426.051	297.525	-128.526	69,83%
	22730 Treb. realit. per empre. de processament de dades	2.179.419	119.666	2.299.085	1.707.372	-591.713	74,26%
	22735 Treb. realit. per empre. de pàgines WEB	196.130	27.648	223.778	163.197	-60.581	72,93%
	22740 Treb. realit. per empre. impressions i publicacions	46.425	12.591	59.016	39.201	-19.815	66,42%
	22760 Treb. realit. per empre. estudis i treballs tècnics	7.832.968	250.039	8.083.007	5.064.320	-3.018.687	62,65%
	22790 Altres treballs a l'ext.	2.162.519	-352.214	1.810.305	1.581.628	-228.677	87,37%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

2.2.7. Transferències i subvencions atorgades

El resum de les operacions pressupostàries de les transferències que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Transferències corrents

Els imports liquidats al tancament de l'exercici per transferències corrents són:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
402. Als coprínceps	707.500	0	707.500	707.500	0	100%	707.500	0	-	707.500
403. A Administracions Públiques	8.834.319	8.459	8.842.778	8.842.778	0	100%	8.814.089	28.709	%	8.842.778
411. Transferències a entitats parapúbliques	82.429.297	3.801.776	86.231.073	78.184.400	8.046.673	91%	92.792.004	(14.607.604)	(16%)	78.184.400
412. A organismes autònoms administratius	2.386.650	440.919	2.827.569	2.773.381	54.188	98%	2.440.036	333.345	14%	2.773.381
442. A fundacions públiques	800.000	0	800.000	450.000	350.000	56%	752.580	(302.580)	(40%)	450.000
443. A empreses públiques amb forma de societat anònima	21.595.415	87.451	21.682.866	21.682.865	0	100%	20.424.223	1.258.642	6%	21.682.865
462. A corporacions locals	37.333.903	1.699.932	39.033.835	38.802.547	231.288	99%	35.271.234	3.531.314	10%	38.802.547
472. A empreses privades	7.214.616	7.596.274	14.810.889	10.967.305	3.843.584	74%	29.255.882	(18.288.577)	(63%)	10.823.859
482. A famílies i institucions sense finalitat de lucre	59.135.292	4.181.244	63.296.536	57.122.437	6.174.099	90%	59.914.559	(2.792.122)	(5%)	54.902.903
492. A l'exterior	2.520.744	123.426	2.644.170	2.546.528	97.643	96%	2.290.495	256.033	11%	2.425.777
Total	222.757.735	17.919.480	240.677.215	221.879.741	18.797.474	92%	252.462.561	(30.582.820)	(12%)	217.409.885

Font: Govern
(Imports en euros)

Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
700. Consell General	73.356	0	73.356	73.356	0	100%	37.513	35.842	96%	73.356
702. Consell Superior de la Justícia	207.480	17.543	225.023	22.444	202.579	10%	140.043	(117.599)	(84%)	22.444
711. A entitats parapúbliques	3.473.058	2.497.926	5.970.984	3.322.921	2.648.063	56%	6.173.812	(2.850.890)	(46%)	2.776.495
712. A organismes autònoms administratius	71.685	481.759	553.444	531.280	22.164	96%	719	530.541	73.796%	528.207
743. A empreses públiques amb forma de societat anònima	319.926	202.566	522.493	520.215	2.277	100%	31.153	489.062	1.570%	520.215
762. Corporacions locals	25.928.038	2.144.840	28.070.877	24.098.162	3.972.516	86%	21.811.786	2.486.395	12%	23.713.803
763. Organismes autònoms administratius	2.633	0	2.633	0	2.633	-	2.633	(2.633)	(100%)	0
772. A empreses privades	150.000	(16.072)	133.928	83.927	50.001	63%	92.000	(8.073)	(9%)	83.927
782. A famílies i institucions sense finalitat de lucre	3.596.540	3.939.572	7.538.112	2.475.852	5.062.260	33%	2.549.093	(73.241)	(3%)	2.063.179
792. A l'exterior	2.000.000	0	2.000.000	2.000.000	0	100%	2.000.000	0	-	2.000.000
Total	35.822.716	9.267.934	45.090.650	33.128.137	11.962.513	73%	32.638.733	489.404	1%	31.781.625

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Control financer de les subvencions

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2022 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del

pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu el DLTRLGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat acompliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

2.2.8. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
60. Inversions noves	18.991.960	7.324.943	26.316.903	13.309.699	13.007.204	51%	9.682.720	3.626.979	37%	12.042.221
600. Terrenys i béns naturals	0	54.015	54.015	0	54.015	-	0	0	-	0
602. Edificis i altres construccions	646.000	2.184.881	2.829.881	978.797	1.851.083	35%	2.761.502	(1.782.704)	(85%)	978.797
603. Maquinària, instal·lacions i equipament	1.184.248	325.808	1.509.856	678.998	830.861	45%	434.658	244.337	56%	602.185
604. Material de transport	827.142	33.653	860.795	783.795	97.000	89%	109.880	653.915	595%	783.795
605. Mobiliari i estris	886.782	102.037	988.819	814.964	173.855	82%	304.569	510.395	168%	767.918
606. Equipaments per a processos d'informació	491.145	495.065	986.209	602.434	383.775	61%	646.931	(44.497)	(7%)	290.416
607. Béns destinats a l'ús general	10.883.300	3.428.081	14.111.382	7.706.180	6.405.202	55%	3.714.029	3.992.151	107%	6.990.203
608. Altre immobilitzat material	695.327	(45.036)	650.292	507.993	142.298	78%	233.136	274.858	118%	472.050
609. Estudis i projectes d'inversió	3.579.016	746.640	4.325.656	1.256.540	3.069.115	29%	1.478.015	(221.475)	(15%)	1.178.876
61. Inversions de reposició	9.697.968	1.546.156	11.244.124	5.422.906	5.821.218	48%	8.811.473	(3.388.567)	(38%)	5.064.910
611. Acondicionament de terrenys	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0
612. Edificis i altres construccions	4.108.907	8.272	4.117.179	2.382.445	1.734.733	58%	3.558.344	(1.175.899)	(33%)	2.367.486
613. Maquinària, instal·lacions i equipaments	2.921.255	613.441	3.534.696	1.375.034	2.159.662	39%	1.002.701	372.333	37%	1.082.797
614. Material de transport	483.000	242.821	725.821	262.421	463.400	36%	313.193	(50.772)	(16%)	262.421
615. Mobiliari i estris	37.655	2.677	40.332	28.606	11.727	71%	24.371	4.235	17%	22.114
616. Equipaments per a processos d'informació	111.143	4.722	115.865	76.500	39.365	66%	192.465	(115.965)	(60%)	74.360
617. Béns destinats a l'ús general	2.023.008	643.173	2.666.181	1.269.871	1.396.310	48%	3.705.474	(2.435.603)	(66%)	1.238.413
618. Béns mobles d'interès històric, artístic o cultural	13.000	31.049	44.049	28.028	16.021	64%	14.924	13.104	88%	17.320
64. Immobilitzat immaterial	8.545.804	3.202.227	11.748.031	4.352.499	7.395.532	37%	6.838.738	(2.486.238)	(36%)	3.141.168
640. Immobilitzat immaterial	8.545.804	3.202.227	11.748.031	4.352.499	7.395.532	37%	6.838.738	(2.486.238)	(36%)	3.141.168
Total	37.235.733	12.073.326	49.309.059	23.085.105	26.223.954	47%	25.332.930	(2.247.826)	(9%)	20.248.299

Font: Govern
(Imports en euros)

L'estat d'execució dels crèdits destinats a inversions es detalla a continuació:

2022	Crèdits	%
Crèdits inicials i plurianuals	37.236	75,52%
Crèdits reconduïts i modificacions de pressupost	12.073	24,48%
Total pressupost	49.309	100,00%
Crèdits liquidats	23.085	
% execució	46,82%	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

2.2.9. Actius financers

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. entre exercicis	Cobrat exercici
8. Actius financers	152.328.396	152.328.396	48.455.812	(103.872.584)	32%	134.531	48.321.281	35.918%	47.644.530
810. A curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	100
81000. Crèdits emancipació	-	-	-	-	-	-	-	-	100
821. Préstecs a mig i llarg termini	16.447.402	16.447.402	16.447.402	-	100%	-	16.447.402	-	16.447.402
82101. Parapúbliques	16.447.402	16.447.402	16.447.402	-	100%	-	16.447.402	-	16.447.402
831. Préstecs a mig i llarg termini	-	-	5.617	5.617	-	5.718	(101)	(2%)	9.224
83100. Crèdits als estudiants	-	-	5.617	5.617	-	5.718	(101)	(2%)	9.080
83101. Crèdit fiança	-	-	-	-	-	-	-	-	144
840. Devolució de dipòsits	-	-	16.476	16.476	-	200	16.276	8.138%	16.476
84001. Devolució de dipòsit	-	-	16.476	16.476	-	200	16.276	8.138%	16.476
841. Devolució de fiances	-	-	864.124	864.124	-	-	864.124	-	55.243
84100. Devolució de fiances	-	-	864.124	864.124	-	-	864.124	-	55.243
850. Venda d'accions del sector públic	3.296.987	3.296.987	5.069.686	1.772.698	154%	-	5.069.686	-	5.069.686
85000. Venda d'accions del sector públic	3.296.987	3.296.987	5.069.686	1.772.698	154%	-	5.069.686	-	5.069.686
870. Romanent de tresoreria	132.584.007	132.584.007	26.052.508	(106.531.499)	20%	128.614	25.923.895	20.156%	26.046.400
87000. ROMANENTS DE TRESORERIA	132.584.007	132.584.007	26.052.508	(106.531.499)	20%	128.614	25.923.895	20.156%	26.046.400
Total	152.328.396	152.328.396	48.455.812	(103.872.584)	32%	134.531	48.321.281	35.918%	47.644.530

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
810. Concessió de crèdits	5.000.000	(313.426)	4.686.574	1.778.900	2.907.674	38%	424.222	1.354.678	31%	1.778.900
820. Adquisició d'accions del sector públic	100.000	(99.330)	670	0	670	-	0	0	-	0
830. Adquisició d'altres participacions	710.750	1.350.000	2.060.750	710.750	1.350.000	34%	710.750	0	-	710.750
840. Constitució de dipòsits	104.500.000	0	104.500.000	4.500.000	100.000.000	4%	110.541.596	(106.041.596)	(96%)	4.500.000
841. Constitució de fiances	126.556	24.322	150.877	29.232	121.646	16%	124.020	(64.788)	(78%)	23.628
871. Aportació de capital a Empreses Públ. i altres ens públics	50.000	15.000.000	15.050.000	15.000.000	50.000	100%	60.000	14.940.000	24.900%	15.000.000
Total	110.487.306	15.961.565	126.448.871	22.018.882	104.429.989	17%	111.860.589	(89.841.707)	(80%)	22.013.278

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.10. Passius financers i despeses financeres

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
9. Passius financers	600.000.000	600.000.000	504.347.842	(95.652.158)	84%	678.893.443	(174.545.601)	(26)%	504.205.451
900. Deute públic	600.000.000	600.000.000	500.000.000	(100.000.000)	83%	675.000.000	(175.000.000)	(26)%	500.000.000
90000. Deute Públic	600.000.000	600.000.000	500.000.000	(100.000.000)	83%	675.000.000	(175.000.000)	(26)%	500.000.000
921. Préstecs lli't entitats privades	-	-	4.000.000	4.000.000	-	3.800.000	400.000	11%	4.000.000
92100. Préstecs lli't entitats privades	-	-	4.000.000	4.000.000	-	3.800.000	400.000	11%	4.000.000
941. Fiances	-	-	347.842	347.842	-	293.443	54.399	19%	205.451
94100. Fiança de concursos i subhastes	-	-	347.842	347.842	-	293.443	54.399	19%	205.451
950. Encunyació euros andorrans	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95000. Venda euros andorrans ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	600.000.000	600.000.000	504.347.842	(95.652.158)	84%	678.893.443	(174.545.601)	(26)%	504.205.451

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
900. Amortització de deute públic	614.960.400	39.600	615.000.000	615.000.000	0	100%	304.378.750	310.621.250	102%	615.000.000
910. Amortització de préstecs curt termini del sector públic	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0
911. Amortització de préstecs llarg termini sector públic	3.235.469	0	3.235.469	3.235.469	0	100%	2.972.184	283.285	9%	3.235.469
912. Amortització de préstecs curt termini sector privat	0	0	0	0	0	-	100.000.000	(100.000.000)	(100%)	0
913. Amortització de préstecs a llarg termini sector privat	649.639	13.942	663.582	663.582	0	100%	77.600.765	(76.937.183)	(99%)	663.582
Total	618.845.508	53.542	618.899.051	618.899.051	0	100%	484.951.699	133.947.352	28%	618.899.051

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses financeres presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. Anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. Exercicis	Pagat exercici
300. Interessos de deute públic	11.881.027	6.763.638	18.644.665	18.375.411	269.254	99%	13.222.849	5.152.562	39%	8.279.452
310. Interessos de préstecs	1.711.827	42.213	1.754.040	1.747.959	6.081	100%	3.157.492	(1.409.533)	(46%)	1.725.778
330. Interessos de comptes corrents	0	703.099	703.099	44.488	658.611	6%	261.172	(218.684)	(83%)	44.488
349. Altres despeses financeres	2.703.659	(1.267.564)	1.436.095	1.386.649	49.447	97%	2.747.598	(1.360.949)	(50%)	1.385.681
Total	16.296.514	6.241.386	22.537.899	21.554.507	983.393	96%	19.389.111	2.165.396	11%	11.435.399

Font: Govern
(Imports en euros)

Veure 2.3.12.

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts

El Govern ha enregistrat pressupostàriament com a despesa liquidada interessos meritats no vençuts de préstecs i bons per import total de 10.125.439 euros. Atenent al que disposa el principi d'annualitat, regulat a l'article 14 del DLTRLGFP i el que disposa l'article 31.d) del DLTRLGFP, i en no ser exigibles a l'Administració fins al venciment no són susceptibles de ser reconegudes aquestes obligacions. En conseqüència, la despesa financera de la liquidació del pressupost de l'exercici estaria sobrevalorada en l'import indicat i el resultat pressupostari infravalorat en el mateix import.

2.3. Estats financers

Estat de situació financera	Notes	31/12/2021	31/12/2022
Actius		1.393.778.640	1.274.993.887
Actius corrents		324.513.206	249.766.238
Efectius i equivalents a l'efectiu	3	218.458.058	92.495.078
Altres actius financers	4	540.126	100.292.384
Comptes a cobrar amb contraprestació	5	954.443	940.487
Comptes a cobrar sense contraprestació	5	101.690.789	52.874.621
Inventaris	6	2.869.790	3.163.670
Pagaments anticipats		-	-
Actius no corrents		1.069.265.434	1.025.227.649
Altres actius financers	4	225.673.533	226.591.036
Propietat d'inversió	9	137.162	129.539
Propietat, planta i equipament	7	831.432.615	785.368.543
Actius intangibles	8	12.022.125	13.138.530
Total general		1.393.778.640	1.274.993.887

Estat de situació financera	Notes	31/12/2021	31/12/2022
Passius		2.091.018.955	1.808.717.467
Passius Corrents		626.202.731	177.304.348
Comptes a pagar	10	121.187.523	120.416.966
Passius financers	11	477.383.529	35.710.796
Provisions a curt termini	12	27.631.679	21.176.586
Passius no corrents		1.464.816.225	1.631.413.119
Passius financers	11	996.308.638	1.348.551.579
Provisions a llarg termini	13	468.507.586	282.861.540
Actius nets/Patrimoni		(697.240.315)	(533.723.581)
Patrimoni		130.251.764	130.251.764
Reserves		(240.054.784)	(53.689.270)
Resultats d'exercicis anteriors		(489.817.467)	(610.896.711)
Resultat de l'exercici		(97.619.828)	610.636
Total general		1.393.778.640	1.274.993.887

Font: Govern
(Imports en euros)

Estat de rendiment financer	Notes	1/01/2021 a 31/12/2021	1/01/2022 a 31/12/2022
Ingressos		438.197.206	536.167.823
Transaccions sense contraprestació	14	372.509.765	478.430.749
Impostos		346.066.306	443.254.992
Quotes, multes, penalitzacions i llicències		16.498.682	16.927.970
Altres ingressos		2.535.377	18.171.230
Transferències d'altres entitats governamentals		7.409.400	76.557
Transaccions amb contraprestació	15	34.807.120	42.733.566
Ingressos financers		21.718.908	30.063.501
Altres ingressos		6.172.641	4.455.318
Vendes i ingressos per actius construïts o adquirits per a altres entitats		9.685	6.986
Taxes, preus públics i contribucions especials		6.905.887	8.207.762
Variació existències		-	-
Altres ingressos	16	30.880.321	15.003.508
Despeses		535.817.035	535.557.187
Sous, salaris i beneficis als treballadors	18	126.918.875	129.781.442
Subvencions i altres pagaments per transferència	20	288.716.151	255.818.089
Subministraments i material pel consum	17	724.649	(216.899)
Altres despeses de gestió ordinària	21	48.094.232	51.164.991
Despeses de depreciació i amortització	19	49.268.427	42.936.508
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipamen		-	-
Despeses financeres	22	22.079.954	28.777.554
Altres despeses		14.747	27.295.501
Resultat del període		(97.619.828)	610.636

Font: Govern
(Imports en euros)

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	2021	2022
Cobraments		
Impostos	341.819.792	523.529.972
Interessos rebuts		
Altres cobraments	54.319.830	72.958.075
Pagaments		
Costos dels treballadors	(121.493.474)	(122.392.527)
Proveïdors	(45.698.148)	(47.827.824)
Interessos pagats	(16.165.137)	(19.552.320)
Altres pagaments	(161.398.100)	(440.471.055)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	51.384.764	(33.755.679)
 FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(135.327.187)	(25.453.949)
Cobraments per inversions	186.466	47.658.729
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	(135.140.721)	22.204.781
 FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	682.477.028	504.206.971
Reemborsament de préstecs	(485.197.281)	(618.619.054)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	197.279.747	(114.412.083)
Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	113.523.790	(125.962.981)
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	104.934.268	218.458.058
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	218.458.058	92.495.078

Font: Govern
(Imports en euros)

Conciliació entre comptabilitat pressupostària i financera

INGRESSOS (drets liquidats)	1.097.273.727	536.167.823	(561.105.904)
Impostos directes	150.752.813	127.076.343	(23.676.470)
Impostos indirectes	317.739.329	316.178.592	(1.560.737)
Taxes i altres ingressos	47.692.289	47.680.895	(11.393)
Transferències corrents	50.857	76.557	25.700
Transferències de capital			
Ingressos patrimonials	28.234.785	27.634.787	(599.998)
Venda d'inversions reals			
Actius financers	48.455.812	5.080.794	(43.375.018)
Passius financers	504.347.842	0	(504.347.842)
<i>Diferències de canvi positives</i>		1.822.892	1.822.892
<i>Ingrés. Provisions aplicades</i>		10.617.900	10.617.900
<i>Ingressos extraordinaris</i>		(7.924)	(7.924)
<i>Altres</i>		6.986	6.986
DESPESES (oblig. liquidades)	1.112.661.608	535.557.187	(577.104.422)
Despeses de personal	122.587.081	129.781.442	7.194.361
Consum de béns corrents i serveis	49.509.106	51.397.871	1.888.765
Despeses financeres	21.554.507	26.855.267	5.300.760
Transferències corrents	221.879.741	221.967.427	87.686
Inversions reals	23.085.105		(23.085.105)
Transferències de capital	33.128.137	33.850.662	722.525
Actius financers	22.018.882		(22.018.882)
Passius financers	618.899.051		(618.899.051)
<i>Variació d'existències 1</i>		(341.568)	(341.568)
<i>Variació d'existències 2</i>		47.688	47.688
<i>Altres (serveis de professionals independents)</i>		(61.907)	(61.907)
<i>Pèrdues en valors negociables</i>		29.487	29.487
<i>Pèrdues procedents de propietat, planta i equip.</i>		27.295.500	27.295.500
<i>Pèrdues en inversions financeres</i>			
<i>Pèrdues en crèdits incobrables</i>		496	496
<i>Diferències negatives de canvi</i>		1.827.800	1.827.800
<i>Despeses excepcionals</i>			
<i>Dotacions per amortitzacions</i>		36.100.717	36.100.717
<i>Dotacions provisions</i>		6.806.305	6.806.305
RESULTAT	(15.387.881)	610.637	15.998.518

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

El detall dels saldos que componen la rúbrica d'efectius i altres equivalents d'efectiu és el següent:

Efectiu i equivalents	31/12/2021	31/12/2022
Corrent	218.458.058	92.495.078
Caixa	210.623	277.744
Bancs	163.980.288	61.801.556
Dipòsits a curt termini	54.267.147	30.415.777
Total	218.458.058	92.495.078

Font: Govern
(Imports en euros)

La gestió comptable de tresoreria que s'ha retut és la següent:

Concepte	31/12/2021	31/12/2022
1. Cobraments	1.089.743.208	1.161.817.768
(+) Operacions pressupostàries	1.078.803.117	1.148.353.747
Pressupost corrent	1.060.489.485	1.113.555.583
Pressupost tancat	18.313.632	34.798.164
(+) Operacions extrapressupostàries	10.940.092	13.464.020
2. Pagaments	976.219.418	1.287.780.748
(+) Operacions pressupostàries	1.111.763.662	1.107.666.878
Pressupost corrent	1.031.136.483	1.049.695.563
Pressupost tancat	80.627.179	57.971.315
(+) Operacions extrapressupostàries	11.070.231	111.380.598
(+) Partides conciliants	(146.614.476)	68.733.272
Flux de tresoreria (1+2)	113.523.791	(125.962.981)
Saldo inicial de tresoreria	104.934.268	218.458.058
3. Saldo final de tresoreria	218.458.058	92.495.078

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.2. Altres actius financers

El desglossament de l'epígraf altres actius financers segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Saldo a 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Valors representatius de deute a c/t	---	157.000	-157.000	-100,00%
Interessos a c/t de crèdits	---	383.126	-383.126	-100,00%
Dipòsits constituïts a curt termini en entitats del grup	100.098.138	---	100.098.138	
Interessos a curt termini d'inversions financeres en entitats del grup, multigrup i associades.	193.462	---	193.462	
Total	100.291.600	540.126	99.751.474	18468,19%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de comptes a cobrar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Comptes a cobrar amb contraprestació	31/12/2021	31/12/2022
Deutors per operacions comercials. Pressupost corrent	671.993	93.360
Deutors per operacions comercials. Pressupost tancats	557.376	1.122.052
Deteriorament de valor de crèdits	(274.926)	(274.926)
Total	954.443	940.487

Comptes a cobrar sense contraprestació	31/12/2021	31/12/2022
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos corrent	80.060.423	39.728.954
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos tancats	80.663.777	111.675.060
Deutors per ingressos meritats	3.890.024	(18.668.681)
Deutors per provisions de fons a justificar	2.110.818	2.675.266
Deteriorament de valor de crèdits	(65.034.253)	(82.344.228)
Tresor públic, IGI suportat	0	(191.751)
Total	101.690.789	52.874.621

Font: Govern
(Imports en euros)

Exercici	Taxes de comerç i vehicles	Impost de serveis indirecte	Impostos especials	Altres impostos (IAE+IGI+IS+PI+IAC+IRNR+IRPF)	Sancions i recàrrecs	Total	%	Provisió 2022
2006 i anteriors	754.091	-	-	-	528.477	1.282.568	100%	1.282.568
2007	1.209.668	536.537		22.039	1.010.164	2.778.408	100%	2.778.408
2008	1.419.116	635.859		40.554	1.140.132	3.235.660	100%	3.235.660
2009	1.562.232	901.776		48.156	1.304.402	3.816.566	100%	3.816.566
2010	1.315.843	1.301.577		85.418	1.191.905	3.894.744	100%	3.894.744
2011	1.792.172	1.201.663		89.344	478.728	3.561.908	100%	3.561.908
2012	1.909.330	1.044.585	41	69.126	2.119.077	5.142.159	100%	5.142.159
2013	2.010.509	1.003.284		222.930	1.964.635	5.201.358	100%	5.201.358
2014	1.845.198	104.687		977.754	1.640.243	4.567.883	100%	4.567.883
2015	2.531.387	8.766	7	1.486.095	1.044.316	5.070.572	100%	5.070.572
2016	2.582.050		332	590.340	1.471.727	4.644.448	100%	4.644.448
2017	2.822.668	6.360		720.484	1.746.509	5.296.022	100%	5.296.022
2018	2.965.081	2.619		466.586	1.111.775	4.546.061	100%	4.546.061
2019	3.360.386		1	577.516	1.164.260	5.102.162	100%	5.102.162
2020	3.930.897	70.653	136	1.213.131	416.695	5.631.512	100%	5.631.512
2021	4.570.557	128		3.428.334	561.724	8.560.742	85%	7.276.631
2022	5.541.674	26.676		7.890.968	1.297.839	14.757.156	60%	8.854.293
Total s/auxiliars	42.122.858	6.845.170	517	17.928.775	20.192.607	87.089.928		79.902.954
Total s/comptabilitat	-	-	-	-	-	151.404.014		
Diferències	-	-	-	-	-	-64.314.086		
Total provisió s/auxiliars	39.220.605	6.834.481	517	14.258.138	19.589.213	79.902.954		
Total provisió s/comptabilitat	39.220.605	6.834.481	517	14.258.138	19.589.213	79.902.954		
Diferències	0	0	0	0	0	0		

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

El detall del saldo de la provisió per altres comptes a cobrar i altres inversions financeres és el següent:

Descripció	Saldo 2022
Provisió altres inversions financeres	2.716.200
Total	2.716.200

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Prescripció dels deutes

Segons la informació que ens ha estat facilitada, el Govern quantifica el deute tributari prescrit en 43 milions d'euros, dels quals 34,8 milions d'euros corresponen als conceptes de Taxa d'Activitats Econòmiques, Taxa de Vehicles i Impost Servei Indirecte. Del deute tributari prescrit, 34,8 milions d'euros són de deutes anteriors a l'entrada en vigor de la Llei de Bases de l'Ordenament Tributari i 9 milions d'euros corresponen a deutes que es van portar a la Batllia.

En base a allò indicat en l'article 56 de la LBOT, el Govern ha d'aplicar la prescripció d'ofici, mitjançant resolució de l'òrgan competent. Cal indicar que la prescripció d'un deute podria donar lloc a l'exigència de responsabilitats pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern, de conformitat amb el que regula l'article 58 b) del DLTRLGFP. Cal reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per tal de realitzar les actuacions que interrompen el període de prescripció.

D'altra banda, i segons l'article 59 de la LBOT, El Govern ha de declarar extingit, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració ha de declarar definitivament extingits els crèdits afectats.

D'acord amb l'anterior, l'òrgan competent corresponent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

Infravaloració Deutors per ingressos meritats

El saldo de deutors per ingressos meritats a 31 de desembre de 2022 es compon de -2.979.178 euros, en concepte de deutors per ingressos meritats de l'IRPF, i de -15.689.503 euros, en concepte de deutors per ingressos meritats de l'Impost de societats. Els ingressos meritats en l'any 2021 que el Govern preveu recaptar en l'any 2022 de l'IRPF ascendeixen 21.537.618 euros i de l'Impost de societats a 32.390.771 euros. En conseqüència, els saldos deutors per ingressos meritats a 31 de desembre de 2022 estan infravalorats en 24.516.796 euros i 48.080.274 euros respectivament.

El Govern ha comptabilitzat en l'estat del rendiment financer els ingressos de l'IRPF i de l'impost de societats per l'import meritat que estima en l'any en curs. Aquesta

comptabilització comporta que les diferències entre els ingressos meritats a l'exercici 2021 liquidats en el pressupost de l'any curs, i les previsions d'aquests ingressos comptabilitzades a 31 de desembre de 2021, no tinguin reflex en l'estat del rendiment financer.

2.3.4. Inventaris

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

Inventaris	31/12/2021	31/12/2022
Existències Autes TC	605.362	605.362
Monedes per la venda	1.742.088	2.083.656
Material d'oficina	522.339	474.651
Total inventari a cost	2.869.790	3.163.670
Deteriorament d'existències	-	-
Total net inventari	2.869.790	3.163.670

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.5. Altres actius financers no corrents

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 01/01/2022	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/22
Crèdits a llarg termini a entitats del grup, multigrup i associades	16.447.402		-16.447.402	0
Crèdits a llarg termini	446.296	7.398.604	-6.489.445	1.355.455
Deteriorament de valor de valors representatius de deute a llarg termini	-2.925.999	-29.487	2.686.295	-269.191
Dipòsits constituïts a llarg termini.	590.795	17.476	-529.703	78.568
Fiances constituïdes a llarg termini	185.783	12.856		198.639
Inversions financeres a llarg termini en instruments de patrimoni	69.030.991	15.710.750	-3.825.032	80.916.709
Valors representatius de deute a llarg termini	141.898.264	2.431.236	-18.646	144.310.855
Total	225.673.532	25.541.435	-24.623.933	226.591.034

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Inversions financeres permanents en el capital d'empreses públiques:

Entitat pública	Percentatge de participació	Data adquisició /creació	Nre. Accions	Preu/acció	Total cost	Patrimoni net a 31/12/2022	Valor de la participació	Plusvàlua	Minusvàlua (Provisió)
Societats públiques									
Ramaders d'Andorra SA (**)	63,04%	30/7/1999	2.837	60,10	170.507	707.757	446.170	275.683	-
Ràdio i Televisió d'Andorra SA	100,00%	21/8/2000	100	6.010,12	601.012	603.162	603.162	2.150	-
Andorra Turisme SAU	100,00%	10/1/2008	1.000	100,00	100.000	1.789.552	1.789.552	1.689.552	-
Andorra Desenvolupament i Inversió SAU (**)	100,00%	11/3/2009	100	600,00	60.000	6.911.463	6.911.463	6.851.463	-
Andorra Telecom SAU	100,00%	23/6/2015	5.000	10.000,00	50.000.000	330.769.493	330.769.493	280.769.493	-
Entitat de dret públic									
Autoritat Financera Andorrana	100,00%	12/6/1989	-	0,00	12.020.242	25.488.525	25.488.525	13.468.283	-
Institut Nacional de l'Habitatge	100,00%	17/6/2021	-	0,00	60.000	103.022	103.022	43.022	-
Forces Elèctriques d'Andorra	100,00%	9/12/2022	-	0,00	15.000.000	163.332.745	163.332.745	148.332.745	-
Societats privades amb participació pública									
Companyia d'aigües potables d'Escaldes Engordany, SA (*)	0,43%	25/5/1994	645	6,01	3.877	6.880.252	29.585	25.709	-
Cooperativa Andorrana de Tabacs SA	0,03%	2/9/1966	90	5,00	451	-	-	-	-
Fundacions públiques									
Fundació Themis (**)	50,00%	3/6/1998	-	200.000,00	99.077	406.659	203.330	104.253	-
Fundació Ramon Llull	26,92%	31/3/2008	-	130.000,00	35.000	173.099	46.603	11.603	(35.000)
Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra	51,00%	2/4/2001	-	100.000,00	51.000	223.308	113.887	62.887	(51.000)
Fundació Museu Andorra	51,00%	3/12/2015	-	100.000,00	51.000	71.799	36.618	(14.382)	(51.000)
Eskena Nacional d'Andorra	34,00%	15/12/2006	-	100.000,00	34.000	106.545	36.225	2.225	(34.000)
Fundació Privada Jocs dels Petits Estats d'Europa Andorra 2021	49,00%	Juliol 2018	-	100.000,00	49.000	558	273	(48.727)	(49.000)
Inversions financeres procedents de comisos									
Autes T.C. Crèdit Andorrà					194.573	-	-	-	(49.190)
Aute T.C. Banc Sabadell d'Andorra, SA					12.649	-	-	-	0
Inversions financeres procedents de donacions									
Centre d'Acol·liment d'Infants la Governera					200.673	-	-	-	0
Inversions financeres ambaixades									
Ambaixada de París					41.400	-	-	-	-
Altres inversions financeres									
Banc Desenvolupament Consell d'Europa					2.132.250	-	-	-	-
TOTAL					80.916.710		529.910.653	451.575.939	(269.190)

(*) El valor del patrimoni net és en data de tancament 31/12/18.

(**) El valor del patrimoni net és en data de tancament 31/12/21.

Font: Govern
(Imports en euros)

Valors representatius de deute a llarg termini:

Descripció	Saldo 31/12/2022	Saldo 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Fons Monetari internacional	144.310.855	141.898.264	2.412.591	2%
Total	144.310.855	141.898.264	2.412.591	2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.6. Propietats d'inversió

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

		Saldo a 31/12/2021	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2022
Cost	Inversions en construccions	381.123	-	-	-	381.123
	Total	381.123	-	-	-	381.123
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada d'inversions en construccions	(243.961)	(7.622)	-	-	(251.583)
	Total	(243.961)	(7.622)	-	-	(251.583)
Deteriorament	Total	-	-	-	-	-
	Valor net comptable	137.162	(7.622)	-	-	129.539

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.7. Propietat, planta i equipament

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen de la següent manera:

	Saldo a 31/12/2021	Saldo 31/12/2021 ajustat	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2022
Cost						
Terrenys i béns naturals	165.970.749	165.970.749	31.553	(3.368.141)	-	162.634.161
Construccions	357.935.739	357.935.739	2.447.205	(29.258.276)	3.232.185	334.356.853
Infraestructures	768.032.114	768.032.114	4.029.869	(54.771)	8.794.953	780.802.164
Maquinària i utilatge	15.827.190	15.827.190	739.233	(4.000.280)	-	12.566.142
Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	127.135.399	127.135.399	334.268	(26.157.242)	286.891	101.599.315
Mobiliari	21.274.109	21.274.109	1.111.643	(57.358)	-	22.328.394
Equips per a processos d'informació	8.831.288	8.831.288	887.039	(130.839)	9.535	9.597.022
Elements de transport	17.493.166	17.493.166	1.056.201	(161.264)	-	18.388.103
Altre propietat, planta i equipament	1.879.715	1.879.715	319.171	-	-	2.198.886
Adaptació de terrenys i béns naturals. Propietat, planta i equipament	-	-	-	-	-	-
Construccions en curs. Propietat, planta i equipament	3.977.999	3.977.999	1.440.015	(328.190)	(3.247.189)	1.842.635
Infraestructures en curs	11.273.203	11.273.203	6.703.591	(1.622.965)	(8.792.853)	7.560.976
Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions en muntatge	339.648	339.648	-	-	(273.987)	65.661
Equips per a processos d'informació en muntatge	9.535	9.535	-	-	(9.535)	-
Total	1.499.979.852	1.499.979.852	19.099.787	(65.139.326)		1.453.940.313
Depreciació Acumulada						
Amortització acumulada de construccions	(99.718.988)	(99.718.988)	(7.225.032)	8.782.008	-	(98.162.012)
Amortització acumulada d'infraestructures	(415.448.068)	(415.448.068)	(16.803.501)	3.977	-	(432.247.592)
Amortització acumulada de maquinària i utilatge	(10.540.431)	(10.540.431)	(711.874)	4.000.280	-	(7.252.025)
Amortització acumulada d'instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	(89.353.537)	(89.353.537)	(5.955.127)	19.719.710	-	(75.588.954)
Amortització acumulada de mobiliari	(15.967.751)	(15.967.751)	(767.528)	57.358	-	(16.677.921)
Amortització acumulada d'equips per a processos d'informació	(6.515.084)	(6.515.084)	(482.346)	130.839	-	(6.866.592)
Amortització acumulada d'elements de transport	(13.783.931)	(13.783.931)	(838.032)	151.717	-	(14.470.247)
Amortització acumulada d'altre propietat, planta i equipament	(1.640.794)	(1.640.794)	(86.984)	-	-	(1.727.777)
Total	(652.968.584)	(652.968.584)	(32.870.424)	32.845.889	-	(652.993.119)
Deteriorament						
Deteriorament de valor de terrenys i béns naturals	(15.578.654)	(15.578.654)	-	-	-	(15.578.654)
Total	(15.578.654)	(15.578.654)	-	-	-	(15.578.654)
Valor net comptable	831.432.615	831.432.615	(13.770.637)	(32.293.438)		785.368.543

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents incidències:

Cessió o adscripció d'espais a diferents entitats

Algunes entitats utilitzen espais propietat de Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern les cessions o adscripcions dels espais indicats.

2.3.8. Actius intangibles

El detall del càlcul és el següent:

	Saldo a 31/12/2021	Ajustaments	Saldo a 31/12/2021 ajustat	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2022
Propietat industrial i intel·lectual	3.275.320		3.275.320	155.174	-	313.069	3.743.563
Aplicacions informàtiques	34.046.083		34.046.083	4.061.406	-	3.963.334	42.070.823
Inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament o cedits	148.993		148.993	100.709	-	-	249.703
Avançaments per a immobilitzacions intangibles	4.739.954		4.739.954	2.123	-	(4.276.403)	465.674
Total	42.210.350	-	42.210.350	4.319.412	-	-	46.529.762
			-				
Amortització acumulada de propietat industrial i intel·lectual	(2.883.542)		(2.883.542)	(172.803)	-	-	(3.056.345)
Amortització acumulada d'aplicacions informàtiques	(27.182.072)		(27.182.072)	(2.992.977)	-	-	(30.175.049)
Amortització acumulada d'inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament	(122.611)		(122.611)	(37.227)	-	-	(159.838)
Total	(30.188.225)	-	(30.188.225)	(3.203.007)	-	-	(33.391.232)
			-				
Total	-	-	12.022.125	-	-	-	-
Valor net comptable	12.022.125	-	12.022.125	1.116.405	-	-	13.138.530

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.9. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Comptes a pagar	31/12/2021	31/12/2022
Altres creditors no pressupostaris	3.389.446	1.722.415
Cobraments pendents d'aplicació	1.009.079	1.054.162
Creditors per devolució d'ingressos i altres minoracions	30.779.826	44.783.384
Creditors per IGI suportat	77.700	(226.088)
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupost de despeses corrent	50.808.815	34.021.710
Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost	7.632.395	6.371.819
Organismes de previsió social, creditors	26.749.800	31.541.756
Tresor públic, creditor per diversos conceptes	274.715	281.585
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupostos de despeses tancades	465.747	866.223
Total	121.187.523	120.416.966

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.10. Passius financers corrents

El desglossament de l'epígraf de passius financers passius corrents es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Saldo a 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Passius corrents				
Deutes a curt termini amb entitats dependents	20.787.985	-	20.787.985	-
Deutes a curt termini amb entitats dependents	20.787.985	-	20.787.985	-
Deutes representats en altres valors negociables a curt termini	-	464.960.400	-464.960.400	-100,00%
Altres valors negociables al cost amortitzat	-	464.960.400	-464.960.400	-100,00%
Dipòsits rebuts a curt termini	2.152	2.152	0	0,00%
Dipòsits rebuts a curt termini.	2.152	2.152	0	0,00%
Fiances rebudes a curt termini	1.273.166	1.047.152	226.014	21,58%
Fiances rebudes a curt termini	1.273.166	1.047.152	226.014	21,58%
Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit	-	495.105	-495.105	-100,00%
Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit	-	495.105	-495.105	-100,00%
Deutes amb entitats del grup	3.522.053	3.235.469	286.584	8,86%
Deutes amb entitats del grup	3.522.053	3.235.469	286.584	8,86%
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	-	17.405	-17.405	-100,00%
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	-	17.405	-17.405	-100,00%
Interessos a curt termini d'emprèstits	10.125.440	7.625.847	2.499.593	32,78%
Interessos a curt termini d'emprèstits	10.125.440	7.625.847	2.499.593	32,78%
Total	35.710.796	477.383.530	-441.672.734	-92,52%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.11. Passius financers no corrents

El desglossament de l'epígraf passius financers no corrents es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Saldo a 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	15.353.846	12.000.000	3.353.846	27,95%
Deutes a llarg termini	144.047.185	141.636.015	2.411.170	1,70%
Obligacions i bons a ll/t	1.175.000.000	825.000.000	350.000.000	42,42%
Deutes amb entitats del grup	14.150.547	17.672.624	-3.522.077	-19,93%
Total	1.348.551.578	996.308.639	352.242.939	35,35%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

2.3.12. Endeutament

Es transcriu a continuació el compte d'endeutament formulat pel Govern:

Tipus d'endeutament	Endeutament 31/12/2021	Endeutament 31/12/2022
Bons, emissió 30/03/2017 vt. 30/03/2022	260.000.000 €	-
Bons, emissió 29/05/2017 vt. 29/05/2022	60.000.000 €	-
Bons, emissió 19/12/2019 vt. 19/12/2022	150.000.000 €	-
Bons, emissió 14/04/2020 vt. 14/04/2022	125.000.000 €	-
Bons, emissió 10/08/2020 vt. 10/08/2022	20.000.000 €	-
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 6-05-2021 vt. 6-05-2031	500.000.000 €	500.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 13-10-2021 vt. 13-10-2041	175.000.000 €	175.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 23-02-2022 vt. 23-02-2027	-	500.000.000 €
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2022 vt. 28/03/2024	-	-
Pòlissa de crèdit sindicada (concessió d'un préstec a l'AREB)	-	-
Pòlissa de crèdit sindicada 26/03/2022 vt. 26/03/2023	-	-
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 27-10-2020 vt. 27-10-2034	8.400.000 €	7.753.846 €
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 5-07-2021 vt. 5-07-2035	3.600.000 €	3.600.000 €
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 23-02-2022 vt. 23-02-2041	-	4.000.000 €
Total	1.302.000.000 €	1.190.353.846 €

Tipus d'endeutament	Total formalitzat 31/12/2021	Total formalitzat 31/12/2022
Bons, emissió 30/03/2017 vt. 30/03/2022	260.000.000 €	-
Bons, emissió 29/05/2017 vt. 29/05/2022	60.000.000 €	-
Bons, emissió 19/12/2019 vt. 19/12/2022	150.000.000 €	-
Bons, emissió 14/04/2020 vt. 14/04/2022	125.000.000 €	-
Bons, emissió 10/08/2020 vt. 10/08/2022	20.000.000 €	-
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 6-05-2021 vt. 6-05-2031	500.000.000 €	500.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 13-10-2021 vt. 13-10-2041	175.000.000 €	175.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 23-02-2022 vt. 23-02-2027	-	500.000.000 €
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2022 vt. 28/03/2024	34.446.030 €	34.446.030 €
Pòlissa de crèdit sindicada (concessió d'un préstec a l'AREB)	15.535.597 €	-
Pòlissa de crèdit sindicada 26/03/2022 vt. 26/03/2023	50.000.000 €	50.000.000 €
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 27-10-2020 vt. 27-10-2034	8.400.000 €	7.753.846 €
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 5-07-2021 vt. 5-07-2035	3.600.000 €	3.600.000 €
Préstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 23-02-2022 vt. 23-02-2041	-	4.000.000 €
Total	1.401.981.627 €	1.274.799.876 €

Font: Govern (Imports en euros)

El detall de l'endeutament presentat per Govern és com segueix:

Deute públic a llarg termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a llarg termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Saldo a 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	15.353.846	12.000.000	3.353.846	27,95%
Obligacions i bons a ll/t	1.175.000.000	825.000.000	350.000.000	42,42%
Total	1.190.353.846	837.000.000	353.353.846	42,22%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a llarg termini són les següents:

- a) Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini amb un saldo a 31/12/2022 de 15.354 milers d'euros:
  1. Contracte de préstec amb el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per import de 12.000 milers d'euros. En l'any 2020 es va disposar del primer tram, per import de 8.400 milers d'euros, amb venciment l'any 2034. En l'any 2021, es va disposar del segon tram per import de 3.600 milers d'euros, amb venciment l'any 2035.
  2. Contracte de préstec formalitzat l'any 2022 amb el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per import de 4.000 milers d'euros, que s'han disposat en el mateix any.

- b) Emissions del deute públic a llarg termini, en modalitat de bons cupó, amb un saldo en data 31/12/2022 de 1.175 milers d'euros:
  1. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó periòdic del 6 de maig de 2021, per un import nominal de 500.000 milers d'euros i venciment el 6 de maig de 2031.
  2. Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 13 d'octubre de 2021, per un import nominal de 175.000 milers d'euros i venciment el 13 d'octubre de 2041.
  3. Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 23 de febrer de 2022, per un import nominal de 500.000 milers d'euros i venciment el 23 de febrer de 2027.

Deute públic a curt termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a curt termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Saldo a 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Obligacions i bons	-	464.960.400	-464.960.400	-100,00%
Int. de deutes amb entitats de crèdit a c/t	-	495.105	-495.105	-100,00%
Int. a curt termini d'emprèstits i altres emissions	10.125.440	7.625.847	2.499.593	32,78%
Total	10.125.440	473.081.352	-462.955.912	-97,86%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

2.3.13. Provisions a llarg termini

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Provisions a llarg termini	31/12/2021	Dotació	Aplicació	Ajust	31/12/2022
Provisió per retribucions a llarg termini al personal	463.030.909	18.179.591	(9.000.000)	(194.281.296)	277.929.204
Provisió a llarg termini per a responsabilitats	5.476.678	737.901	(1.282.243)	0	4.932.336
Total	468.507.586	18.917.492	(10.282.243)	(194.281.296)	282.861.540

Font: Govern (Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Provisions per retribucions a llarg termini al personal

Per la Llei 23/2014 qualificada de creació i regulació del pla de pensions de la funció pública, modificada per la Llei 29/2018, es constitueix un fons de pensions de la funció pública que adopta el sistema d'aportació definida.

No obstant l'anterior, la Llei reconeix prestacions complementàries a càrrec de Govern, al marge del pla de pensions de la funció pública, a favor dels treballadors públics que estaven inclosos dins del sistema de previsió de prestació definida vigent fins l'entrada en vigor de la Llei i en els termes que aquesta regula i reconeix la possibilitat a funcionaris amb uns determinats anys de servei i també a aquells amb una edat propera a la jubilació obligatòria, a sol·licitar i obtenir una prestació de jubilació voluntària.

El valor actual actuarial de les obligacions concretes pel Govern amb el personal indicat al paràgraf anterior ha estat quantificat en 277.929.204 euros com a conseqüència d'un estudi de valoració efectuat per un expert independent, amb efectes a 31 de desembre de 2022.

D'acord amb l'estudi, i referint-se exclusivament al personal indicat, els pagaments a càrrec del pressupost general superen els 7 milions d'euros anuals incrementant-se anualment arribant a duplicar-se d'aquí a deu anys i triplicar-se al cap de 20 anys.

Per atendre en el futur aquests compromisos, els quals s'han meritat durant els exercicis passats, el Govern no ha generat recursos ni disposa d'actius per atendre'ls pel que s'hauran de suportar amb càrrec als ingressos pressupostaris d'exercicis futurs.

D'altra banda, vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàries en els darrers tres exercicis, derivats de l'actualització de la provisió, i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la correcta aplicació dels mateixos.

L'evolució indicada es mostra en el quadre següent:

	2020	2021	2022
Guany	-	51.480.455	186.365.515
Pèrdua	341.535.239	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Enregistrament de contingències com a provisions

D'acord amb la NICSP 19, procedeix la dotació de la provisió en aquells casos que es més probable que improbable que existeixi una obligació present com a conseqüència d'una resolució desfavorable del litigi, mentre que en els casos que la resolució desfavorable és possible (més improbable que probable) o sent probable l'import no es pot estimar amb fiabilitat, s'ha de revelar la informació corresponent en les notes explicatives.

S'informa en la nota 25.b) "Contingències" de les notes explicatives l'existència de litigis en curs per un import total de 10.563.050 d'euros, amb un risc probable o possible de que el Govern n'hagi de fer front en cas de resolució desfavorable. D'aquest import s'ha dotat una provisió per a responsabilitats de 430.323 euros, que no constitueix una contingència i de 25.864 euros per contingències.

2.3.14. Provisions a curt termini

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Provisions a curt termini	31/12/2021	Dotació	Aplicació	31/12/2022
Provisió per retribucions a curt termini	4.721.035	8.094.093	(6.899.487)	5.915.641
Provisió a curt termini per a responsabilitats	22.910.644	0	(7.649.699)	15.260.945
Total	27.631.679	8.094.093	(14.549.186)	21.176.586

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.15. Actius nets/patrimoni

	Capital aportat	Altres reserves	Reserves per pèrdues i guanys actuaries	Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Resultat de l'exercici	Total
Saldo a 31 de desembre del 2020	130.251.764	50.000.000	-	(669.081.944)	(161.200.788)	(650.030.968)
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	-	-	-
Saldo a 1 de gener del 2021 reexpressat	130.251.764	50.000.000	-	(669.081.944)	(161.200.788)	(650.030.968)
Ajustaments no reexpressats	-	-	-	(1.069.974)	-	(1.069.974)
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2021	-	-	-	-	-	-
Reclassificació reserves guanys i pèrdues actuaries	-	-	(341.535.239)	341.535.239	-	-
Pèrdues actuaries per modificacions en hipòtesis financeres 2021	-	-	51.480.455	-	-	51.480.455
Traspàs del resultat 2020	-	-	-	(161.200.788)	161.200.788	-
Total canvis en els actius nets/patrimoniais al 2020	-	-	(290.054.784)	180.334.451	161.200.788	51.480.455
Resultat estalvi/(desestalvi) del període	-	-	-	-	(97.619.828)	(97.619.828)
Saldo a 31 de desembre del 2021	130.251.764	50.000.000	(290.054.784)	(489.817.467)	(97.619.828)	(697.240.315)
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	-	-	-
Saldo a 1 de gener del 2022 reexpressat	130.251.764	50.000.000	(290.054.784)	(489.817.467)	(97.619.828)	(697.240.315)
Ajustaments no reexpressats	-	-	-	(23.459.416)	-	(23.459.416)
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2022	-	-	-	-	-	-
Actualització reserves guanys i pèrdues actuaries	-	-	186.365.514	-	-	186.365.514
Traspàs del resultat 2021	-	-	-	(97.619.828)	97.619.828	-
Total canvis en els actius nets/patrimoniais al 2022	-	-	186.365.514	(97.619.828)	97.619.828	186.365.514

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'han posat de manifest les següents observacions:

Ajustaments no reexpressats

El Govern ha comptabilitzat els ajustos per correccions d'exercicis anteriors registrats a Patrimoni que s'indiquen a continuació:

	Deure	Haver	Explicació
Rectificació 1		925.694	Correspon a l'anul·lació i/o correcció de factures registrades en l'exercici anterior com a factures pendents de rebre.
Rectificació 2	198.293		Correspon a devolucions i anul·lacions d'ingressos d'exercicis anteriors.
Rectificació 3	12.733.293		Regularització correcció càlcul provisió deutors
Rectificació 4	9.486.627		Regularització correcció per sistemes informació
Rectificació 5	1.987.848		Regularització baixes actius fixos
Rectificació 6		20.950	Altres regularitzacions d'exercicis anteriors.
Total	24.406.061	946.644	
Saldo	23.459.416		

Font: Govern
(Imports en euros)

El Govern no ha reexpressat les xifres comparatives de les correccions anteriors. D'acord amb la NICSP 3, la correcció d'errors materials d'exercicis anteriors s'ha de realitzar de forma retroactiva reexpressant la informació comparativa per a l'exercici o exercicis anteriors en els que es va originar.

2.3.16. Resultats extraordinaris

El detall dels resultats extraordinaris en l'exercici és com segueix:

Pèrdues i despeses extraordinàries

Descripció	Saldo 31/12/2022	Saldo 31/12/2021	Variació	Variació
Despeses excepcionals	0	2.992	-2.992	-100,00%
Pèrdues procedents de propietat, planta i equipament	27.295.500	11.756	27.283.744	232083,57%
Total	27.295.500	14.748	27.280.752	184979,33%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Beneficis i ingressos extraordinaris

Descripció	Saldo 31/12/2022	Saldo 31/12/2021	Variació absoluta	Variació relativa
Danys i imprevistos	796.675	829.066	-32.391	-3,91%
Beneficis procedents de propietat, planta i equipament	0	18.200	-18.200	-100,00%
Excés de provisions	0	12.225.149	-12.225.149	-100,00%
Ingressos excepcionals	2.747	140.842	-138.095	-98,05%
Ingressos per arrendaments	65.757	105.113	-39.356	-37,44%
Reintegraments	3.586.164	2.630.144	956.020	36,35%
Reversió del deteriorament de crèdits	10.617.900	15.037.441	-4.419.541	-29,39%
Altres ingressos	21	-521	542	-104,03%
Total	15.069.264	30.985.434	-15.916.170	-51,37%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	31/12/2021	31/12/2022
1 (+) Drets pendents de cobrament	98.755.208	75.116.813
(+) del pressupost corrent	80.732.416	39.822.314
(+) de pressupostos tancats	81.221.153	112.797.113
(+) d'operacions no pressupostàries	2.110.818	2.675.266
(-) de cobrament dubtós	(65.309.179)	(80.177.880)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2 (-) Obligacions pendents de pagament	105.922.733	125.876.487
(+) del pressupost corrent	81.588.641	99.593.080
(+) de pressupostos tancats	465.747	866.223
(+) d'operacions no pressupostàries	31.500.740	31.789.003
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	(7.632.395)	(6.371.819)
3 (+) Fons líquids	107.920.022	92.495.078
I Romanent de tresoreria afectat	17.832.868	819.888
II Romanent de tresoreria no afectat	82.919.629	40.915.516
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	100.752.497	41.735.404

Font: Govern
(Imports en euros)

La composició del romanent de tresoreria afectat a 31 de desembre de 2021 és la següent:

Romanent de tresoreria afectat	31/12/2021	31/12/2022
Complement jubilació i millores socials de funcionaris de Duana	784.368	784.368
Ingressos finalistes pendents d'aplicació finançament galeria de serveis Túnel d'Envalira (Llei 3/2008)	12.917.000	-
Projecte 0027/2001 Túnel dels Dos Valires. Boca Oest Fase II (Llei 21/2008)	2.702.000	-
Obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià de Lòria	1.402.000	-
Ingressos finalistes Conveni donació gala benèfica sobre el càncer infantil (Ministeri de Salut)	27.500	27.500
Donació al fons d'Ucraïna	-	5.250
Donació a la Federació de la Gent Gran del Principat d'Andorra	-	2.770
Total romanent de tresoreria afectat	17.832.868	819.888

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Càlcul del romanent de tresoreria

El Govern en l'exercici 2020 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 81.045.566 euros de recursos provinents de l'endeutament formalitzat per atendre les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària i que no s'havien aplicat al 2020. El pressupost d'ingressos de l'exercici 2021 contemplava la previsió inicial corresponent al dipòsit indicat, el qual no es va liquidar en el pressupost.

Així mateix, el Govern en l'exercici 2021 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 106.038.036 euros provinents també d'excedents de liquidat, que no va incloure en els fons líquids del romanent de tresoreria.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2022 contempla la previsió inicial de romanent de tresoreria de 132.584.007 dels quals s'han liquidat en el pressupost 26.052.508 euros.

D'acord amb l'anterior els fons líquids del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 161.031.094 euros.

Obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries

La comparació de les obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries consignat en el romanent de tresoreria amb els saldos dels comptes comptables, posa de manifest que les primeres estan infravalorades en 2.584.826 euros.

Obligacions pendents d'aplicació definitiva

S'han minorat les obligacions pendents de pagament per l'import de 6.371.819 euros, que correspon a les despeses meritades a 31 de desembre de 2022 i pendents de pagament que no s'han liquidat en el pressupost. Aquestes despeses s'han de reflectir en l'estat del romanent de tresoreria de l'exercici en el qual es liquidin en el pressupost de despeses les obligacions de pagament corresponents. Amb tot, atès que aquestes despeses realitzades s'hauran de finançar amb recursos pressupostaris futurs es recomana informar-les en les notes explicatives detallant aquesta circumstància.

Saldo de dubtós cobrament

Contràriament al criteri seguit en exercicis anteriors, el Govern no ha inclòs en els drets de cobrament dubtós l'import de 2.441.274 euros, corresponent a la provisió de d'altres inversions financeres.

Constitució de reserves a l'exterior

El Govern, en el marc de la Llei 36/2022, ha constituït unes reserves internacionals a l'exterior de 100.098.138 euros mitjançant un pagament extrapressupostari, les quals no formen part dels fons líquids del romanent de tresoreria. La llei esmentada estableix que les reserves internacionals formen part de la tresoreria de Govern i han d'estar constituïdes per actius líquids o negociables fàcilment realitzables. En conseqüència, els fons líquids del romanent de tresoreria estan infravalorats en l'import indicat anteriorment.

Romanent de tresoreria no afectat

De les observacions que es detallen en els diferents apartats de l'informe en sorgeixen incidències que afecten el romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Deutors	Creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Obligacions pendents d'aplicació definitiva		6.371.819		-6.371.819		-6.371.819
Obligacions no pressupostàries		2.584.826		-2.584.826		-2.584.826
Infravaloració saldos dubtós cobrament	-2.441.274			-2.441.274		-2.441.274
Dipòsit pressupostari constituït en anys anteriors menys import liquidat en 2022			-161.031.094	-161.031.094		-161.031.094
Reserves exteriors			100.098.138	100.098.138		100.098.138
Total	-2.441.274	8.956.645	-60.932.956	-72.330.875		-72.330.875

De l'anterior se'n desprèn que el Romanent de tresoreria no afectat del Govern al 31 de desembre de 2022 era negatiu de 31.415.359 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

L'article 65 de la Llei de contractació pública de 9 de novembre de 2000, preveu la necessitat de crear un registre de contractes d'accés públic. En el mateix sentit, es

recull aquesta necessitat en l'article 128 de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública. A la data del present informe, no s'ha trobat constància de què aquest registre hagi estat creat.

D'altra banda, l'entitat no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

Formalització de l'autorització i compromís de la despesa amb posterioritat

S'ha iniciat l'execució dels contractes sense haver formalitzat prèviament l'autorització i compromís de despesa, contravenint l'article 12 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2022 i l'article 31 del DLTRLGFP. Aquesta incidència s'ha observat en els contractes següents:

- Segona avaluació del benestar animal en les explotacions bovines d'Andorra. (Núm. contracte 3761)
- Treballs de consell i defensa jurídica del Govern d'Andorra en l'afer BPA. (Núm. contracte 9576)
- Servei de transport adaptat socio sanitari per a les persones usuàries de la fundació Nostra Senyora de Meritxell. (Núm. contracte 10142)

Acta de recepció dels subministraments

Els articles 45 i 47 de la LCP, i en el mateix sentit, l'article 106 de la Llei 14/2022 reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció. L'Administració general no té la pràctica de formalitzar el referit document, sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil.

Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment regulant, com a mínim, el sentit, abast i responsabilitat que comporta la signatura abans indicada.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

Pel que respecta els licitadors, el Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat no suficientment eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatius als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal.

2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal

Els objectius de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal per a l'exercici 2022 foren publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 112/2021 de data 27 d'octubre de 2021. Els corresponents a l'Administració general, perquè aquesta els consideri en l'elaboració i seguiment del marc pressupostari, eren, en relació a:

- L'objectiu d'endeutament, el 45,2% del producte interior brut expressat en termes nominals.
- L'objectiu de despesa màxima permesa, en l'import de 491.509.881 euros.
- L'objectiu de la despesa corrent o de funcionament, una taxa de creixement del -4,6%.
- L'objectiu del pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes una ràtio del 39,4%.

D'acord amb el capítol tercer del DLTRLSEPF, l'Administració general de l'Estat va actualitzar en data 26 d'octubre de 2021 la revisió del marc pressupostari de l'Administració general per al mandat 2020-2023.

El Tribunal de Comptes, el 29 d'octubre de 2021, va informar favorablement del marc pressupostari general revisat l'octubre de 2021, que presenta l'Administració general relatiu al mandat que comprèn els exercicis 2020 a 2023.

Els objectius de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal per a l'exercici 2022 es van actualitzar en el decurs de l'exercici 2022. La darrera actualització dels objectius va ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 65/2022 de 26 de maig de 2022, d'acord amb el pla d'equilibri actualitzat del pressupost extraordinari destinat a finançar les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 lliurat al Tribunal en data 19 de maig de 2022 (en endavant PEF6). Transcrivim a continuació els objectius actualitzats, en relació a:

- L'objectiu d'endeutament, el 42,4% del producte interior brut expressat en termes nominals.
- L'objectiu de despesa permesa, 513.831.859 euros.
- L'objectiu de la despesa corrent o de funcionament, una taxa de creixement del 0,1%.
- L'objectiu del pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes de l'Administració general, el 37,6%.

Segons l'apartat 2.3.12 d'aquest informe, l'endeutament d'acord amb l'article 12 del DLTRLSEPF és del 39% del producte interior brut expressat en termes nominals, inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit establert en el PEF6.

Pel que fa a la despesa màxima permessa, establerta en l'article 15 del DLTRLSEPF, l'import liquidat ha estat de 471.743.677 euros inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit establert en el PEF6.

L'Administració general ha liquidat una despesa corrent o de funcionament, d'acord amb l'article 16 del DLTRLSEPF del -5,0%, inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit establert en el PEF6.

Pel que respecta al pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes, d'acord amb l'article 20 del DLTRLSEPF, la ràtio calculada és del 48,7% superior a l'objectiu publicat, i superior al límit establert en el PEF6.

2.7. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític. En relació a la mesura i control dels objectius indicats, així com aquells que deriven del pressupost aprovat pel Consell es formulen les següents observacions:

- El Govern no disposa d'elements de mesura que posin de manifest l'adequat manteniment per a determinades obres.
- No es disposa d'elements de mesura per a determinades obres que posin de manifest:
  - L'assoliment de la qualitat exigida en les obres.
  - Les causes dels sobre costos de les inversions.
  - Les causes dels endarreriments en els terminis d'execució.
- No consta que s'analitzi l'adequació del finançament a la inversió que es projecta.
- No s'observen ordres o disposicions que s'hagin dictat com a mesura correctiva que derivin directament de desviacions de costos i de terminis que s'hagin produït.
- No es disposa d'un sistema eficaç de comptabilitat de costos dels serveis i activitats que es presten que aportin informació suficient per a la presa de decisions en relació als objectius d'economia i eficiència.

En relació als objectius que figuren en l'expedient del pressupost cal indicar:

- Una part significativa són objectius genèrics i poc mesurables.
- Bona part dels mateixos depenen de factors externs o aliens al departament al qual mesuren o a l'organització.

- En general, no estan vinculats a l'avaluació de l'acompliment del personal.

D'altra banda, no consta que s'analitzin i avaluïn eficaçment els objectius i el grau de compliment dels indicadors que figuren en el projecte de pressupost.

Polítiques i pràctiques mediambientals

En el pressupost del Govern per l'exercici 2022, s'inclouen 9 projectes del departament de Medi Ambient i Sostenibilitat:

- Desenvolupament sostenible.
- Economia circular.
- Fauna.
- Medi aquàtic.
- Camins i refugis.
- L'aigua.
- Biodiversitat, paisatge i avaluació ambiental.
- Medi atmosfèric.
- Prevenció ambiental.

Segons la informació facilitada pel departament de Medi Ambient i Sostenibilitat, s'han realitzat diferents actuacions que s'emmarquen en les estratègies i plans vigents:

- Pla de sanejament de les aigües 2006-2020: Objectius establerts a l'horitzó 2020. El pla continua vigent al 2022.
- Pla Nacional de Residus: Darrera revisió del pla per al període 2017-2020. Durant el 2021 es va començar a treballar el nou Pla Nacional de Residus. Horitzó 2035, aprovat al 2022.
- Estratègia del medi atmosfèric 2017-2030.
- Estratègia nacional del paisatge: Pla d'accions 2016-2020. Al 2021 es va continuar el treball per l'aprovació de la nova estratègia del paisatge d'Andorra en l'horitzó 2035 (ENPA), aprovada al 2022.
- Estratègia nacional de la Biodiversitat d'Andorra 2016-2024.

Els indicadors relacionats amb aquests plans i estratègies han estat actualitzats en les fitxes d'objectius, activitats i indicadors de cada projecte pressupostari.

A banda dels indicadors recollits en les fitxes d'objectius, activitats i indicadors dels projectes pressupostaris.

A més, anualment, el departament de Medi Ambient i Sostenibilitat realitza els balanços corresponents al control, seguiment i gestió de la qualitat ambiental i en concret, entre altres:

- Balanç de la qualitat de les aigües superficials, (paràmetres fisicoquímics i biològics).
- Inventari i quantificació de la despesa hídrica per usos d'Andorra.
- Balanç hídric.
- Balanç del servei d'explotació, conservació i manteniment de les estacions depuradores d'aigües residuals, i del servei de manteniment i explotació dels sanejaments autònoms.
- Balanç de la qualitat de l'aire.
- Balanç de la qualitat acústica.
- Balanç de gestió de residus.
- Balanç d'exportacions de residus.
- Balanç de queixes i denúncies.

En aquests balanços queden recollits molts dels indicadors relacionats amb els projectes pressupostaris. Tots els documents es troben publicats a la web del departament.

Finalment cal dir que moltes de les dades relacionades amb els projectes i que també es poden considerar com indicadors es publiquen en el programes estadístics anuals.

Oficina de l'energia i canvi climàtic:

- Energia.
- Serveis Generals OECC.
- Meteorologia, Climatologia i Nivologia.
- Canvi Climàtic.

D'acord a les previsions dels articles 12 i 13 de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), la missió de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic, que integra el Servei meteorològic nacional, és assegurar la implantació progressiva de la política energètica i de lluita contra el canvi climàtic, mitjançant la promoció de l'estalvi energètic, l'eficiència energètica, la diversificació dels recursos energètics, incloent-hi el desenvolupament de fonts d'energia renovable sostenibles, així com l'estudi del fenomen del canvi climàtic, l'inventari nacional de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH), la mitigació d'aquestes emissions, el foment de l'adaptació i l'augment de la resiliència del país a l'evolució climàtica per limitar-ne els impactes negatius, i l'observació sistemàtica en matèria de meteorologia, nivometeorologia i climatologia.

La seva activitat es centra en:

- Impulsar el marc legal que permeti la implantació de la política energètica i de lluita contra el canvi climàtic.
- Fer el seguiment i analitzar els indicadors de compliment dels objectius.

- Promoure plans, estratègies i accions en concordança amb els objectius i els principis rectors d'aquesta Llei i els acords i convenis internacionals relacionats en matèria d'energia, de meteorologia, de climatologia i de canvi climàtic establerts o ratificats per Andorra.
- Planificar i desenvolupar campanyes de sensibilització de la societat en els àmbits d'actuació de la seva missió.
- Fomentar sinergies per incentivar iniciatives que contribueixin a la consecució dels objectius.
- Promoure accions encaminades a millorar l'adaptació i a augmentar la resiliència del país en relació amb el canvi climàtic i els seus efectes.
- Planificar, mantenir i operar la xarxa nacional d'observació meteorològica.
- Detectar, preveure, informar i avisar dels fenòmens meteorològics i de l'estat del mantell nival.
- Proveir informació i serveis meteorològics adaptats als usuaris.
- Registrar i tractar les dades meteorològiques i climàtiques.
- Estudiar i caracteritzar l'evolució climàtica.
- Representar el país davant els organismes internacionals en matèria d'energia i de canvi climàtic, els organismes meteorològics, centres de predicció d'allaus i climàtics internacionals, i vetllar per l'acompliment de les obligacions assumides pel país davant d'aquests.

En quant a la informació facilitada per l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic, es desenvolupen les polítiques d'acció climàtica i energètica següents, al voltant dels eixos temàtics (1) Transició energètica cap a la neutralitat de carboni, (2) Mobilitat sostenible, connectada i segura, (3) Acció climàtica i (4) Servei meteorològic nacional:

- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic 2020-2050.
- Estratègia nacional de mobilitat 2021-2050.
- Pla Renova, d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables.
- Servei meteorològic nacional, i la coordinació i cooperació amb els serveis veïns competents en la matèria.
- Acció transfronterera activa en el marc de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic de la Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Acció regional, en el marc de xarxes com ara, la RIOCC i la CIMHET.
- Acció internacional. En destaquen, el conveni marc de Nacions Unides sobre el canvi climàtic (informes biennals, comunicacions nacionals i compromisos adquirits pel país prop de la comunitat internacional), l'Acord de París sobre el Clima, i el conveni de l'Organització Meteorològica Mundial.
- Desplegament reglamentari de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc).

Al lloc web de l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic es pot descarregar per consulta, el resum de l'acció climàtica del Govern d'Andorra.

Cos de banders:

- Cos de banders.
- PG dir. i serveis generals Medi Ambient.

El pressupost de l'exercici preveu la dotació econòmica dels projectes i els recursos humans necessaris per a dur-los a terme i objectius i indicadors.

Seguretat dels sistemes informàtics

Com a part de l'anàlisi i avaluació del control intern, s'ha sol·licitat al departament d'informàtica de Govern informació sobre aspectes relacionats amb la seguretat de les aplicacions informàtiques de Recursos Humans, del Departament de Tributs i Fronteres, l'AS400 i de tràmits, i la gestió dels seus usuaris.

De la informació obtinguda s'han observat les debilitats següents:

- No s'ha realitzat una auditoria de seguretat informàtica a efectes d'avaluar la possible existència de debilitats.
- No totes les aplicacions informàtiques obliguen a canviar periòdicament les contrasenyes d'accés als usuaris.
- Les aplicacions informàtiques no emmagatzemen un històric de contrasenyes que impedeixi repetir les darreres contrasenyes establertes.
- No hi ha establerts procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos.

2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022
1. Impostos directes	68.883.418	61.120.286	74.228.539	74.444.670	81.759.944	87.732.627	67.157.280	95.210.882
2. Impostos indirectes	294.796.059	278.699.279	280.828.668	291.989.241	303.983.855	296.875.176	283.445.660	305.800.673
3. Taxes i altres ingressos	24.474.760	25.343.439	25.043.496	25.657.724	25.368.107	26.203.285	27.022.716	37.144.949
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	53.058	54.844
5. Ingressos patrimonials	10.862.281	29.845.368	35.018.371	32.940.007	33.659.145	36.246.684	20.137.847	26.791.510
Ingressos corrents	399.016.518	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.816.561	465.002.858
6. Alienació d'inversions	-	-	-	-	-	-	10.000	5.441
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	10.000	5.441
8. Actius financers	1.514.415	1.640.462	3.935.024	1.003.819	560.204	100.000	84.794.800	152.328.396
9. Passius financers	389.339.484	451.211.678	490.595.414	231.240.224	369.680.001	356.813.528	225.000.000	603.500.000
Total actius i passius financers	390.853.899	452.852.140	494.530.438	232.244.043	370.240.205	356.913.528	309.794.800	755.828.396
Total ingressos	789.870.417	847.860.512	909.649.512	657.275.685	815.011.256	803.971.301	707.621.361	1.220.836.695

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022
1. Despeses de personal	104.422.965	107.987.838	107.798.666	110.745.447	119.202.031	123.127.167	117.853.944	121.892.786
2. Consum de béns corrents i serveis	47.922.469	50.849.183	49.743.837	53.408.710	52.370.882	53.348.512	53.201.024	57.498.397
3. Despeses financeres	19.396.512	18.217.580	15.811.249	13.220.457	13.372.765	13.836.554	14.593.903	16.296.514
4. Transferències corrents	143.151.149	191.853.938	206.863.584	212.634.198	214.981.456	200.560.727	211.062.811	222.757.735
Despeses corrents	314.893.095	368.908.539	380.217.336	390.008.812	399.927.134	390.872.961	396.711.682	418.445.432
6. Inversions reals	50.261.628	48.374.244	52.023.105	49.404.644	43.054.318	43.946.282	33.793.106	37.235.733
7. Transferències de capital	59.934.641	5.952.105	8.346.942	11.283.327	14.927.047	35.359.274	32.800.605	35.822.716
Despeses de capital	110.196.269	54.326.349	60.370.047	60.687.971	57.981.365	79.305.556	66.593.711	73.058.449
8. Actius financers	1.478.621	1.944.490	953.476	1.193.999	813.893	4.296.927	11.444.306	110.487.306
9. Passius financers	363.302.432	422.681.134	468.108.653	205.384.904	356.288.864	329.495.856	232.871.662	618.845.508
Total actius i passius financers	364.781.053	424.625.624	469.062.129	206.578.903	357.102.757	333.792.783	244.315.968	729.332.814
Total despeses	789.870.417	847.860.512	909.649.512	657.275.686	815.011.256	803.971.301	707.621.361	1.220.836.695

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Resum pressupost inicial d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022
1. Impostos directes	68.883.418	61.120.286	74.228.539	74.444.670	81.759.944	87.732.627	67.157.280	95.210.882
2. Impostos indirectes	294.796.059	278.699.279	280.828.668	291.989.241	303.983.855	296.875.176	283.445.660	305.800.673
3. Taxes i altres ingressos	24.474.760	25.343.439	25.043.496	25.657.724	25.368.107	26.203.285	27.022.716	37.144.949
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	53.058	54.844
5. Ingressos patrimonials	10.862.281	29.845.368	35.018.371	32.940.007	33.659.145	36.246.684	20.137.847	26.791.510
Ingressos corrents	399.016.518	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.816.561	465.002.858
6. Alienació d'inversions	-	-	-	-	-	-	10.000	5.441
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	10.000	5.441
Total ingressos	399.016.518	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.826.561	465.008.299

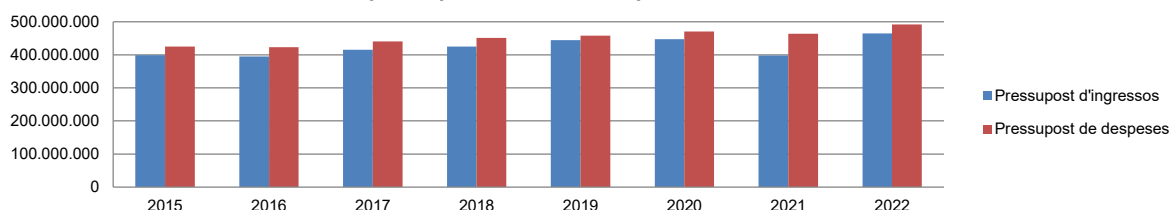
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022
1. Despeses de personal	104.422.965	107.987.838	107.798.666	110.745.447	119.202.031	123.127.167	117.853.944	121.892.786
2. Consum de béns corrents i serveis	47.922.469	50.849.183	49.743.837	53.408.710	52.370.882	53.348.512	53.201.024	57.498.397
3. Despeses financeres	19.396.512	18.217.580	15.811.249	13.220.457	13.372.765	13.836.554	14.593.903	16.296.514
4. Transferències corrents	143.151.149	191.853.938	206.863.584	212.634.198	214.981.456	200.560.727	211.062.811	222.757.735
Despeses corrents	314.893.095	368.908.539	380.217.336	390.008.812	399.927.134	390.872.961	396.711.682	418.445.432
6. Inversions reals	50.261.628	48.374.244	52.023.105	49.404.644	43.054.318	43.946.282	33.793.106	37.235.733
7. Transferències de capital	59.934.641	5.952.105	8.346.942	11.283.327	14.927.047	35.359.274	32.800.605	35.822.716
Despeses de capital	110.196.269	54.326.349	60.370.047	60.687.971	57.981.365	79.305.556	66.593.711	73.058.449
Total despeses	425.089.364	423.234.888	440.587.383	450.696.783	457.908.499	470.178.517	463.305.393	491.503.881

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Evolució del pressupost sense actius i passius financers

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021 (*)	Liquidat 2022 (*)
1. Impostos directes	68.251.836	82.922.927	71.269.094	84.361.323	88.070.978	87.698.979	117.131.311	150.752.813
2. Impostos indirectes	269.069.479	290.740.248	292.923.122	288.241.145	287.028.310	218.831.688	236.181.278	317.739.329
3. Taxes i altres ingressos	28.844.463	24.684.394	26.920.006	25.454.858	33.090.923	23.294.993	29.403.783	47.692.289
4. Transferències corrents	54.737	67.051	56.522	99.960	106.145	3.649.453	6.799.400	50.857
5. Ingressos patrimonials	23.534.326	40.374.103	32.018.699	34.151.579	33.919.150	65.021.317	24.119.478	28.234.785
Ingressos corrents	389.754.841	438.788.723	423.187.443	432.308.865	442.215.506	398.496.430	413.635.250	544.470.073
6. Alienació d'inversions	4.433	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	18.200	-
7. Transferències de capital	1.000.000	-	-	-	-	-	610.000	-
Ingressos de capital	1.004.433	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	628.200	-
8. Actius financers	1.935.497	3.899.873	5.576.742	3.521.053	175.114	2.400.282	134.531	48.455.812
9. Passius financers	384.370.393	726.254.652	522.711.135	231.484.388	373.704.936	560.952.599	682.632.443	504.347.842
Total actius i passius financers	386.305.890	730.154.525	528.287.877	235.005.441	373.880.050	563.352.881	682.766.974	552.803.654
Total ingressos	777.065.164	1.168.957.231	951.641.334	667.344.390	816.105.556	961.854.752	1.097.030.424	1.097.273.727

(*) Durant aquest exercici el Govern ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022
1. Despeses de personal	100.155.098	105.643.932	110.772.164	114.874.954	117.837.112	118.045.641	116.842.820	122.587.081
2. Consum de béns corrents i serveis	45.385.225	44.004.239	45.024.891	49.956.638	44.549.006	45.529.928	45.428.381	49.509.106
3. Despeses financeres	17.488.129	16.212.060	13.773.686	13.069.452	12.410.964	13.092.121	19.389.111	21.554.507
4. Transferències corrents	137.135.323	200.072.390	198.691.070	211.241.600	209.004.637	261.570.334	252.462.561	221.879.741
Despeses corrents	300.163.775	365.932.621	368.261.811	389.142.644	383.801.719	438.238.024	434.122.873	415.530.435
6. Inversions reals	45.963.100	44.514.642	39.862.326	38.058.562	45.173.410	33.589.007	25.332.930	23.085.105
7. Transferències de capital	57.888.262	5.749.457	6.147.725	7.338.259	9.860.238	31.306.605	32.638.733	33.128.137
Despeses de capital	103.851.362	50.264.099	46.010.051	45.396.821	55.033.648	64.895.612	57.971.663	56.213.242
8. Actius financers	9.639.799	18.979.376	880.481	509.613	1.240.691	84.537.181	111.860.589	22.018.882
9. Passius financers	380.039.037	694.344.042	541.604.286	237.033.253	356.219.028	372.457.544	484.951.699	618.899.051
Total actius i passius financers	389.678.836	713.323.418	542.484.767	237.542.866	357.459.719	456.994.725	596.812.288	640.917.933
Total despeses	793.693.973	1.129.520.138	956.756.629	672.082.331	796.295.086	960.128.361	1.088.906.824	1.112.661.610

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022
1. Impostos directes	68.251.836	82.922.927	71.269.094	84.361.323	88.070.978	87.698.979	117.131.311	150.752.813
2. Impostos indirectes	269.069.479	290.740.248	292.923.122	288.241.145	287.028.310	218.831.688	236.181.278	317.739.329
3. Taxes i altres ingressos	28.844.463	24.684.394	26.920.006	25.454.858	33.090.923	23.294.993	29.403.783	47.692.289
4. Transferències corrents	54.737	67.051	56.522	99.960	106.145	3.649.453	6.799.400	50.857
5. Ingressos patrimonials	23.534.326	40.374.103	32.018.699	34.151.579	33.919.150	65.021.317	24.119.478	28.234.785
Ingressos corrents	389.754.841	438.788.723	423.187.443	432.308.865	442.215.506	398.496.430	413.635.250	544.470.073
6. Alienació d'inversions	4.433	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	18.200	-
7. Transferències de capital	1.000.000	-	-	-	-	-	610.000	-
Ingressos de capital	1.004.433	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	628.200	-
Total ingressos	390.759.274	438.802.706	423.353.457	432.338.949	442.225.506	398.501.871	414.263.450	544.470.073

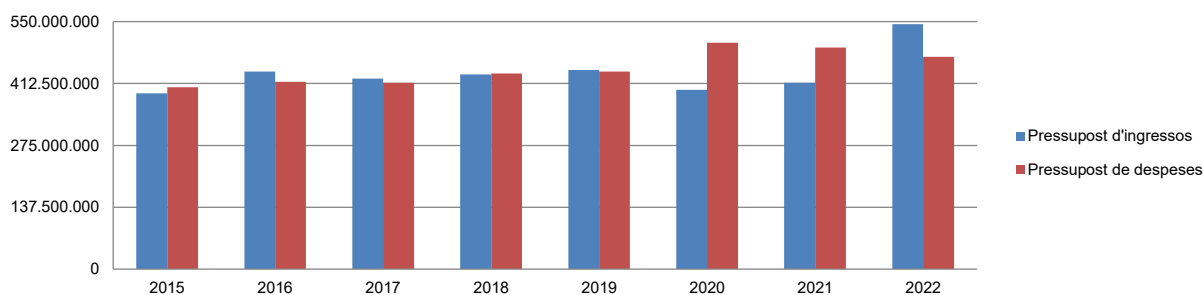
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022
1. Despeses de personal	100.155.098	105.643.932	110.772.164	114.874.954	117.837.112	118.045.641	116.842.820	122.587.081
2. Consum de béns corrents i serveis	45.385.225	44.004.239	45.024.891	49.956.638	44.549.006	45.529.928	45.428.381	49.509.106
3. Despeses financeres	17.488.129	16.212.060	13.773.686	13.069.452	12.410.964	13.092.121	19.389.111	21.554.507
4. Transferències corrents	137.135.323	200.072.390	198.691.070	211.241.600	209.004.637	261.570.334	252.462.561	221.879.741
Despeses corrents	300.163.775	365.932.621	368.261.811	389.142.644	383.801.719	438.238.024	434.122.873	415.530.435
6. Inversions reals	45.963.100	44.514.642	39.862.326	38.058.562	45.173.410	33.589.007	25.332.930	23.085.105
7. Transferències de capital	57.888.262	5.749.457	6.147.725	7.338.259	9.860.238	31.306.605	32.638.733	33.128.137
Despeses de capital	103.851.362	50.264.099	46.010.051	45.396.821	55.033.648	64.895.612	57.971.663	56.213.242
Total despeses	404.015.137	416.196.720	414.271.862	434.539.465	438.835.367	503.133.636	492.094.536	471.743.677

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

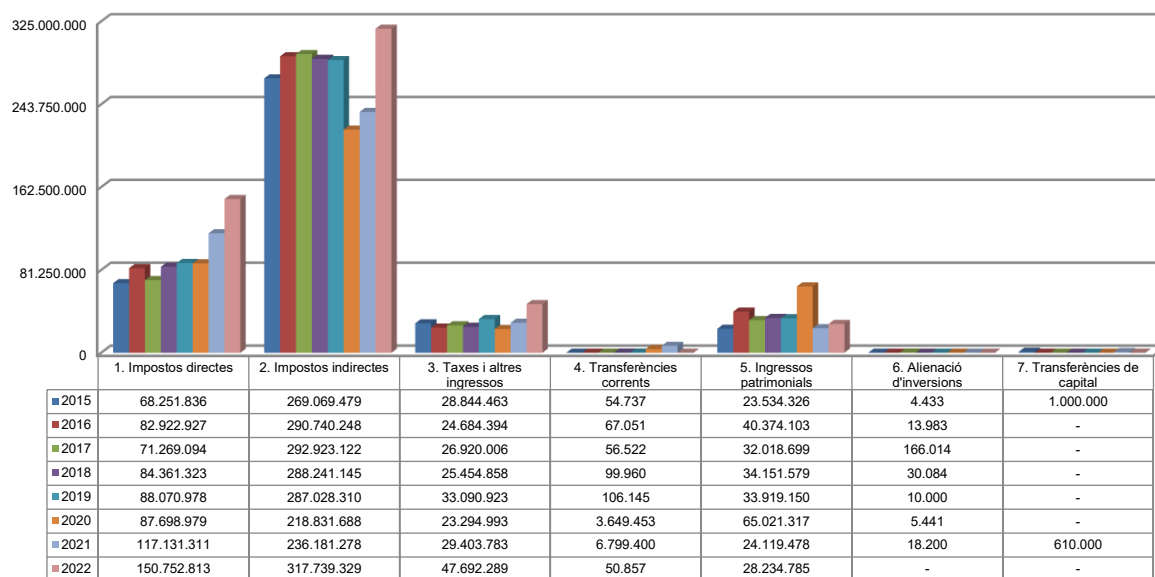
Evolució liquidació del pressupost sense actius i passius financers

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

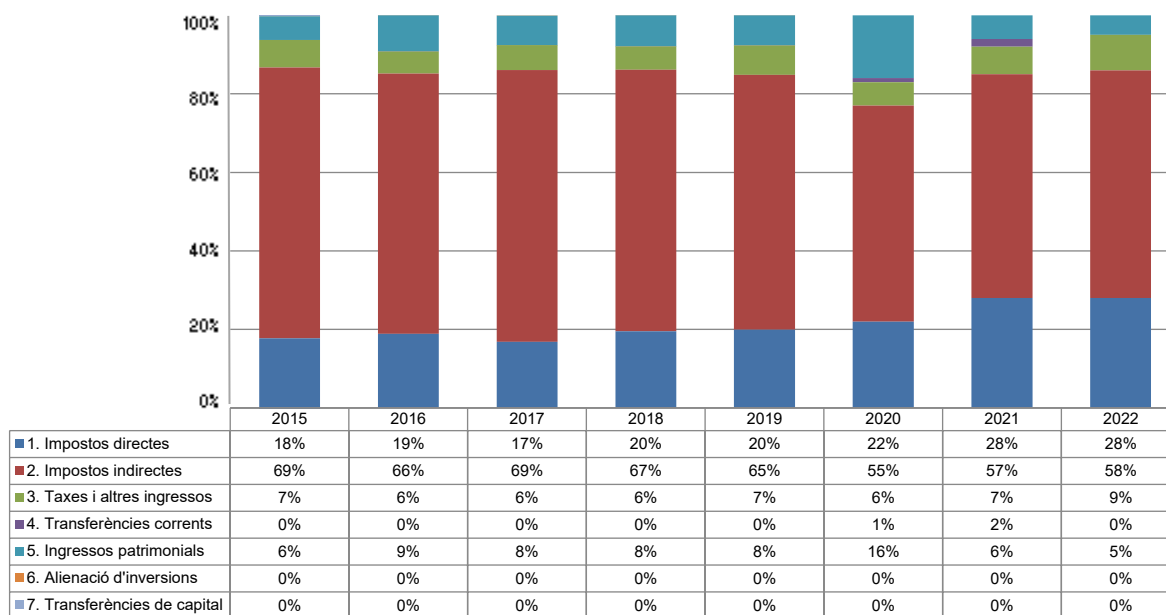
La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

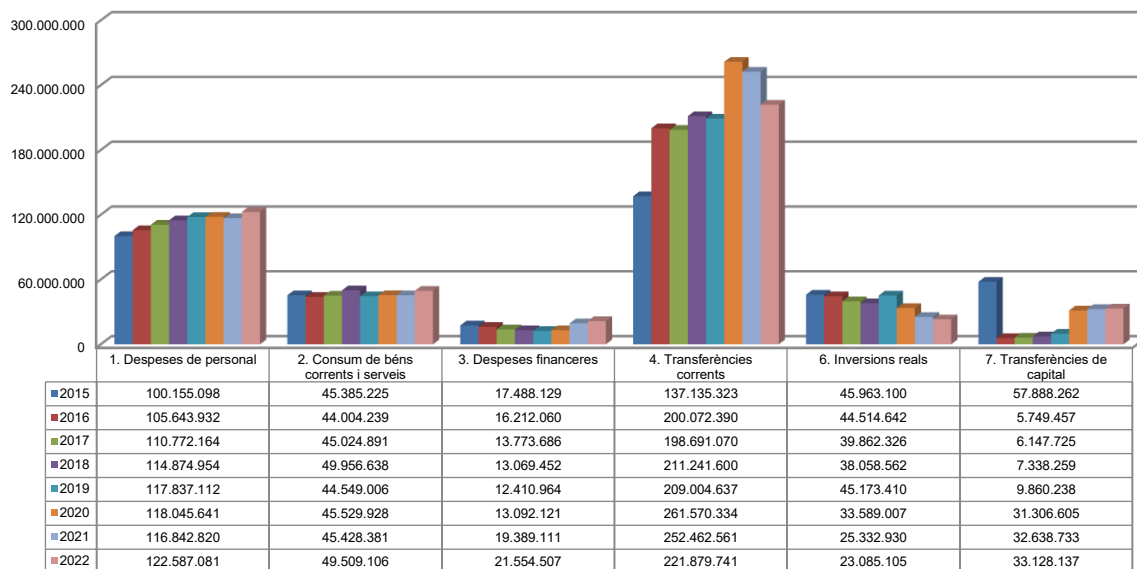
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

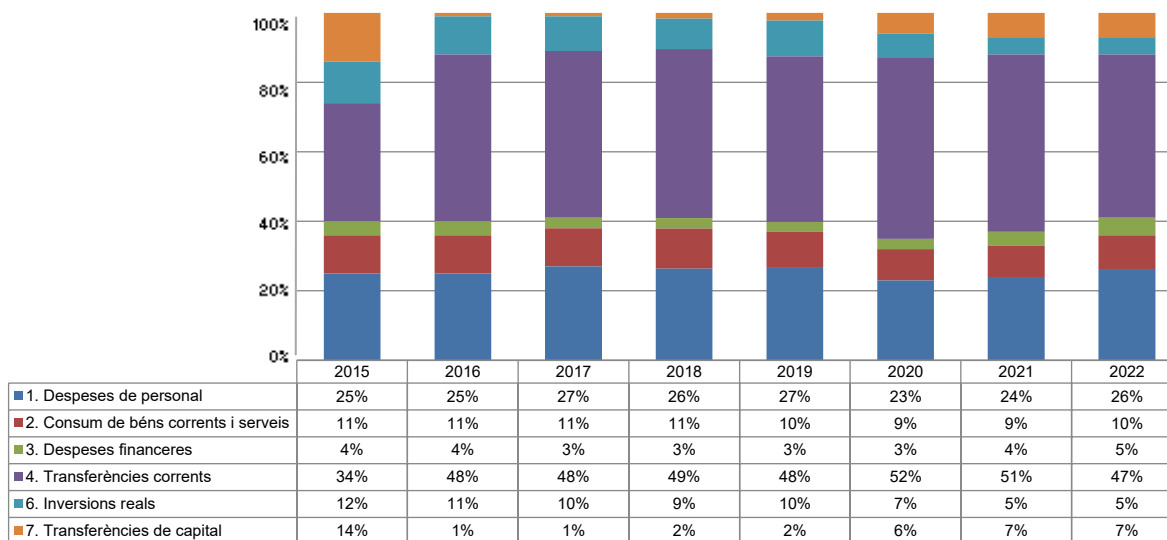
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Resultat pressupostari, variació d'actius i passius financers i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total ingressos liquidats	777.065.164	1.168.957.231	951.641.334	667.344.390	816.105.556	961.854.752	1.097.030.424	1.097.273.727
Total despeses liquidades	793.693.973	1.129.520.138	956.756.629	672.082.331	796.295.086	960.128.361	1.088.906.824	1.112.661.610
Resultat pressupostari	-16.628.809	39.437.093	-5.115.295	-4.737.941	19.810.470	1.726.391	8.123.600	-15.387.883

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

Descripció	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	386.305.890	730.154.525	528.287.877	235.005.441	373.880.050	563.352.881	682.766.974	552.803.654
Actius i passius financers liquidats (despeses)	389.678.836	713.323.418	542.484.767	237.542.866	357.459.719	456.994.725	596.812.288	640.917.933
Variació d'actius i passius financers	-3.372.946	16.831.107	-14.196.890	-2.537.425	16.420.331	106.358.156	85.954.686	-88.114.279

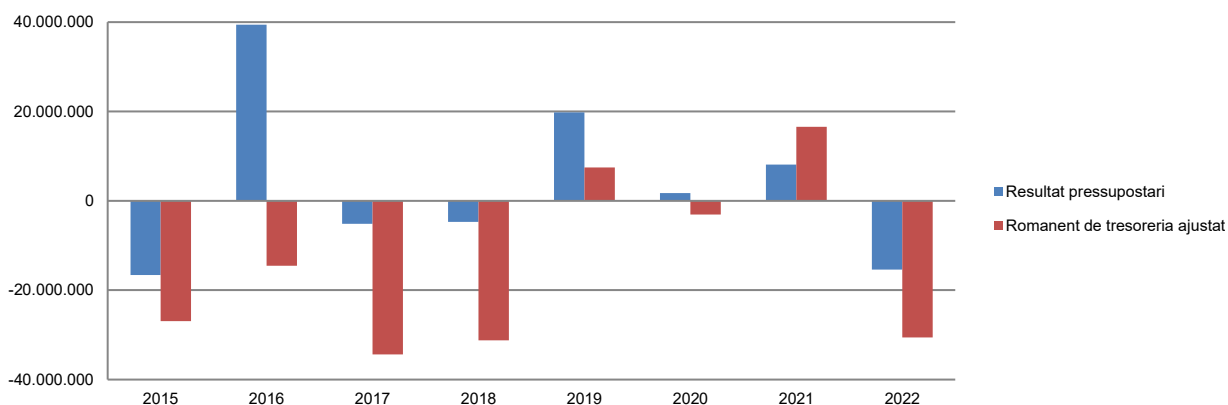
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017	RT Ajustat 2018	RT Ajustat 2019	RT Ajustat 2020	RT Ajustat 2021	RT Ajustat 2022
1. (+) Drets pendents de cobrament	29.769.000	38.357.013	35.912.872	32.737.741	70.581.375	61.248.706	98.755.208	72.675.539
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-62.446.000	-59.526.304	-76.803.479	-79.434.208	-84.466.361	-88.225.333	-113.555.128	-134.833.132
3. (+) Fons líquids	5.768.000	6.661.928	6.543.316	15.442.989	21.347.592	23.888.702	31.374.456	31.562.122
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	-26.909.000	-14.507.363	-34.347.291	-31.253.478	7.462.606	-3.087.925	16.574.536	-30.595.471
I. Romanent de tresoreria afectat	28.054.000	18.839.552	18.560.546	19.049.183	32.974.753	17.781.583	17.832.868	819.888
II. Romanent de tresoreria no afectat	-54.963.000	-33.346.915	-52.907.837	-50.302.661	-25.512.147	-20.869.508	-1.258.332	-31.415.359
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	-26.909.000	-14.507.363	-34.347.291	-31.253.478	7.462.606	-3.087.925	16.574.536	-30.595.471

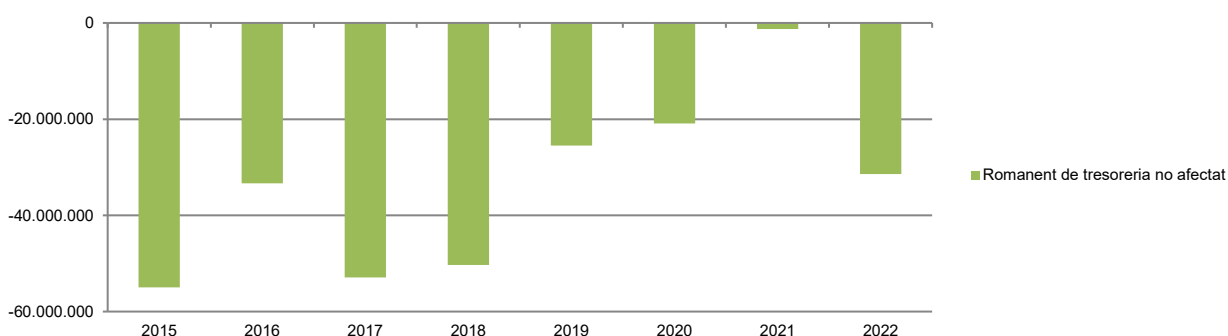
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

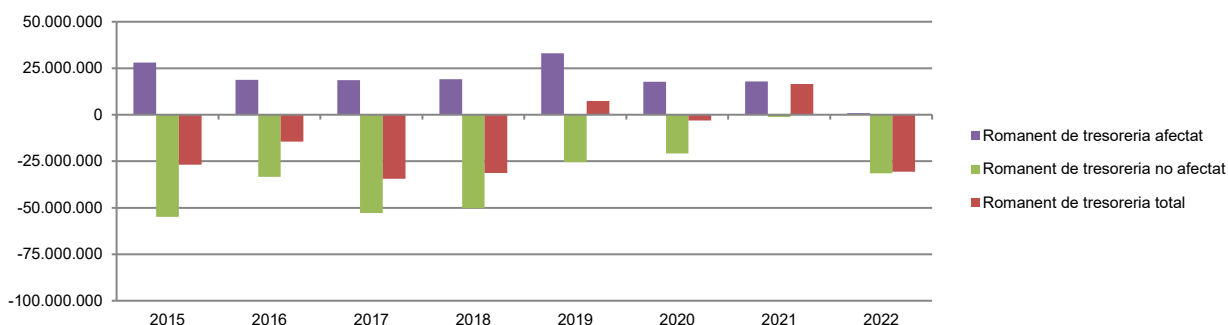
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució romanent de tresoreria no afectat

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució detallada romanent de tresoreria

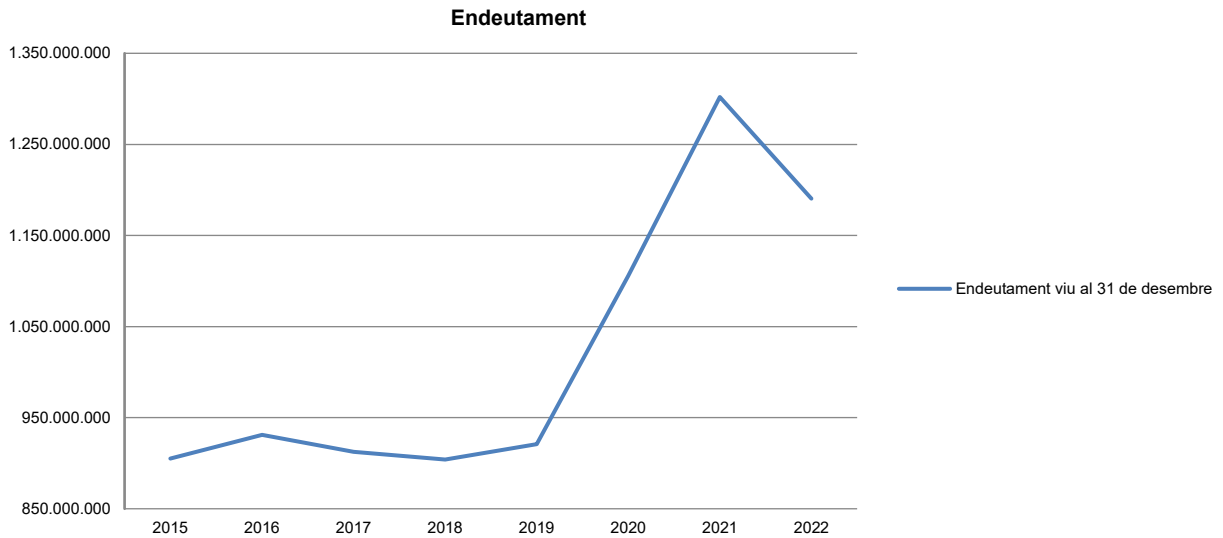
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Endeutament

Es presenta a continuació l'evolució de l'endeutament:

Concepte	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Endeutament viu al 31 de desembre	905.065.869	931.124.714	912.377.635	904.033.385	920.815.658	1.105.951.051	1.302.000.000	1.190.353.846

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris		Exercici 2018	Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	10,7%	4,8%	27,7%	61,6%	5,4%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	101,5%	100,1%	119,6%	176,1%	100,8%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	92,4%	93,2%	93,5%	95,2%	86,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici. Caldria considerar que un valor superior al 40% podria ser indicatiu d'una possible estructura de personal sobredimensionada)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	17,1%	14,8%	12,3%	10,7%	11,0%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	7,4%	5,6%	4,7%	4,2%	4,4%
% que representen les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	31,4%	26,2%	27,2%	23,2%	19,9%
Esforz inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	5,7%	5,7%	3,5%	2,3%	2,1%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	10,0%	13,2%	-10,0%	-5,0%	23,7%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-44,8%	-67,3%	-103,4%	-122,2%	-90,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	100,0%	100,0%	99,6%	99,3%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	59,6%	50,0%	34,3%	34,9%	47,0%
Finançament endeutament (Representa el % dels ingressos finançats amb endeutament)	= $\frac{\text{Drets liquidats passius financers (cap. 9 ingressos)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	34,7%	45,8%	58,3%	62,2%	46,0%
Ratis per habitants		Exercici 2018	Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022
Població: nombre d'habitants	Segons departament d'Estadística	80.275	81.748	82.887	84.383	86.610
Ingressos tributaris per habitant	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Població}}$	4.959	4.993	3.979	4.535	5.960
Despeses per habitant	= $\frac{\text{Obligacions reconegudes}}{\text{Població}}$	8.372	9.741	11.584	12.904	12.847
Endeutament per habitant	= $\frac{\text{Endeutament total}}{\text{Població}}$	11.262	11.264	13.343	15.430	13.744
Càrrega financera per habitant	= $\frac{\text{Càrrega financera total}}{\text{Població}}$	163	152	158	230	249
Ratis de liquiditat		Exercici 2018	Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= Actiu corrent - Passiu corrent	-375.520.759	-327.970.961	-178.235.622	-301.689.525	72.461.890
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	19,9%	27,2%	50,5%	51,8%	140,9%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	5,6%	4,7%	29,1%	34,9%	52,2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàrials dels darrers tres exercicis, derivats de l'actualització de la provisió de retribucions del personal a llarg termini i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la seva correcta aplicació. (nota 2.3.13)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables. (nota 2.1.1)
- Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven. (nota 2.1.2)
- El Govern ha aprovat modificacions pressupostàries per import de 1.907.962 euros en dates properes al tancament de l'exercici, quan, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 del DLTRLGFP. (nota 2.1.2)
- S'observen transferències de crèdit per un import total de 2.233.177 euros, que minoren crèdits de despeses de capital que prèviament havien estat incrementades mitjançant crèdits extraordinaris o transferències de crèdit. Així mateix, també s'observen transferències de crèdit per un import total de 1.705.813 euros, que minoren crèdits de despeses corrents que prèviament havien estat augmentades mitjançant transferències de crèdit. (nota 2.1.2)
- El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 10.125.439 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'annualitat regulat a l'article 14 del DLTRLGFP. (nota 2.2.10)

- A 31 de desembre de 2022, el saldo deutor per ingressos meritats de l'IRPF està infravalorat en 24.516.796 euros i el saldo per ingressos meritats de l'Impost de societats està infravalorat en 48.080.274 euros. (nota 2.3.3)
- Algunes entitats utilitzen espais propietat del Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern les cessions o adscripcions dels espais indicats. (nota 2.3.7)
- Els saldos creditors del romanent de tresoreria s'han d'incrementar en l'import de 6.371.819 euros, corresponents a les obligacions pendents d'aplicar al pressupost i en l'import de 2.584.826 euros, corresponents obligacions pendents de pagament no pressupostàries. D'altra banda, l'estat del romanent de tresoreria reflecteix saldos de tresoreria per 161.031.094 euros que corresponen a dipòsits d'excedents de tresoreria constituïts en anys anteriors i no recull el saldo de tresoreria 100.098.138 de la constitució de reserves en l'exterior. I l'estat del romanent de tresoreria no recull saldos de dubtós cobrament per import de 2.441.274 euros. D'acord amb l'indicat, el romanent de tresoreria no afectat, a 31 de desembre de 2022, seria negatiu de 31.415.359 euros. (nota 2.4)

Relatives a la contractació pública

- L'article 65 apartat 3 de la LCP i en el mateix sentit l'article 128 de la Llei 14/2022 preveu la creació d'un registre de contractes d'accés públic i determina la informació bàsica que ha de contenir. Aquest registre no ha estat creat. (nota 2.5)
- El Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatius als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal. (nota 2.5)
- S'han observat contractes l'execució dels quals s'ha iniciat, sense haver formalitzat prèviament l'autorització i compromís de despesa, contravenint l'article 12 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2022 i l'article 31 del DLTRLGFP. (nota 2.5)

Altres observacions

- La liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu de 489.960 milers d'euros. Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga el Govern al refinançament permanent del seu endeutament. (nota 2.2)
- En l'exercici 2022, 80 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives. (nota 2.2.5)

- El Govern no disposa d'un sistema de classificació del personal en base als elements que estableix l'article 13 de la LFP, ni disposa de la valoració de llocs de treball que requereix l'article 17.2 de la Llei esmentada. (nota 2.2.5)
- No ha estat dictat el reglament previst en l'article 30 de la Llei 1/2019 de la funció pública, regulant el registre de personal que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article. (nota 2.2.5)
- S'ha observat el nomenament de personal interí fins a la finalització de l'exercici que torna a ser nomenat, per urgència, per a l'any posterior, contravenint el que regula l'article 109 de la LFP. (nota 2.2.5)
- D'acord amb allò indicat en els articles 56 i 59 de la LBOT l'òrgan competent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin. (nota 2.3.3)
- L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre d'altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per a dur a terme el control del compliment d'aquests objectius. (nota 2.7)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Govern a 31 de desembre de 2022, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits al DLTRLGFP i a les NICSP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Govern ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2022.

6. ESTATS CONSOLIDATS DEL GOVERN I ENTITATS DEPENDENTS

Es transcriu a continuació l'estat consolidat de posició financera, l'estat consolidat de rendiment financer, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, i l'estat consolidat de fluxos d'efectiu del Govern i les seves entitats dependents. Així com els comptes corresponents al pressupost: resultat pressupostari de l'exercici 2022, liquidació pressupost d'ingressos de l'exercici 2022, liquidació pressupost de despeses de l'exercici 2022, modificacions pressupostàries, i conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2022, tramesos per Govern al Tribunal de Comptes, sobre aquests no s'han realitzat treballs complementaris de fiscalització, al no ser objecte de l'abast dels treballs realitzats; adjuntant-se merament a títol informatiu.

El Govern informa en els estats financers consolidats que conforma una entitat econòmica d'acord amb la NICSP 1 amb les entitats següents, sobre les quals té el control (de forma directa o indirecta):

Entitats del sector públic

- Caixa Andorrana de Seguretat Social (d'ara en endavant, la CASS)
- Fons de Reserva de Jubilació
- Autoritat Financera Andorrana
- Servei Andorrà d'Atenció Sanitària
- Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya
- Andorra Recerca i Innovació
- Universitat d'Andorra
- Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
- Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra
- Consell Regulador del Joc
- Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries
- Agència Andorrana Antidopatge
- Ràdio i Televisió d'Andorra, SA
- Andorra Turisme, SAU
- Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
- Institut Nacional de l'Habitatge

Entitats comercials del sector públic

- Andorra Telecom, SAU
- Forces Elèctriques d'Andorra i societats dependents
- Ramaders d'Andorra, SA

Govern i entitats dependents
Estat consolidat de posició financera
 (Imports en milers d'euros)

ESTAT CONSOLIDAT DE POSICIÓ FINANCERA
 (En milers d'euros)

ACTIU	Nota	31/12/2022	31/12/2021	PATRIMONI NET I PASSIU	Nota	31/12/2022	31/12/2021
Efectiu i equivalents a l'efectiu	9	706.809	610.355	Provisions a curt termini	16.1	17.390	25.076
Tresoreria		562.775	483.486	Passius financers a curt termini		371.518	923.581
Altres actius líquids equivalents		144.034	126.869	Obligacions i altres valors negociables	18.1	10.125	581.724
Periodificacions a curt termini		2.641	5.543	Deutes amb entitats de crèdit	18.2,3 i 4	8.939	5.228
Actius financers a curt termini	10	1.506.824	1.700.252	Altres passius financers	18.5	352.454	336.629
Instruments de patrimoni		1.428.445	1.560.884	Comptes a pagar	15	205.392	200.594
Crèdits a tercers		441	-	Creditors comercials i altres comptes a pagar		205.392	200.594
Altres actius financers		77.938	139.368	Obligacions per beneficis dels treballadors a curt termini	17.1	7.043	5.818
Comptes per cobrar de transaccions amb contraprestació	11	46.120	69.327	Ingressos diferits		417	349
Clients per vendes i prestacions de servei		43.991	67.136	PASSIU CORRENT		601.760	1.155.418
Deutors diversos		2.129	2.191				
Comptes per cobrar de transaccions sense contraprestació	11	84.615	128.179				
Deutors diversos		84.615	128.179	Provisions a llarg termini	16.2	7.057	7.862
Inventaris		12.565	12.111	Passius financers a llarg termini		1.360.035	855.660
ACTIU CORRENT		2.359.574	2.525.767	Obligacions i altres valors negociables	18.1	1.165.926	675.000
				Deutes amb entitats de crèdit	18.2,3 i 4	49.821	37.139
Actius financers a llarg termini	12	245.795	227.144	Altres passius financers	18.5	144.288	143.521
Instruments de patrimoni		83.121	67.996	Obligacions per beneficis dels treballadors a llarg termini	17.2	284.381	470.558
Valors representatius de deute a llarg termini		144.315	141.898	Subvencions a llarg termini		5.926	6.016
Crèdits a tercers		3.903	1.928	PASSIU NO CORRENT		1.657.399	1.340.096
Altres actius financers		14.456	15.322				
Propietats d'inversió		3.281	3.350	Fons Propis		1.500.513	1.419.687
Propietats, planta i equipament	13	1.114.753	1.125.156	Patrimoni		130.252	130.252
Terenys, construccions i infraestructures		849.346	854.971	Reserves		1.453.474	1.260.677
Instal·lacions tècniques i maquinària		211.230	219.547	Resultat consolidat de l'exercici		(83.213)	28.758
Altres immobilitzat material		15.273	15.221	PATRIMONI NET		1.500.513	1.419.687
Immobilitzat en curs i acomptes		38.904	35.417				
Actius intangibles	14	36.269	33.784				
ACTIU NO CORRENT		1.400.098	1.389.434				
TOTAL ACTIU		3.759.672	3.915.201	PATRIMONI NET I PASSIU		3.759.672	3.915.201

Govern i entitats dependents
Estat consolidat de rendiment financer
 (Imports en milers d'euros)

ESTAT CONSOLIDAT DE RENDIMENT FINANCER

(En milers d'euros)

ESTAT DE RENDIMENT FINANCER	Nota	Exercici 2022	Exercici 2021
OPERACIONS CONTINUADES			
Ingressos de transaccions sense contraprestació		771.567	621.446
Ingressos tributaris	3.1	459.062	346.214
Cotitzacions socials	3.2	292.194	255.622
Llicències i permisos i taxes	3.3	20.311	19.610
Ingressos de transaccions amb contraprestació		206.952	274.697
Venda d'electricitat	4.1	74.255	55.362
Venda mercaderies		1.938	1.720
Serveis de telecomunicacions	4.2	82.263	76.016
Prestació d'altres serveis	4.3	29.130	23.210
Ingressos financers	4.4	5.980	101.876
Altres ingressos	4.5	13.251	9.948
Transferències d'altres govems, regals, i serveis en espècie		135	6.565
Total ingressos		978.519	896.143
Despeses			
Compres de mercaderies i altres aprovisionaments	5.1	(55.278)	(52.253)
Compres d'electricitat	5.2	(76.039)	(45.973)
Despeses de personal	5.3	(192.156)	(185.202)
Despeses per amortització i depreciació		(67.158)	(70.607)
Ajuts i subvencions	6.	(158.391)	(173.581)
Prestacions de la seguretat social	7.	(281.486)	(264.918)
Despeses generals		(77.056)	(69.864)
Despeses financeres		(180.876)	(23.600)
Total despeses		(1.088.440)	(885.998)
Altres ingressos i despeses			
Treballs realitzats sobre el propi actiu		2.238	2.651
Guanys / (pèrdues) per venda d'actius		21.571	(170)
(Deterioraments) / Reversions	8.	(1.379)	12.090
Ingressos / (Despeses) extraordinaris		4.278	4.042
Total altres ingressos i despeses		26.708	18.613
SUPERÀVIT (DÈFICIT) DE L'EXERCICI		(83.213)	28.758

Govern i entitats dependents
Estat de canvis en el patrimoni net consolidat
 (Imports en milers d'euros)

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT A 31 DE DESEMBRE DE 2022

(En milers d'euros)

	Nota	Capital Aportat	Reserves i resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total
Saldo ajustat a 1 de gener de 2021		130.252	1.318.974	(117.117)	1.332.109
Traspàs del resultat del 2020		-	(117.117)	117.117	-
Resultat estalvi/(desestalvi) 2021		-	-	28.758	28.758
Altres moviments del patrimoni		-	58.820	-	58.820
Saldo a 31 de desembre de 2021		130.252	1.260.677	28.758	1.419.687
Traspàs del resultat del 2021		-	28.758	(28.758)	-
Resultat estalvi/(desestalvi) 2022		-	-	(83.213)	(83.213)
Altres moviments del patrimoni	2.5 , 17.1 , 17.2	-	164.039	-	164.039
Saldo a 31 de desembre de 2022		130.252	1.453.474	(83.213)	1.500.513

Govern i entitats dependents
Estat consolidat de fluxos d'efectiu
(Imports en milers d'euros)

ESTAT CONSOLIDAT DE FLUXES D'EFECTIU
(En milers d'euros)

	Exercici 2022	Exercici 2021
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (I):	164.624	(6.937)
Cobraments	1.044.660	758.094
Impostos	507.889	317.046
Cotitzacions socials	289.092	242.419
Llicències i permisos i taxes	20.311	19.610
Subvencions	135	6.565
Venta de bens i serveis	209.704	158.464
Altres cobraments	17.529	13.990
Pagaments	(880.036)	(765.031)
Proveïdors de mercaderies i altres aprovisionaments	(60.854)	(43.949)
Proveïdors d'electricitat	(79.769)	(34.895)
Despeses de personal	(173.977)	(166.581)
Ajuts i subvencions	(158.391)	(173.580)
Prestacions socials	(275.436)	(253.100)
Altres pagaments	(77.533)	(69.326)
Pagament d'interessos	(54.076)	(23.600)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (II)	(10.348)	(78.561)
Pagament per inversions	(83.835)	(83.291)
Compra Immobilitzat intangible	(10.178)	(12.204)
Compra Propietats, planta i equipament	(53.417)	(46.461)
Compra Altres actius financers	(20.240)	(24.568)
Compra Propietats d'inversió	-	(58)
Cobrament per desinversions	73.487	4.731
Venda Immobilitzat intangible	59	625
Venda Propietats, planta i equipament	6.800	3.213
Venda Altres actius financers	66.628	893
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT (III)	(57.822)	228.082
Imports rebuts i retornats per instruments financers	(57.822)	228.082
Obligacions i altres valors negociables	(90.807)	377.512
Deutes amb entitats de crèdit	16.393	(171.987)
Altres passius financers	16.592	22.557
EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI (IV)	-	-
AUGMENT /DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (I+II+III)	96.454	142.582
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici	610.355	467.773
Efectiu o equivalents al final de l'exercici	706.809	610.355

Govern i entitats dependents
Resultat pressupostari de l'exercici 2022
 (Imports en milers d'euros)

RESULTAT PRESSUPOSTARI DE L'EXERCICI 2022 (*)
 (En milers d'euros)

Capítol	Pressupost Inicial 2022	Pressupost Final 2022	Liquidat 31/12/2022	% Liq. / Press. Final	Liquidat 31/12/2021	Var. Liq. 22 vs 21	% Var. Liq. 21 vs 21
Ingressos corrents	468.503	468.503	544.470	116%	417.374	127.096	30%
Despeses de funcionament	(402.149)	(424.219)	(393.976)	93%	(414.734)	(20.757)	5%
Ingressos de capital	5	5	-	-	628	(628)	(100%)
Despeses de capital	(73.058)	(94.400)	(56.213)	60%	(57.972)	(1.758)	3%
Superàvit o dèficit de gestió	(6.699)	(50.110)	94.281	(188%)	(54.703)	103.953	(190%)
Despeses financeres	(16.297)	(22.538)	(21.555)	96%	(19.389)	(2.165)	11%
Superàvit o dèficit de Caixa	(22.996)	(72.648)	72.726	(100%)	(74.092)	146.818	(198%)
Actius financers (ingressos)	152.328	152.328	48.456	32%	135	48.321	35793,3%
Passius financers (ingressos)	600.001	600.000	504.348	84%	678.893	(174.546)	(25,7%)
Actius financers (despeses)	(110.487)	(126.449)	(22.019)	17%	(111.861)	89.842	(80,3%)
Passius financers (despeses)	(618.846)	(618.899)	(618.899)	100%	(484.952)	(133.947)	27,6%
Variació d'actius i passius financers	22.996	6.980	(88.114)	(1262,4%)	82.216	(170.330)	(207,2%)
Resultat pressupostari	-	(65.667)	(15.388)	23,4%	8.124	(23.511)	(289,4%)

(*) Els imports que apareixen al pressupost anual de l'exercici 2022 inclos als estats financers corresponen a l'entitat controladora (el Govern d'Andorra) i per tant, no inclouen el pressupost de les entitats dependents.

Govern i entitats dependents
Liquidació pressupost d'ingressos de l'exercici 2022
(Imports en milers d'euros)

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST D'INGRESSOS DE L'EXERCICI 2022 (*)

(En milers d'euros)

Capítol	Pressupost Inicial 2022	Pressupost Final 2022	Liquidat 31/12/2022	% Liq./ Press. Final	Liquidat 31/12/2021	Var. Liq. 22 vs 21	% Var. Liq. 22 vs 21
Impostos directes	95.211	95.211	150.752	158,3%	117.131	33.622	28,7%
Impostos indirectes	305.801	305.801	317.740	103,9%	236.182	81.558	34,5%
Taxes i altres ingressos	37.145	37.145	47.692	128,4%	29.404	18.289	62,2%
Transferències corrents	55	55	51	-	6.798	(6.749)	-
Ingressos patrimonials	30.292	30.292	28.235	93,2%	27.858	376	1,3%
Ingressos corrents	468.503	468.503	544.470	116,2%	417.374	127.096	30,5%
Alienacions d'inversions	5	5	-	-	18	(18)	-
Transferències de capital	-	-	-	-	610	(610)	-
Ingressos de capital	5	5	-	0,0%	628	(628)	0,0%
Actius financers	152.328	152.328	48.456	31,8%	135	48.322	35794%
Passius financers	600.001	600.000	504.348	84,1%	678.893	(174.546)	(25,7%)
Variació d'actius i passius financers	752.328	752.328	552.804	73,5%	679.028	(126.224)	(18,6%)
Pressupost d'ingressos	1.220.837	1.220.837	1.097.274	89,9%	1.097.030	243	0,0%

(*) Els imports que apareixen al pressupost anual de l'exercici 2022 inclòs als estats financers corresponen a l'entitat controladora (el Govern d'Andorra) i per tant, no inclouen el pressupost de les entitats dependents.

Govern i entitats dependents
Liquidació pressupost de despeses de l'exercici 2022
 (Imports en milers d'euros)

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST DE DESPESES DE L'EXERCICI 2022 (*)
 (En milers d'euros)

Capítol	Pressupost Inicial 2022	Pressupost Final 2022	Liquidat 31/12/2022	% Liq./ Press. Final	Liquidat 31/12/2021	Var. Liq. 22 vs 21	% Var. Liq. 22 vs 21
Despeses de personal	121.894	123.449	122.587	99,3%	116.843	5.744	4,9%
Consums de béns corrents i serveis	57.498	60.091	49.509	82,4%	45.428	4.081	9,0%
Despeses financeres	16.297	22.538	21.555	95,6%	19.389	2.165	11,2%
Transferències corrents	222.757	240.677	221.880	92,2%	252.463	(30.584)	(12,1%)
Despeses corrents	418.445	446.756	415.530	93,0%	434.123	(18.592)	(4,3%)
Inversions reals	37.236	49.309	23.085	46,8%	25.333	(2.248)	(8,9%)
Transferències de capital	35.824	45.091	33.128	73,5%	32.639	489	1,5%
Despeses de capital	73.058	94.400	56.213	59,5%	57.972	(1.758)	(3,0%)
Actius financers	110.487	126.449	22.019	17,4%	111.862	(89.842)	(80,3%)
Passius financers	618.846	618.899	618.899	100,0%	484.952	133.947	27,6%
Variació d'actius i passius financers	729.333	745.348	640.918	86,0%	596.812	44.106	7,4%
Pressupost de despeses	1.220.837	1.286.504	1.112.662	86,5%	1.088.907	23.755	2,2%

(*) Els imports que apareixen al pressupost anual de l'exercici 2022 inclòs als estats financers corresponen a l'entitat controladora (el Govern d'Andorra) i per tant, no inclouen el pressupost de les entitats dependents.

Govern i entitats dependents
Modificacions pressupostàries
 (Imports en milers d'euros)

MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES (*)

Milers d'euros

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostàries	Pressupost final
Despesa corrent	418.445	28.311	446.756
Despesa de personal	121.893	1.557	123.450
Consum de béns corrents i serveis	57.498	2.593	60.091
Despeses financeres	16.297	6.241	22.538
Transferències corrents	222.758	17.919	240.677
Despesa de capital	73.058	21.341	94.400
Inversions reals	37.236	12.073	49.309
Transferències de capital	35.823	9.268	45.091
Variació d'actius i passius financers	729.333	16.015	745.348
Actius financers	110.487	15.962	126.449
Passius financers	618.846	54	618.899
Total	1.220.837	65.667	1.286.504

(*) Els imports que apareixen al pressupost anual de l'exercici 2022 inclòs als estats financers corresponen a l'entitat controladora (el Govern d'Andorra) i per tant, no inclouen el pressupost de les entitats dependents.

Govern i entitats dependents
Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2022
(Imports en milers d'euros)

CONCILIACIÓ ENTRE EL RESULTAT PRESSUPOSTARI I EL RESULTAT COMPTABLE DE L'EXERCICI TANCAT A 31 DE DESEMBRE DEL 2022 (*)

(En milers d'euros)

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	1.097.274	536.168	561.106
Impostos directes	150.753	127.076	(23.676)
Impostos indirectes	317.739	316.179	(1.561)
Taxes i altres ingressos	47.692	47.681	(11)
Trasferències comuns	51	77	26
Trasferències de capital	-	-	-
Ingressos patrimonials	28.235	27.635	(600)
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers	48.456	5.081	(43.375)
Passius financers	504.348	-	(504.348)
Diferències de canvi positives	-	1.823	1.823
Ingrés. Provisions aplicades	-	10.618	10.618
Ingressos extraordinaris	-	(8)	(8)
Altres	-	7	7
DESPESES (oblig. Liquidades)	1.112.662	535.557	(577.104)
Despeses de personal	122.587	129.781	7.194
Consum de béns comuns i serveis	49.509	51.398	1.889
Despeses financeres	21.555	26.855	5.301
Transferències comuns	221.880	221.967	88
Inversions reals	23.085	-	(23.085)
Transferències de capital	33.128	33.851	723
Actius financers	22.019	-	(22.019)
Passius financers	618.899	-	(618.899)
Variació d'existències 1	-	(342)	(342)
Variació d'existències 2	-	48	48
Altres (serveis de professionals independents)	-	(62)	(62)
Pèrdues en valors negociables	-	29	29
Pèrdues procedents de propietat, planta i equip.	-	27.296	27.296
Pèrdues en inversions financeres	-	-	-
Pèrdues en crèdits incobrables	-	-	-
Diferències negatives de canvi	-	1.828	1.828
Despeses excepcionals	-	-	-
Dotacions per amortitzacions	-	36.101	36.101
Dotacions provisions	-	6.806	6.806
-	-	-	-
RESULTAT	15.388	(611)	(15.999)

(*) Els imports que apareixen al pressupost anual de l'exercici 2022 inclòs als estats financers corresponen a l'entitat controladora (el Govern d'Andorra) i per tant, no inclouen el pressupost de les entitats dependents.

7. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, es tramet al Govern el present informe per tal que pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

Es reproduïx a continuació la resposta rebuda:

Govern d'Andorra
El cap de Govern

Andorra la Vella, 18 de juliol del 2024

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova, núm. 15, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit senyor,

D'acord amb el que disposa l'article 10.3 de la Llei del Tribunal de Comptes, em complau trametre-us l'informe de resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2022, que ha estat elaborat per la Intervenció General del Ministeri de Finances.

Atentament,

Signat electrònicament
Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Xavier Espot Zamora

**Informe de resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes
en el seu informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent
a l'exercici del 2022**

Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2022

Vist l'informe del Tribunal de Comptes referent a la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2022, rebut el 28 de juny del 2024, i un cop analitzades les observacions que conté, es presenten les consideracions següents (per esquematitzar, s'exposa cadascuna de les observacions del Tribunal de Comptes del cos de l'informe i la resposta corresponent, seguint la mateixa estructura).

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Pressupost inicial (2.1.1)

1. Estructura pressupostària (pàg. 9)

La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

Resposta

L'estructura pressupostària d'obligat compliment està definida a la Llei de pressupost, entenem que de forma clara. Tot i això, som conscients que cal desenvolupar el Pla comptable pressupostari, i s'hi ha estat treballant en els darrers exercicis.

En aquest sentit, en el darrer quadrimestre de l'exercici 2014 el ministeri encarregat de les finances va iniciar els treballs d'avaluació de la implementació d'una reforma normativa amb l'objectiu de facilitar la gestió economicofinancera del Govern, així com d'implementar una normativa actual que es correspongui amb les demandes d'una societat moderna.

En el marc d'aquesta reforma normativa, el ministeri encarregat de les finances ha desenvolupat, pel que fa a la comptabilitat financera, un nou Pla de comptabilitat pública –que va entrar en vigor l'1 de gener del 2017–. Respecte al pla comptable pressupostari, s'ha posposat l'aprovació per part del Govern i la posterior publicació al BOPA de l'estructura pressupostària fins que finalitzin els treballs d'implantació dels mòduls pressupostari i financer del nou sistema economicofinancer que han entrat en producció durant el mes de juliol del 2021 i l'any 2022, respectivament,– perquè el document definitiu inclogui els requisits necessaris efectuats en el marc d'aquesta implantació.

Cal fer avinent que si bé el nou sistema d'informació economicofinancer es va posar en funcionament l'1 de gener del 2022, durant el mateix exercici del 2022 i en els exercicis posteriors fins a enguany es troben en curs evolucions per millorar algunes funcionalitats

estàndard del sistema i adaptar-les a les especificitats de la normativa de les finances públiques. Per aquest motiu, s'ha cregut convenient retardar l'inici del projecte d'elaboració del pla comptable pressupostari fins a la consolidació del procés d'implantació del nou sistema economicofinancer.

Modificacions pressupostàries (2.1.2)

2. Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos (pàg. 10)

Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

El Govern ha finançat crèdits extraordinaris, suplement de crèdit i crèdits ampliables amb la tresoreria disponible de l'endeutament disposat en anys anteriors. La tresoreria no disposada de l'endeutament en anys anteriors es va destinar a finançar els crèdits inicials del pressupost de despeses de l'exercici 2022. Per aquest motiu, per destinar aquesta tresoreria al finançament de modificacions de crèdits del mateix pressupost, s'haurien d'haver anul·lat els crèdits de despeses del pressupost inicial finançats amb l'endeutament disposat en anys anteriors.

Resposta

D'una banda, l'observació del Tribunal de Comptes sobre el fet que, textualment, "el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven"; s'ha pres en consideració en la configuració i la parametrització de la nova aplicació informàtica, és a dir, en el nou sistema economicofinancer del Govern que es troba en implementació i que ha entrat en funcionament en el mes de gener del 2022.

Es fa palès que durant el mateix exercici del 2022 i posteriors fins a enguany es troben en curs evolucions per millorar algunes funcionalitats estàndard del sistema i adaptar-les a les especificitats de la normativa de les finances públiques, esperem poder corregir aquesta observació quan s'hagin pogut implementar aquestes millores.

D'altra banda, respecte a l'observació del Tribunal de Comptes sobre el fet que, textualment, "...per destinar aquesta tresoreria al finançament de modificacions de crèdits del mateix pressupost, s'haurien d'haver anul·lat els crèdits de despeses del pressupost inicial finançats amb l'endeutament disposat en anys anteriors", entenem que el Tribunal de Comptes considera que la tresoreria disponible provinent de l'endeutament autoritzat en l'exercici del 2020 –que, d'acord amb la Llei 18/2021, es destina a finançar les modificacions pressupostàries esmentades– estava afectada a la despesa per a la qual es va autoritzar aquest endeutament l'any 2020.

És palès que en l'exercici del 2020, davant la incertesa de l'evolució de la crisi ocasionada per la COVID-19, es va autoritzar¹ el Govern: (i) a sobreendeutar-se atenent la injecció de liquiditat a escala global per part de diferents organismes, (ii) i a destinar aquesta tresoreria a finançar el dèficit de l'exercici del 2021, resultant de la liquidació del pressupost de l'exercici del 2021, que incloïa la liquidació del pressupost extraordinari, d'acord amb l'article 23 de la Llei de pressupost per a aquest exercici, modificat per la Llei 18/2021 esmentada.

Cal fer palès que l'article 22.6 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2022 – modificat per la disposició final primera de la Llei 34/2022, del 6 d'octubre² clarifica que la tresoreria disponible provinent de l'endeutament autoritzat en l'exercici del 2020 no té la consideració d'afectada.

Per tant, no podem compartir aquesta observació del Tribunal de Comptes.

A continuació es detalla l'evolució de l'endeutament, que posa de manifest que l'import net del nou deute autoritzat per al període 2020-2022 és de 269,5 milions (aquest import inclou els 100 milions d'euros de les reserves internacionals).

31/12/2019	920.815.658 €
Retorn de préstec (finançament obres)	-5.308.260 €
Línies de crèdit (import disposat)	-42.956.346 €
Llei 5/2020: nou endeutament 2020 (emissió domèstica)	125.000.000 €
Llei 9/2020: nou endeutament 2020 (préstec CEB)	8.400.000 €
Llei 9/2020: nou endeutament (línia de crèdit Crèdit Agricole)	100.000.000 €
31/12/2020	1.105.951.052 €
Retorn i cancel·lació de préstec (finançament obres)	-77.551.051 €
Cancel·lació línia de crèdit (Crèdit Agricole)	-100.000.000 €
Nou endeutament 2021 (emissions de bons)	675.000.000 €
Nou endeutament 2020 (préstec CEB)	3.600.000 €
Retorn de deute (emissions domèstiques)	-305.000.000 €
31/12/2021	1.302.000.000 €
Retorn de préstec (CEB)	-646.154 €
Cancel·lació línia de crèdit	-
Nou endeutament 2022 (emissió de bons)	500.000.000 €
Nou endeutament 2022 (préstec CEB)	4.000.000 €
Retorn de deute públic (emissions domèstiques)	-615.000.000 €
31/12/2022	1.190.353.846 €

¹ Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Llei 18/2020, del 17 de desembre, del pressupost per a l'exercici del 2021.

Pla d'equilibri financer de data 12 d'abril del 2020 –actualitzat el 30 de setembre del 2020– del pressupost extraordinari destinat al finançament de les despeses derivades per la situació d'emergència sanitària causada pel nou coronavirus SARS-CoV-2, actualitzat el 30 de setembre del 2020.

² Llei 34/2022, del 6 d'octubre, d'actuacions urgents en matèria de desenvolupament econòmic, d'habitatge i d'educació, i de desenvolupament dels sistemes d'informació, entre d'altres.

Retorn de préstec (CEB)	-1.133.603 €
31/12/2023	1.189.220.243 €
Import net del nou deute (2020-2023)	268.404.585 €
Aquest import inclou les reserves internacionals.	100.000.000 €

3. Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici (pàg. 11)

Durant l'exercici 2022 s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 de la DLTRLGFP.

De les mostres efectuades, s'ha observat que han tingut la finalitat indicada els crèdits ampliables que es relacionen a continuació:

- *Crèdits ampliables per un total de 1.907.962 euros aprovats el 7 i 28 de desembre de 2022 per dotar crèdit a diverses partides del capítol I del pressupost de despeses.*

Resposta

Les despeses de personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP. Tenint en compte aquesta manera d'operar i les limitacions tècniques del sistema economicofinancer, si bé s'efectuen les comprovacions de control de crèdits oportunes prèvies als pagaments, no és possible formalitzar amb més antelació les modificacions pressupostàries necessàries per dotar de crèdit les partides del capítol I del pressupost de despeses.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrització de la comptabilització de la nòmina del nou sistema economicofinancer del Govern que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022 es va valorar la solució de registrar les despeses del capítol 1 per fases i no acumular-les en un sol acte. Es va concloure que el desplegament tècnic del procediment administratiu d'ordenació de despeses de nòmina per fases representa més cost burocràtic –comporta unes funcionalitats més complexes– i no garanteix el pagament de les nòmines en els terminis deguts.

L'any 2024 aquesta observació del Tribunal de Comptes queda esmenada atenent la disposició final segona de la Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024, que modifica els articles 15 i 31 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, i les seves modificacions posteriors. S'addiciona un apartat als articles 15 i 31, el qual preveu –per motius tècnics i funcionals– agrupar les fases de gestió pressupostària de les despeses que autoritzi la Llei del pressupost en un sol acte administratiu, en el supòsit en què els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que en dicten el compromís es produeixin en moments processals molt distants en el temps als de liquidació, ordre de pagament i pagament material de la despesa.

4. Transferències de crèdit que minoren despeses de capital prèviament augmentades (pàg. 11)

L'article 26.2 de la DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses de capital que hagin estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos o transferències de crèdits. S'observen transferències de crèdit per un import total de 2.233.177 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant crèdits extraordinaris o transferències de crèdit.

Resposta

L'import total que recull l'observació del Tribunal de Comptes correspon a la suma de les reduccions de crèdits pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, mitjançant transferències de crèdit, que prèviament havien estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos de crèdit o transferències de crèdits.

Cal fer avinent que el sistema economicofinancer de l'AS400 està parametrizat perquè no es puguin minorar crèdits de partides de despeses de capital prèviament augmentades tenint en compte que una partida pressupostària és la combinació de servei, subconcepte, programa i projecte.

Per tant, el criteri del Tribunal de Comptes és més restrictiu que el que sempre ha aplicat el Govern i sobre la base del qual es va parametritzar al seu dia l'aplicació de l'execució del pressupost de l'AS400.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrizació del nou sistema economicofinancer del Govern, que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022, es va valorar d'implementar el control perquè no es poguessin minorar crèdits de partides de despeses de capital prèviament augmentades pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, d'acord amb el criteri del Tribunal de Comptes. Es va concloure que aquest control restringeix la gestió de les obligacions de despesa i, en conseqüència, pot ser incompatible amb el que estableix l'article 10 de la Llei general de les finances públiques.

Per aquest motiu, per evitar disfuncions en la gestió de les obligacions de despesa, el Govern estudia proposar una modificació de l'LGFP per clarificar aquest criteri d'acord amb l'aplicació que sempre ha fet el Govern, i poder esmenar aquesta observació del Tribunal de Comptes.

5. Transferències de crèdit que minoren despeses corrents prèviament augmentades (pàg. 11)

L'article 26.4.d) de la DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses corrents que hagin estat augmentats per suplementos de crèdit, transferències de crèdits o crèdits ampliables. S'observen transferències de crèdit per un import total de 1.705.813 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant transferències de crèdit.

Resposta

L'import total que recull l'observació del Tribunal de Comptes correspon a la suma de les reduccions de crèdits pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, mitjançant transferències de crèdit, que prèviament havien estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos de crèdit o transferències de crèdits.

Cal fer avinent que el sistema economicofinancer de l'AS400 està parametrizat perquè no es puguin minorar crèdits de partides de despeses corrents prèviament augmentades tenint en compte que una partida pressupostària és la combinació de servei, subconcepte, programa i projecte.

Per tant, el criteri del Tribunal de Comptes és més restrictiu que el que sempre ha aplicat el Govern i sobre la base del qual es va parametritzar al seu dia l'aplicació de l'execució del pressupost de l'AS400.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrizació del nou sistema economicofinancer del Govern, que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022, es va valorar d'implementar el control perquè no es poguessin minorar crèdits de partides de despeses corrents prèviament augmentades pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, d'acord amb el criteri del Tribunal de Comptes. Es va concloure que aquest control restringeix la gestió de les obligacions de despesa i, en conseqüència, pot ser incompatible amb el que estableix l'article 10 de la Llei general de les finances públiques.

Per aquest motiu, per evitar disfuncions en la gestió de les obligacions de despesa, el Govern estudia proposar una modificació de l'LGFP per clarificar aquest criteri d'acord amb l'aplicació que sempre ha fet el Govern, i poder esmenar aquesta observació del Tribunal de Comptes.

6. Transferències de crèdit entre diferents ministeris (pàg. 11)

L'article 26.4.a de la DLTRLGFP estableix que es poden referir només a crèdits inclosos en un mateix ministeri. S'han observat transferències de crèdit entre diferents ministeris per un import total de 580.161 euros.

Resposta

Es fa palès que per verificar si les transferències de crèdit són conforme a dret és necessari considerar els documents pressupostaris complets d'aquestes modificacions, que inclouen les posicions pressupostàries i els imports que es minoren i els que s'incrementen, respectivament.

En l'Excel de l'annex 1 es detallen els documents pressupostaris que componen l'import total de 580.161 euros que indica el Tribunal de Comptes. Aquestes dades es transcriuen en les imatges dels quadres següents:

Atenent el que s'exposa en els paràgrafs anteriors, l'import de 580.161 euros correspon a les transferències de crèdit següents, que s'acullen als supòsits de l'article 26 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, modificat per la disposició final tercera de la Llei 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022 (LGFP):

- Transferències que concerneixen despeses de capital i despeses d'actius i passius financers dintre d'un mateix programa, entre els capítols anomenats "Transferències corrents", "Transferències de capital" i "Actius financers", d'acord amb l'article 26.1.c de l'LGFP.
- Transferències que corresponen a despeses corrents de crèdits inclosos en un mateix ministeri, d'acord amb l'article 26.4.a de l'LGFP.
- Transferències de despeses en concepte de reclassificacions comptables, d'acord amb l'article 26.7 de l'LGFP.

Doc.	Programa	Mi.	Cap.	10	20	40	70	85	90	Total general
1500003768	083001	10	7	-87.450,12						-87.450,12
1500001008	011207	20	8		-378.500,00					-378.500,00
1500002733	011206	20	6		100.000,00					100.000,00
1500002770	098001	85	6					5.000,00		5.000,00
1500002771	041104	85	6					15.000,00		15.000,00
1500002801	011202	20	6		101,31					101,31
1500002809	034001	40	6			1.761,25				1.761,25
1500002812	081001	90	8						-90.000,00	-90.000,00
1500002840	011206	20	6		838,63					838,63
1500002849	034001	40	6			451,34				451,34
1500002889	034001	40	6			604,45				604,45
1500002975	034001	40	6			972,00				972,00
1500002976	011206	20	6		23.937,00					23.937,00
1500003002	041101	15	6							-227.400,00
1500003010	082004	90	6						70.000,00	70.000,00
1500003179	011207	20	8		-10.000,00					-10.000,00
1500003255	054002	70	6				4.522,76			4.522,76
1500003334	011207	20	8		-10.000,00					-10.000,00
				-87.450,12	-273.623,06	3.789,04	4.522,76	20.000,00	-20.000,00	-580.161,38

Font: Ministeri de Finances (pestanya "Resposta 6.1" de l'Excel de l'annex 1)

Doc.	Programa	Mi.	Cap.	10	20	40	70	85	90	Total general
1500003768	083001	10	4	87.450,12						87.450,12
1500003768	083001	10	7	-87.450,12						-87.450,12
1500001008	011207	20	4		378.500,00					378.500,00
1500001008	011207	20	8		-378.500,00					-378.500,00
1500002733	011206	20	2		-100.000,00					-100.000,00
1500002733	011206	20	6		100.000,00					100.000,00
1500002770	098001	85	2					-5.000,00		-5.000,00
1500002770	098001	85	6					5.000,00		5.000,00
1500002771	041104	85	2					-15.000,00		-15.000,00
1500002771	041104	85	6					15.000,00		15.000,00
1500002801	011202	20	2		-101,31					-101,31
1500002801	011202	20	6		101,31					101,31
1500002809	034001	40	2			-1.761,25				-1.761,25
1500002809	034001	40	6			1.761,25				1.761,25
1500002812	081001	90	4					90.000,00		90.000,00
1500002812	081001	90	8					-90.000,00		-90.000,00
1500002840	011206	20	2		-838,63					-838,63
1500002840	011206	20	6		838,63					838,63
1500002849	034001	40	2			-451,34				-451,34
1500002849	034001	40	6			451,34				451,34
1500002889	034001	40	2			-604,45				-604,45
1500002889	034001	40	6			604,45				604,45
1500002975	034001	40	2			-972,00				-972,00
1500002975	034001	40	6			972,00				972,00
1500002976	011206	20	2		-23.937,00					-23.937,00
1500002976	011206	20	6		23.937,00					23.937,00
1500003002	041101	15	2							227.400,00
1500003002	041101	15	6							-227.400,00
1500003010	082004	90	2					-70.000,00		-70.000,00
1500003010	082004	90	6					70.000,00		70.000,00
1500003179	011207	20	4		10.000,00					10.000,00
1500003179	011207	20	8		-10.000,00					-10.000,00
1500003255	054002	70	2				-4.522,76			-4.522,76
1500003255	054002	70	6				4.522,76			4.522,76
1500003334	011207	20	4		10.000,00					10.000,00
1500003334	011207	20	8		-10.000,00					-10.000,00
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Font: Ministeri de Finances (pestanya "Resposta 6.2" de l'Excel de l'annex 1)

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes perquè les transferències de crèdit, per l'import total de 580.161 euros, són conforme a dret.

7. Limitacions a les transferències de crèdits establertes per la Llei 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022 (pàg. 12)

S'han observat transferències de crèdit que incompleixen la Llei del pressupost per a l'exercici 2022:

- Transferències de crèdit entre diferents programes per a despeses de capital i actius financers, contravenint l'article 26.1.b del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 577.168 euros.
- Transferències de crèdit, entre diferents programes entre els capítols anomenats "Transferències corrents" i "transferències de capital" i Actius financers", contravenint l'article 26.1.b del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 508.107 euros.

- *Transferències de crèdit, entre diferents programes, per a despeses corrents, contravenint l'article 3.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2022. S'han detectat operacions per un import de 580.161 euros.*

Resposta

Es fa palès que per verificar si les transferències de crèdit són conforme a dret és necessari considerar els documents pressupostaris complets d'aquestes modificacions, que inclouen les posicions pressupostàries i els imports que es minoren i els que s'incrementen, respectivament.

En l'Excel de l'annex 1 es detallen els documents pressupostaris que componen els imports que indica el Tribunal de Comptes en aquesta observació.

Atenent el que s'exposa en els paràgrafs anteriors, els imports de 577.168 euros, 508.107 euros i 580.161 euros corresponen a les transferències dels documents pressupostaris de l'annex 1 –pestanyes “Resposta 7.1”, “Resposta 7.2” i “Resposta 7.3”, respectivament– que s'acullen als supòsits de l'article 26 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, modificat per la disposició final tercera de la Llei 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022 (LGFP):

- Transferències de crèdit de despeses d'inversió real fins a un límit màxim de l'1% dels crèdits per a despeses d'inversió real del pressupost de l'exercici, d'acord amb l'article 26.1.a de l'LGFP.
- Transferències de crèdit dintre d'un mateix programa de despeses de capital i d'actius financers, d'acord amb l'article 26.1.b de l'LGFP.
- Transferències dintre d'un mateix programa, entre els capítols anomenats “Transferències corrents”, “Transferències de capital” i “Actius financers”, d'acord amb l'article 26.1.c de l'LGFP.
- Transferències de despeses corrents de crèdits inclosos en un mateix ministeri, d'acord amb l'article 26.4.a de l'LGFP:
  - Transferències entre crèdits de despeses corrents de diferents programes i incloses en un mateix ministeri que autoritza el Govern, en virtut de l'article 26.4.a de l'LGFP.
  - Transferències entre crèdits de despeses corrents dintre d'un mateix programa, i incloses en un mateix ministeri, que autoritza el ministre encarregat de les finances, d'acord amb l'article 3.1 de la Llei 4/2022.
- Transferències de despeses en concepte de reclassificacions comptables, d'acord amb l'article 26.7 de l'LGFP.

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes, perquè les transferències de crèdit pels imports indicats són conforme a dret.

Liquidació del pressupost (2.2)

8. Estalvi net pressupostari negatiu (pàg. 13)

La liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu de 489.960 milers d'euros. Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga el Govern al refinançament permanent del seu endeutament.

Resposta

El càlcul de l'estalvi net pressupostari que efectua el Tribunal de Comptes i que és objecte d'aquesta observació inclou les despeses de passius financers en concepte de refinançament de deute. El nostre parer és que la inclusió d'aquestes despeses de refinançament del deute distorsiona i fa més volàtil aquest indicador condicionant-lo a la maturitat del deute, cosa que fa, en conseqüència, que empitjori en els exercicis en què el volum de deute que s'ha de refinançar és més elevat i a la inversa.

Cal dir que la metodologia de càlcul emprada pel Tribunal de Comptes no es troba recollida ni en la normativa pròpia ni en les pràctiques internacionals. Aquest indicador, amb la interpretació que l'acompanya, es presta a confusió dels responsables polítics, com queda palès en els debats del Consell General dels darrers anys en el moment de l'aprovació dels informes del Tribunal de Comptes, donant una falsa opinió de manca de sostenibilitat financera del deute públic. En aquest sentit, cal recordar que una institució especialitzada en la matèria, com és el Fons Monetari Internacional, afirma en el seu informe corresponent a l'article 4 d'Andorra la sostenibilitat del deute públic andorrà.

També, cal destacar que si aquest indicador s'utilitzés en els països del nostre entorn en tots els casos el resultat seria força negatiu i posaria en dubte la capacitat inversora d'economies consolidades.

Per tot l'exposat, tenint en compte que l'estalvi net pressupostari no està definit en la normativa vigent, d'acord amb la normativa comparada, considerem que escauria calcular aquest indicador d'una de les dos maneres següents: (i) deduït de l'estalvi brut l'annualitat periòdica (capital i interessos) dels préstecs i altre endeutament viu a 31 de desembre (en funció del termini pendent d'amortització de cada préstec); o (ii) deduït de l'estalvi brut el capítol 3 de despeses financeres i el capítol 9 de passius financers sense incloure-hi el refinançament de deute.

A continuació es mostra el càlcul de l'estalvi net pressupostari d'acord amb la segona opció, deduït de l'estalvi brut el capítol 3 de despeses financeres i el capítol 9 de passius financers sense incloure-hi el refinançament de deute. Aquest càlcul posa de manifest, pel que fa als exercicis 2022, 2019, 2018 i 2017, un estalvi net positiu que es pot destinar a l'autofinançament d'inversions o altres despeses de capital o a atendre els serveis del deute de noves operacions d'endeutament. Respecte als exercicis 2020 i 2021, el resultat d'aquest càlcul és d'un import negatiu a causa de l'afectació de la crisi sanitària i econòmica causada per la COVID-19 en el pressupost del Govern.

Així doncs, atenent el que s'ha exposat, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Ingressos corrents exercici	544.470.073 €	413.635.251 €	398.496.429 €	442.215.507 €	432.308.865 €	423.187.443 €
Despeses corrents exercici (cap. I, II, IV)	-393.975.928 €	-414.733.762 €	-425.145.903 €	-371.390.755 €	-376.073.193 €	-354.488.125 €
Estalvi brut	150.494.145 €	-1.098.511 €	-26.649.474 €	70.824.752 €	56.235.672 €	68.699.318 €
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	-25.453.558 €	-99.962.060 €	-21.258.068 €	-20.339.992 €	-27.713.705 €	-37.452.973 €
Capítol III. Despeses financeres	-21.554.507 €	-19.389.111 €	-13.092.121 €	-12.410.964 €	-13.069.452 €	-13.773.686 €
Capítol IX. Despeses de passius financers	-3.899.051 €	-80.572.949 €	-8.163.947 €	-7.929.028 €	-14.644.253 €	-23.679.287 €
Estalvi net (no inclou passius financers de refinançament)	125.040.587 €	-101.060.571 €	-47.905.542 €	50.484.760 €	28.521.967 €	31.246.345 €
Percentatge sobre ingressos corrents	23,0%	-24,4%	-12,0%	11,4%	6,6%	7,4%

Despeses de personal (2.2.5)

9. Enregistrament comptable de les fases de despesa (pàg. 18)

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

La pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 de la LGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Resposta

Es fa avinent que en la configuració i la parametrització de la comptabilització de la nòmina del nou sistema economicofinancer del Govern que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022 es va valorar la solució de registrar les despeses del capítol 1 per fases i no acumular-les en un sol acte. Es va concloure que el desplegament tècnic del procediment administratiu d'ordenació de despeses de nòmina per fases representa més cost burocràtic –comporta unes funcionalitats més complexes– i no garanteix el pagament de les nòmines en els terminis deguts.

L'any 2024 aquesta observació del Tribunal de Comptes queda esmenada atenent la disposició final segona de la Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024, que modifica els articles 15 i 31 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, i les seves modificacions posteriors. S'addiciona un apartat als articles 15 i 31, el qual preveu –per motius tècnics i funcionals– agrupar les fases de gestió pressupostària de les despeses que autoritzi la Llei del pressupost en un sol acte administratiu, en el supòsit en què els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que en dicten el compromís es produeixin en moments processals molt distants en el temps als de liquidació, ordre de pagament i pagament material de la despesa.

10. Hores extraordinàries (pàg. 18)

En l'exercici del 2022, 80 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives.

Resposta

El màxim d'hores extraordinàries està regulat a la disposició addicional segona del Decret del 31-12-2003 d'aprovació de la modificació del Reglament de sistemes de compensació, i el punt 3 diu textualment:

"Disposició addicional segona

1. Sense perjudici del que disposa la disposició transitòria primera, el màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores realitzades per any.
2. El màxim d'hores extraordinàries compensables amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any.
3. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del director del Departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la Secretaria d'Estat de Funció Pública."

Respecte a aquesta observació, es fa palès que en l'exercici del 2022 són 110 –en comptes de 80– el nombre de treballadors que han excedit el límit de 120 hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació.

Les hores extraordinàries estan motivades i conformades amb les signatures del secretari d'Estat o del director del departament, tal com acrediten els documents que acompanyen cada expedient (vegeu l'annex núm. 2); si bé és cert que hi ha mancances formals quant a la justificació en algun dels expedients, de les quals s'està fent un seguiment més exhaustiu per tal d'esmenar-les.

11. Registre de personal (pàg. 19)

No ha estat dictat el reglament previst en l'article 30 de la Llei 1/2019 de la funció pública, regulant el registre de personal que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article.

Resposta

Per reglament s'han de determinar les dades que han de constar en aquest Registre de la Funció Pública, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa.

La nova Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública –que va entrar en vigor a partir de l'1 de febrer de 2019– en la secció tercera, article 30, regula el registre de personal. En l'article 30.2 es diu que per reglament el Govern determina les dades personals i de vinculació amb l'Administració que han de constar en el Registre de personal, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa, i la relació del personal i els llocs de treball a l'Administració.

Amb la modificació de la llei de la funció pública, 29/2022 s'està adaptant la proposta de reglament del Registre físic de la Funció Pública, que conté tota la informació històricament associada a cada empleat.

De fet, per a cada empleat de l'Administració general hi ha un dossier personal en què es recullen les diverses dades relacionades amb la seva vida administrativa com ara el contracte, les formacions realitzades (i que li poden servir en futurs processos de

promoció), les situacions administratives diverses (atorgament d'excedències, permisos administratius, etc.) i les anotacions pròpies relacionades amb la gestió de la nòmina.

Aquest Registre s'ha mantingut actualitzat des de fa molts anys i existeix una classificació general dels dossiers personals en funció de la situació administrativa concreta dels empleats (servei actiu, excedència) i de la seva tipologia (funcionari / agent de l'Administració de caràcter indefinit; agent de l'Administració de caràcter eventual; relació especial; alts càrrecs i nomenaments polítics).

Aquest projecte de reglamentació del Registre de la Funció Pública està previst que es porti a terme i va paral·lel al disseny i la implantació del sistema informàtic SAP, amb els mòduls d'organització administrativa, que facilitarà que es generin els fitxers que compondran el registre de personal, per tal de recollir les dades del personal de l'Administració general, com els llocs de treball, així com les dades corresponents a la vida administrativa i la carrera professional, segons com determini el reglament.

De totes maneres, cal dir que la inexistència del reglament pròpiament dit no afecta de cap manera la gestió pròpia de les dades dels empleats de l'Administració general que es custodien en el Registre físic de la Funció Pública en relació amb la seguretat, la confidencialitat i el rigor professional.

Qualsevol empleat es pot adreçar lliurement a la Secretaria d'Estat de Funció Pública i sol·licitar vista i còpia del seu dossier personal, així com demanar la inclusió de les dades que cregui oportunes.

La gestió del Registre físic de la Funció Pública està subjecta a la normativa qualificada sobre protecció de dades personals vigent. En tot cas, els empleats de l'Administració general poden exercir els drets d'accés, rectificació i supressió previstos en relació amb els dossiers personals que són al Registre físic de la Funció Pública. En data 17 de maig de 2017 s'aprovà el decret pel qual es regulen els fitxers de dades personals de la Secretaria d'Estat de Funció Pública.

12. Sistema de classificació del personal (pàg.19)

El Govern no disposa d'un sistema de classificació del personal en base als elements que estableix l'article 13 de la LFP.

La relació de llocs de treball indica el seu nivell de classificació i el cos, general o especial, al que pertanyen. No obstant, el Govern no disposa de la valoració de llocs de treball que requereix l'article 17.2 de la LFP, per assignar el nivell corresponent a cada lloc de treball. Així mateix, la relació de llocs de treball no els agrupa per famílies professionals i no contempla les funcions, activitats, tasques o altres responsabilitats encomanades a cada treballador, així com el perfils professionals i la formació adient per a ocupar-lo.

Resposta

Per edicte del 14-10-2020, l'Administració general va convocar un concurs públic de contractació d'una empresa per elaborar l'adaptació de les taules retributives de l'Administració general, la revisió i la valoració de la classificació dels llocs de treball del Cos general.

En el BOPA del 7 de gener del 2021 es va publicar l'adjudicació del concurs a l'empresa PricewaterhouseCoopers Serveis Professionals Andorra SLU.

Durant l'any 2021 es van dur a terme les tasques d'actualització dels llocs de treball, que van continuar durant tot l'any 2022 amb una ampliació d'una segona fase. Al gener del 2023 es van presentar al Govern els primers resultats d'aquest estudi i el mes de juny del mateix any es va efectuar un contrast dels llocs de treball.

L'empresa adjudicatària ha lliurat els documents de descripció dels llocs de treball, en els quals consten les responsabilitats, les funcions i els requisits d'accés de cada lloc. Així mateix, ha presentat els mapes de llocs de treball per ministeris. A partir de les conclusions d'aquest treball s'ha de regular el sistema de classificació, d'acord amb el que preveu el punt 3 de l'article 17 de la Llei 1/2019, de la funció pública.

Al juny del 2024, l'empresa PricewaterhouseCoopers Serveis Professionals Andorra SLU ha finalitzat la classificació de llocs de treball i ha actualitzat els mapes, amb els nivells de classificació i les descripcions dels llocs de treball del Cos General. Durant el 2024 i el 2025 està previst fer la revisió dels llocs de treball dels cossos especials.

En aquest estudi, però, encara falta classificar els llocs de treball en les diferents famílies professionals previstes a la Llei.

13. Cobertures de funcions estructurals i periòdiques (pàg.19)

L'article 109.c) de la LFP contempla el nomenament de personal interí per a la cobertura de funcions estructurals i periòdiques. De la revisió realitzada, s'observen, en el marc del precepte esmentat, nomenaments de personal interí fins el 31 de desembre de 2022 i que torna a ser nomenat, per via d'urgència, l'1 de gener de l'any següent fins el 31 de desembre. Aquesta pràctica qüestiona el caràcter periòdic de les funcions estructurals que requereix l'article 109.c) de la LFP.

Resposta

Entenem per funcions estructurals les que estan definides i consolidades, amb una permanència estable i duradora en el temps, i les periòdiques les que estan considerades temporals, per un període determinat o en uns períodes concrets de l'exercici, les temporades hivernals o d'estiu.

El fet d'haver de tornar a nomenar cada any aquest personal interí ve causat per la necessitat dels departaments de donar continuïtat als serveis prestats, fonamentats en les càrregues de treball i els recursos existents.

Les lleis dels pressupostos han d'anar amortitzant aquestes places amb caràcter interí i consolidant-les amb caràcter fix.

14. Oferta pública d'ocupació (pàg. 20)

L'article 28 de la LFP estableix que una vegada aprovat el Pressupost General, el Departament de Funció Pública publica a la seu electrònica del Govern l'oferta d'ocupació de l'exercici. El Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació per a l'exercici 2022.

Resposta

Estem d'acord que el Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació pública per a l'exercici del 2022 i posteriors, tal com estableix l'article 28 de l'LFP, degut al fet que, fins a l'actualitat, s'estava fent la revisió dels llocs de treball del Cos General amb l'empresa PricewaterhouseCoopers Serveis Professionals Andorra SLU, i no s'han tingut actualitzats els mapes de llocs de treball fins al mes de juny del 2024. Molts llocs de treball han vist revisat el seu nivell de classificació.

Amb les bases de dades de SAP, amb les descripcions i amb els mapes dels llocs de treball actualitzats, el Departament de Funció Pública està en disposició de publicar l'oferta d'ocupació per a l'exercici del 2025. D'altra banda, es posa de manifest també que durant els mesos d'agost/setembre del 2024 està previst fer una publicació interna de l'oferta d'ocupació amb les places vacants.

Transferències i subvencions atorgades (2.2.7)

15. *Control financer de les subvencions (pàg. 22)*

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2022 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu la DLTRLGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat acompliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

Resposta

En relació amb aquest punt pensem que l'afirmació del Tribunal de Comptes és subjectiva, pel fet que s'emeten una opinió molt genèrica que manca del detall dels expedients, i a més, no té en consideració els controls que s'estan efectuant per part dels departaments gestors de les subvencions i dels controls que efectua el Departament d'Intervenció amb les liquidacions que donen lloc posteriorment als pagaments de les subvencions.

La Intervenció informa que els controls financers de les subvencions no són exclusius de la Intervenció General, sinó que els departaments també realitzen revisions exhaustives tant en el moment d'atorgar les subvencions, com en el moment de revisar-ne l'execució. Per aquest motiu, tot i que s'emeten informes puntuals de fiscalització de les subvencions, els documents i els expedients justificatius de totes les subvencions es troben als departaments corresponents, i el seu seguiment està documentalment justificat, d'acord amb l'article 28 del Decret del 3-04-2019 d'aprovació del Reglament regulador de la Intervenció General i de l'exercici del control pressupostari.

Per tant, el fet que no s'emeten informes de control financer per a la totalitat de les ajudes atorgades no significa que no existeixin controls: pel que fa a les ajudes atorgades per

convocatòria pública, les bases preveuen la documentació que ha de rebre el departament en el moment de la presentació de la sol·licitud, i en el moment dels diferents pagaments. (En el cas de les adjudicacions directes també s'especifiquen aquests requeriments amb la formalització d'un contracte o d'un conveni entre el Govern i l'entitat beneficiària.)

Aquests controls es fan: en el moment en què els diferents departaments reben la documentació, que efectuen el control sobre la recepció correcta de la documentació i analitzen si la justificació que se'n desprèn s'adequa al motiu pel qual es va atorgar la subvenció; i en el moment en què es trameta el document de liquidació de la subvenció al Departament d'Intervenció General, juntament amb la documentació justificativa.

En el cas que manqui algun document justificatiu o bé hi hagi algun import no justificat o que la justificació no correspongui amb la finalitat de la subvenció, el Departament d'Intervenció General retorna la liquidació al departament per tal que s'esmeni la incidència o bé perquè es redueixi la subvenció per tal que l'import liquidat correspongui amb l'import degudament justificat. Per completar l'expedient, a partir de l'exercici del 2019 els departaments o els òrgans gestors de les subvencions emeten un informe sobre els resultats dels controls efectuats i a partir de l'exercici del 2021 la Intervenció General posa de manifest, pel que fa a la totalitat dels expedients de subvencions, el resultat de la seva fiscalització en un informe, addicionalment a la conformitat del document pressupostari.

En conseqüència del que s'ha esmentat anteriorment, s'informa que la Intervenció és conscient de la necessitat de control sobre les entitats que reben subvencions des de l'Administració general, i per això té en compte les consideracions del Tribunal de Comptes i continuarà treballant en aquest sentit, però també manifesta que el Tribunal de Comptes no ha tingut en consideració els canvis o les millores que s'estan portant a terme en aquest àmbit.

Passius financers i despeses financeres (2.2.10)

16. Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts (pàg.25)

El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 10.125.439 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'annualitat regulat a l'article 14 del DLTRLGFP.

Resposta

La base de registre o base comptable utilitzada en l'elaboració i l'execució de l'estat de despeses del pressupost del Govern està regulada als articles 14 i 15 de l'LGFP.

El principi d'annualitat (article 14 de l'LGFP) té un doble aspecte: d'una banda, es refereix a l'aprovació del pressupost, i de l'altra, a l'execució. En el primer aspecte, l'annualitat significa que la Llei del pressupost té limitada la vigència a un any, i, per tant, l'òrgan legislatiu ha d'aprovar el pressupost cada any. En el segon aspecte, l'annualitat significa

que les operacions d'execució del pressupost s'han de realitzar dintre del període anual, i s'imputen als seus comptes només els que compleixin aquesta condició.

El principi d'especialitat (article 15 de la LGFP) expressa que l'habilitació a l'executiu no té un abast genèric o il·limitat i ofereix tres aspectes: qualitatiu, quantitatiu i temporal.

Per tant, d'acord amb el principi d'annualitat, les despeses financeres en concepte d'interesos de deute públic i de préstec per un import de 10.125.439 euros, es pressuposten i es registren a la liquidació del pressupost en el moment que es produeixen o es meriten, independentment del moment en què es produeix el pagament.

Sobre la base de l'article 31.1 d de l'LGFP, la liquidació d'aquestes despeses és practicada per l'òrgan gestor corresponent (ministeri encarregat de les finances) en compliment d'una obligació legal. Amb relació a la despesa financera, l'obligació legal correspon als diversos decrets d'emissió de deute públic aprovats pel Govern.

Val a dir que aquest criteri de registre, que es basa en el principi d'annualitat –i que és el que s'aplica per a la generalitat de les despeses, principalment– és homogeni amb els criteris de registre de la informació relatius a la comptabilitat financera i a la nacional. El sistema d'informació sobre la comptabilitat nacional que serveix com a base de càlcul de les xifres de dèficit i de deute insta a presentar la liquidació pressupostària d'acord amb criteris SEC 2010, que determina pel que fa amb aquest capítol de despesa que la base de registre és la meritació.

Consegüentment, per tot el que s'ha exposat anteriorment, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

Comptes a cobrar, vendes i ingressos (2.3.3)

17. Prescripció dels deutes (pàg.33)

Segons la informació que ens ha estat facilitada, el Govern quantifica el deute tributari prescrit en 43 milions d'euros, dels quals 34,8 milions d'euros corresponen als conceptes de Taxa d'Activitats Econòmiques, Taxa de Vehícles i Impost Servei Indirecte. Del deute tributari prescrit, 34,8 milions d'euros són de deutes anteriors a l'entrada en vigor de la Llei de Bases de l'Ordenament Tributari i 9 milions d'euros corresponen a deutes que es van portar a la Batllia.

En base a allò indicat en l'article 56 de la LBOT, el Govern ha d'aplicar la prescripció d'ofici, mitjançant resolució de l'òrgan competent. Cal indicar que la prescripció d'un deute podria donar lloc a l'exigència de responsabilitats pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern, de conformitat amb el que regula l'article 58 b) del DLTRLGFP. Cal reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per tal de realitzar les actuacions que interrompen el període de prescripció.

D'altra banda, i segons l'article 59 de la LBOT, El Govern ha de declarar extingit, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració ha de declarar definitivament extingits els crèdits afectats.

D'acord amb l'anterior, l'òrgan competent corresponent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

Resposta

L'informe del Tribunal de Comptes remet a l'import del deute tributari prescrit i a la necessitat de reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per fer les actuacions que interrompen el període de recaptació, sota pena que aquestes actuacions comportin una responsabilitat pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern. Finalment, remarca que és necessari adoptar les resolucions per declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

En primer lloc, cal precisar que l'import del deute que el Govern ha quantificat com a deute prescrit correspon a l'acumulació de tot l'històric de deutes prescrits des de l'any 2005. Una part d'aquest deute prescrit correspon al deute que, en compliment de la Llei de bases de l'ordenament tributari de l'any 1996, s'enviava a la Batllia per fer-ne l'execució. L'any 2014, el 16 d'octubre concretament, el Consell General va aprovar una nova Llei de bases de l'ordenament tributari i l'Administració tributària va assumir noves prerrogatives en matèria d'execució de deutes. Aquesta Llei va entrar en vigor l'1 de gener del 2015, coincidint amb la implantació, el desplegament i la gestió de nous impostos. Per dur a terme aquestes noves tasques, el Govern va optar per fusionar dos departaments: el Departament de Tributs i el Departament de Duana, amb l'objectiu d'optimitzar els recursos i no augmentar la despesa de personal, assumir noves funcions i nous procediments i implementar la gestió de nous impostos amb noves eines informàtiques. A aquest efecte, el Govern va haver de prioritzar les accions que calia dur a terme i fins l'any 2018 no es va dotar l'Administració tributària d'una eina per automatitzar els embargaments. La implantació d'aquesta nova eina, com tota nova implantació, no va estar exempta d'incidències, incidències que encara avui entorpeixen el sistema d'embargament automatitzat i alenteixen la gestió dels cobraments dels deutes.

La gestió de cobrament dels deutes es va informatitzar en dos fases: la primera fase que es va implementar va permetre informatitzar el procediment de constrenyiment fins a la fase prèvia a l'embargament (generació de la provisió de constrenyiment, generació de recàrrecs, generació d'interessos de demora, generació de l'acord d'embargament, gestió de notificacions, gestió de compensacions i altres) i el 2018 es va desenvolupar la part de l'embargament implantant un sistema automatitzat rel·ligat amb les diferents entitats bancàries del país que permet l'embargament de comptes. Durant la implantació de tots aquests processos, la gestió de cobrament dels deutes s'ha vist afectada per totes les incidències i dificultats que això ha suposat, i s'han acumulat retards. Malgrat haver dut a terme totes les actuacions per interrompre el període de prescripció, cal precisar que, en cap cas, aquest període no pot allargar-se més de quatre anys, contràriament a altres normatives com l'espanyola, en què les actuacions de l'Administració en la gestió de cobrament de deutes permeten iniciar de nou el còmput dels terminis de prescripció. La norma andorrana ha establert que, malgrat que l'Administració dugui accions per interrompre les prescripcions, la prescripció s'aplicarà forçosament passat el termini de quatre anys (art. 55, apartat 7, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari: "Les interrupcions indicades en els apartats anteriors no poden suposar un allargament del termini de prescripció inicial superior a un any").

Malgrat les contingències tant pel que fa a personal com pel que fa a mitjans tècnics i tecnològics, s'ha donat sempre prioritat a les reclamacions de deutes esgotant sempre els terminis de la prescripció i s'han prioritzat sempre les reclamacions dels deutes per damunt de les declaracions d'insolvència. L'article 59 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari preveu que l'Administració pot declarar insolvent un obligat tributari:

"Article 59. Insolvència provada de l'obligat tributari

1. L'Administració pot declarar provisionalment extingit, en la forma que es determini reglamentàriament, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris segons s'estableix en la lletra *b* de l'apartat 1 de l'article 114. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció, segons s'estableix en l'apartat 2 de l'article 114.

2. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració declara definitivament extingits els crèdits afectats."

Cal posar en relleu, però, que aquesta declaració d'insolvència ha d'intervenir dins dels terminis de prescripció i que aquesta declaració tampoc no permetrà allargar el termini de prescripció. En aquest sentit l'Administració dona prioritat, durant aquest període de quatre anys abans no s'aplica la prescripció, a reclamar els deutes tributaris amb els mitjans de què disposa per damunt de la declaració d'insolvència de l'obligat tributari, i és per aquest motiu que en els seus procediments no s'ha dictat cap resolució per insolvència prèvia a la prescripció. **El fet que no s'hagi declarat la insolvència d'un obligat tributari no implica que l'Administració tributària no hagi fet la seva feina, sinó que s'ha centrat a prioritzar les seves actuacions en la reclamació del deute tributari amb els mitjans i les prerrogatives que li atorga la llei.**

Paral·lelament s'han detectat mancances i situacions que han de ser revisades per permetre millorar i reforçar els procediments de cobrament dels deutes tributaris, com són la integració en una mateixa plataforma de tots els deutes tributaris, ja que alguns deutes s'han de bascular cap a la plataforma SAP perquè s'integrin en els processos de reclamació. També s'ha d'acabar de donar solució a les incidències que encara avui dificulten el correcte funcionament del programa informàtic d'embargaments automatitzat. Durant el 2024 s'han intensificat els esforços per resoldre les incidències i les disfuncions constatades en els processos de reclamacions, de manera que s'ha permès establir i reforçar més el procés executiu.

Paral·lelament, s'ha de reformar la Llei de la taxa sobre la tinença de vehicles per poder donar de baixa d'ofici vehicles del Registre de Vehicles els titulars dels quals són difunts o ja no estan censats a Andorra i els vehicles dels quals ja no es troben a Andorra o ja no circulen i que, malgrat tot, continuen inscrits en el Registre i generen any rere any la taxa corresponent. En el cas de les societats, també s'han de fer modificacions legislatives per evitar la generació de la taxa per a les societats que, sense estar donades de baixa, o estant donades de baixa provisional del Registre Tributari, no operen o no tenen activitat però no s'han donat de baixa perquè falta algun dels socis, etc. Aquestes societats segueixen inscrites en el Registre i continuen generant la taxa, sense que darrere d'aquesta inscripció existeixi cap realitat o cap activitat. En el cas dels vehicles o en el cas de les societats, es generen cada any deutes en relació amb vehicles o societats

inexistents que estan destinats a no ser cobrats i que tampoc no s'haurien hagut de generar.

Finalment, i respecte a la baixa per prescripció, no solament escau declarar la baixa per prescripció, sinó que també és necessari regularitzar els saldos comptables que corresponguin. Tenint en compte l'històric i el volum de tots els deutes prescrits, està previst aprovar un calendari per formalitzar i declarar les prescripcions pertinents per, posteriorment, donar de baixa aquests deutes (fent un incís en la dificultat existent per conciliar els deutes prescrits tramesos per la Batllia amb les dades existents en els sistemes del Govern, ja que no estan referenciats de la mateixa manera; cada entitat té una referència pròpia, i la dada única que hi ha és l'NRT de l'obligat tributari). Aquest calendari no s'ha pogut establir però sí que s'han pogut iniciar els tràmits i els circuits perquè comenci a prescriure l'històric que avui dia és a la plataforma SAP.

18. Infravaloració Deutors per ingressos meritats (pàg.33)

El saldo de deutors per ingressos meritats a 31 de desembre de 2022 es compon de - 2.979.178 euros, en concepte de deutors per ingressos meritats de l'IRPF, i de - 15.689.503 euros, en concepte de deutors per ingressos meritats de l'Impost de societats. Els ingressos meritats en l'any 2021 que el Govern preveu recaptar en l'any 2022 de l'IRPF ascendeixen 21.537.618 euros i de l'Impost de societats a 32.390.771 euros. En conseqüència, els saldos deutors per ingressos meritats a 31 de desembre de 2022 estan infravalorats en 24.516.796 euros i 48.080.274 euros respectivament.

El Govern ha comptabilitzat en l'estat del rendiment financer els ingressos de l'IRPF i de l'impost de societats per l'import meritat que estima en l'any en curs. Aquesta comptabilització comporta que les diferències entre els ingressos meritats a l'exercici 2021 liquidats en el pressupost de l'any curs, i les previsions d'aquests ingressos comptabilitzades a 31 de desembre de 2021, no tinguin reflex en l'estat del rendiment financer.

Resposta

D'acord amb les NICSP, al tancament de l'exercici del 2022 el Govern ha registrat els ingressos de l'IS i de l'IRPF amb criteri de meritament d'acord amb l'estimació global facilitada per l'Agència Tributària. L'Agència Tributària calcula l'estimació d'ingressos per a aquests dos tributs per al període del 2022 globalment en funció de l'import que es va liquidar en l'exercici anterior (2021), el creixement del PIB per al 2022 (13,39%) i restant els imports dels pagaments a compte liquidats en l'any 2022 corresponents a l'exercici del 2022.

Segons l'Agència Tributària, per a l'exercici del 2022, el càlcul de l'import global estimat total de l'IRPF és de 49 milions d'euros, i el de l'impost sobre societats és de 62 milions d'euros, imports reflectits en l'estat del rendiment financer.

Segons la NICSP 3, les estimacions en els ingressos fiscals del Govern s'han de reconèixer de forma prospectiva i s'han d'incloure en el resultat del període en què té lloc el canvi.

D'acord amb el paràgraf anterior i seguint les recomanacions del Tribunal de Comptes, en el tancament de l'exercici 2023 s'han corregit els errors provinents de les

comptabilitzacions en exercicis anteriors de l'estimació d'ingressos d'IRPF i d'impost de Societats d'acord amb criteri de meritament amb contrapartida al patrimoni net del Govern reflectint en l'estat del rendiment financer les diferències entre els ingressos meritats en un exercici i liquidats pressupostàriament en l'exercici següent i les estimacions fetes pel Govern quant a la previsió d'autoliquidació en el cas dels tributs d'IRPF i d'impost sobre societats.

Propietat, planta i equipament (2.3.7)

19. Cessió o adscripció d'espais a diferents entitats (pàg.38)

Algunes entitats utilitzen espais propietat de Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern les cessions o adscripcions dels espais indicats.

Resposta

L'observació del Tribunal de Comptes és genèrica i no detalla a quins casos concrets es refereix.

El Govern pren nota d'aquesta observació per tal que el Departament de Pressupost i Patrimoni faci una anàlisi acurada de totes les operacions de cessió i adscripció per part del Govern cap a entitats dependents i es verifiqui la correcta formalització de cadascuna d'elles.

Provisions a llarg termini (2.3.13)

20. Provisió per retribucions a llarg termini al personal (pàg. 44)

Per la Llei 23/2014 qualificada de creació i regulació del pla de pensions de la funció pública, modificada per la Llei 29/2018, es constitueix un fons de pensions de la funció pública que adopta el sistema d'aportació definida.

No obstant l'anterior, la Llei reconeix prestacions complementàries a càrrec de Govern, al marge del pla de pensions de la funció pública, a favor dels treballadors públics que estaven inclosos dins del sistema de previsió de prestació definida vigent fins l'entrada en vigor de la Llei i en els termes que aquesta regula i reconeix la possibilitat a funcionaris amb uns determinats anys de servei i també a aquells amb una edat propera a la jubilació obligatòria, a sol·licitar i obtenir una prestació de jubilació voluntària.

El valor actual actuarial de les obligacions contraetes pel Govern amb el personal indicat al paràgraf anterior ha estat quantificat en 277.929.204 euros com a conseqüència d'un estudi de valoració efectuat per un expert independent, amb efectes a 31 de desembre de 2022.

D'acord amb l'estudi, i referint-se exclusivament al personal indicat, els pagaments a càrrec del pressupost general superen els 7 milions d'euros anuals incrementant-se anualment arribant a duplicar-se d'aquí a deu anys i triplicant-se al cap de 20 anys.

Per atendre en el futur aquests compromisos, els quals s'han meritats durant els exercicis passats, el Govern no ha generat recursos ni disposa d'actius per atendre'ls pel que s'hauran de suportar amb càrrec als ingressos pressupostaris d'exercicis futurs.

D'altra banda, vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàries en els darrers tres exercicis, derivats de l'actualització de la provisió, i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la correcta aplicació dels mateixos.

L'evolució indicada es mostra en el quadre següent:

	2020	2021	2022
Guany	-	51.480.455	186.365.515
Pèrdua	341.535.239	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resposta

L'import de 277.929.204 euros correspon a la provisió per atendre les obligacions meritades en data de tancament d'acord amb la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública i les modificacions posteriors, del col·lectiu de funcionaris de l'Administració general, cossos especials i de carrera judicial. Aquest import comprèn la valoració dels compromisos de jubilació del personal del Cos General, dels cossos especials i del col·lectiu de carrera judicial i s'ha quantificat d'acord amb un estudi de valoració efectuat per un expert independent, tal com indica l'observació del Tribunal de Comptes.

Cal fer avinent que l'annex 3 de l'informe de l'expert independent detalla els pagaments probables a càrrec del Govern per assumir les obligacions esmentades. A continuació es transcriu el contingut de l'annex 3:

*Annex 3. Pagaments probables

Any	Actius	Jubilats obligatoris	Jubilats voluntaris	Total
2023	406.910,56	3.763.532,91	3.749.499,17	7.919.942,64
2024	857.889,77	3.788.864,72	3.443.046,02	8.089.800,51
2025	1.377.151,34	3.809.907,56	3.164.924,77	8.351.983,67
2026	1.940.595,64	3.789.267,12	2.991.018,85	8.720.881,61
2027	2.857.817,57	3.760.996,44	2.711.356,18	9.330.170,18
2028	3.907.469,51	3.732.046,47	2.585.206,26	10.224.722,24
2029	4.920.117,75	3.694.324,07	2.542.814,56	11.157.256,38
2030	5.872.462,36	3.649.909,45	2.510.521,31	12.032.893,13
2031	7.074.135,70	3.598.237,41	2.496.788,88	13.169.161,99
2032	8.221.651,11	3.538.820,23	2.524.054,22	14.284.525,57
2033	9.531.810,71	3.471.282,77	2.550.752,01	15.553.845,49
2034	11.046.871,09	3.395.299,41	2.579.534,03	17.021.704,52
2035	12.057.588,00	3.310.600,73	2.606.505,84	17.974.694,57
2036	13.180.500,43	3.216.953,29	2.625.752,38	19.023.206,09
2037	14.128.994,77	3.114.347,98	2.638.733,03	19.882.075,79
2038	14.745.736,59	3.002.824,46	2.657.145,70	20.405.706,75

2039	15.195.614,38	2.882.585,56	2.671.588,39	20.749.788,32
2040	16.362.180,46	2.753.962,33	2.681.364,16	21.797.506,95
2041	17.104.320,65	2.617.455,09	2.673.811,75	22.395.587,49
2042	17.877.451,63	2.473.766,62	2.650.034,95	23.001.253,20
2043	18.661.318,90	2.323.928,57	2.636.198,51	23.621.445,98
2044	18.929.644,10	2.169.194,49	2.618.643,56	23.717.482,15
2045	18.884.417,54	2.011.018,47	2.592.347,01	23.487.783,02
2046	18.699.194,61	1.850.899,53	2.556.665,71	23.106.759,85
2047	18.557.784,16	1.690.452,02	2.511.148,57	22.759.384,75
2048	18.208.572,22	1.531.164,78	2.455.576,34	22.195.313,34
2049	18.213.031,68	1.374.591,77	2.389.991,64	21.977.615,09
2050	18.091.695,81	1.222.014,47	2.314.657,67	21.628.367,94
2051	18.163.811,28	1.074.795,60	2.229.971,77	21.468.578,65
2052	18.065.326,28	934.292,70	2.136.264,54	21.135.883,52
2053	18.041.119,86	802.161,57	2.033.980,62	20.877.262,05
2054	17.747.735,97	679.790,48	1.923.652,83	20.351.179,28
2055	17.531.580,77	568.257,50	1.806.335,71	19.906.173,98
2056	17.243.063,93	468.214,66	1.683.064,96	19.394.343,55
2057	16.888.172,47	379.963,16	1.555.242,60	18.823.378,23
2058	16.426.068,67	303.485,52	1.424.667,25	18.154.221,44
2059	15.975.907,63	238.493,77	1.293.318,76	17.507.720,16
2060	15.527.329,01	184.444,12	1.163.107,93	16.874.881,06
2061	15.022.305,10	140.540,07	1.035.925,77	16.198.770,94
2062	14.462.815,26	105.782,19	913.463,50	15.482.060,96
2063	13.852.139,24	79.013,56	797.269,19	14.728.421,99
2064	13.194.725,24	58.947,30	688.663,00	13.942.335,54
2065	12.496.169,61	44.288,28	588.623,77	13.129.081,65
2066	11.762.862,09	33.804,61	497.761,69	12.294.428,39
2067	11.001.975,79	26.338,34	416.429,60	11.444.743,73
2068	10.221.400,45	20.930,73	344.653,85	10.586.985,03
2069	9.429.493,43	16.878,04	282.127,34	9.728.498,81
2070	8.634.795,28	13.701,30	228.332,04	8.876.828,61
2071	7.845.815,09	11.096,53	182.589,64	8.039.501,26
2072	7.071.084,19	8.886,25	144.093,68	7.224.064,12
2073	6.318.462,11	6.977,51	111.995,17	6.437.434,79
2074	5.595.329,93	5.331,73	85.487,78	5.686.149,44
2075	4.908.182,63	3.936,14	63.854,34	4.975.973,12
2076	4.262.708,53	2.785,66	46.488,92	4.311.983,11
2077	3.663.335,00	1.872,84	32.851,69	3.698.059,53

2078	3.113.481,19	1.182,88	22.427,33	3.137.091,40
2079	2.615.204,99	691,89	14.708,02	2.630.604,89
2080	2.169.561,24	371,39	9.208,65	2.179.141,28
2081	1.776.468,90	182,34	5.472,62	1.782.123,87
2082	1.434.802,70	80,78	3.077,46	1.437.960,94
2083	1.142.259,06	31,51	1.631,97	1.143.922,54
2084	895.719,31	10,46	810,75	896.540,52
2085	691.389,55	2,82	374,54	691.766,90
2086	525.017,44	0,57	160,32	525.178,33
2087	392.023,77	0,08	63,18	392.087,03
2088	287.668,58	0,01	22,74	287.691,33
2089	207.340,37	0,00	7,36	207.347,73
2090	146.721,77	0,00	2,08	146.723,85
2091	101.939,88	0,00	0,49	101.940,36
2092	69.563,67	0,00	0,09	69.563,76
2093	46.651,57	0,00	0,01	46.651,58
2094	30.748,11	0,00	0,00	30.748,11
2095	19.913,46	0,00	0,00	19.913,46
2096	12.648,72	0,00	0,00	12.648,72
2097	7.853,48	0,00	0,00	7.853,48
2098	4.732,65	0,00	0,00	4.732,65
2099	2.738,64	0,00	0,00	2.738,64
2100	1.500,38	0,00	0,00	1.500,38
2101	770,02	0,00	0,00	770,02
2102	368,14	0,00	0,00	368,14
2103	161,80	-	-	161,80
2104	64,01	-	-	64,01
2105	22,16	-	-	22,16
2106	6,46	-	-	6,46
2107	1,50	-	-	1,50
2108	0,26	-	-	0,26
2109	0,03	-	-	0,03

Es fa palès que aquests imports es finançaran amb càrrec als pressupostos dels exercicis següents i, també, amb càrrec a les aportacions anuals en concepte del complement de prestació de jubilació obligatòria a càrrec del Govern (en data 31 de desembre del 2022 aquestes aportacions, de 4,5 M d'euros anuals pel període comprès entre el 2016 i 2022, ambdós inclosos, sumen un total de 28.854.148 €).

Per tant, el Govern, des del 2016, va provisionant una part dels compromisos a futur amb l'objectiu de suavitzar els impactes, però cal fer tres comentaris:

- Encara que no estiguéssim provisionant, l'estimació dels compromisos màxims anuals d'una vintena de milions d'euros és completament assumible amb els pressupostos del Govern.

- Amb el ritme de provisions que estem efectuant, al 2029, a part d'haver pogut anar pagant els compromisos dels anys en curs, tindrem provisionats més de 42 M€ per a compromisos futurs.

- La sensibilitat del Govern per la sostenibilitat de les finances públiques és una evidència i no es pot menystenir. Amb aquesta temàtica al 2014 es va canviar el model del complement de jubilació dels treballadors públics a fi de fer-lo més sostenible. I a partir del 2016 es van començar a provisionar els compromisos a futur del model anterior quan això mai s'havia fet amb anterioritat.

- També, el Govern va decidir desenvolupar l'estudi de l'expert independent per poder valorar i ajustar el nivell de provisions que fem a fi de, justament, suavitzar l'impacte anual del pagament dels complements de jubilació.

D'altra banda, pel que fa a l'últim paràgraf de l'observació, manifestem que les pèrdues i guanys actuaries es defineixen a la normativa internacional de comptabilitat, NIC 19 Beneficis als empleats i sector públic i NICSP 39 Beneficis als empleats, com les variacions en el valor present de l'obligació per beneficis definits degudes a canvis en les hipòtesis actuaries i ajustaments per experiència, i aquestes hipòtesis són les millors estimacions de les variables que determinaran el valor de l'obligació de proporcionar els beneficis postocupació en la data d'elaboració dels estats comptables. El propòsit de la normativa és que les hipòtesis reflecteixin les expectatives en el moment de la valoració comptable.

Per tant, les pèrdues i els guanys actuaries no són el resultat d'hipòtesis incorrectes, sinó de l'evolució de les variables que determinen l'import de l'obligació i que estan subjectes a l'evolució de les variables macroeconòmiques com preveu la normativa mateixa.

En el cas dels compromisos del Govern, la variable que té més impacte en la valoració és la taxa de descompte, que conforme a la normativa comptable serà la millor estimació en la data d'elaboració dels estats comptables prenent com a referència els bons corporatius d'alta qualitat, adaptats a la durada del compromís al final del període sobre el qual s'informa.

En aquest sentit, s'ha pres una referència comunament acceptada al mercat, l'univers de bons corporatius de qualitat creditícia AA (Markit Iboxx € Corporates AA), i s'ha generat la corba final utilitzada.

A continuació, adjuntem l'evolució que ha experimentat la taxa de descompte en les darreres valoracions actuàrials:

	Taxa de descompte
Informe 31-12-2018	4,50%
Informe 31-12-2020	0,47%
Informe 31-12-2021	0,91%
Informe 31-12-2022	3,49%

Les variacions en la taxa de descompte han estat conseqüència de les diferents situacions del mercat en cadascuna de les dates en què es van elaborar els estats comptables i, per tant, la seva raonabilitat està emparada per les normatives de comptabilitat internacional esmentades anteriorment.

Atenent a tot el que hem exposat no podem estar d'acord amb l'observació del Tribunal de comptes.

21. Enregistrament de contingències com a provisions (pàg. 45)

D'acord amb la NICSP 19, procedeix la dotació de la provisió en aquells casos que es més probable que improbable que existeixi una obligació present com a conseqüència d'una resolució desfavorable del litigi, mentre que en els casos que la resolució desfavorable és possible (més improbable que probable) o sent probable l'import no es pot estimar amb fiabilitat, s'ha de revelar la informació corresponent en les notes explicatives.

S'informa en la nota 25.b) "Contingències" de les notes explicatives l'existència de litigis en curs per un import total de 10.563.050 d'euros, amb un risc probable o possible de que el Govern n'hagi de fer front en cas de resolució desfavorable. D'aquest import s'ha dotat una provisió per a responsabilitats de 430.323 euros, que no constitueix una contingència i de 25.864 euros per contingències.

Resposta

El Govern enregistra la provisió per a responsabilitats corresponent als litigis pendents de resolució en la data de tancament de l'exercici d'acord amb la NICSP19 i tenint en compte la resposta del Gabinet Jurídic en què, d'acord amb el seu criteri, manifesta la probabilitat del risc d'obligacions que generin una sortida de recursos per al Govern.

Seguint amb la recomanació del Tribunal de Comptes i d'acord amb la NICSP19 Provisions, passius i actius contingents, al tancament de l'exercici del 2022, i per aquells litigis en que Gabinet Jurídic considera que el risc de resolució desfavorable és probable, el Govern ha procedit a la dotació de la provisió per responsabilitats per un import total de 456.187 euros. A continuació detallem la composició d'aquest import.

Núm. ordre	Risc	Litigi Pendent	Provisió	Saldo a comptab.	Observacions
09/19	Possible	25.864	100%	25.864	Zona instància
65/21	Probable	30.000	100%	30.000	
5/22	Molt probable	6.000	100%	6.000	
12/22	Molt Probable	4.800	100%	4.800	
13/22	Molt probable	7.200	100%	7.200	
14/22	Molt probable	3.000	100%	3.000	
15/22	Molt probable	4.390	100%	4.390	
17/22	Molt probable	16.200	100%	16.200	
18/22	Molt Probable	200	100%	200	
19/22	Molt probable	13.200	100%	13.200	
21/22	Molt probable	8.400	100%	8.400	
22/22	Probable	41.020	100%	41.020	
26/22	Molt Probable	71.390	100%	71.390	
32/22	Probable	224.523	100%	224.523	
Total				456.187	

Cal dir però que la causa 9/19 s'ha provisionat tot i que en la resposta de Gabinet Jurídic el risc s'ha considerat possible.

D'altra banda, per aquells litigis en que el risc de resolució desfavorable és possible, el Govern n'ha informat en la nota explicativa de la memòria, en l'apartat de Compromisos i contingències, i són d'un import total de 10.563.050 euros a 31 de desembre de 2022. Aquest import de 10.563.050 euros, al contrari del que manifesta el Tribunal de Comptes, no inclou l'import que s'ha dotat en l'exercici 2022 d'un total de 456.187 euros. Cal dir però que el text de la nota 25b) Compromisos i contingències dels comptes anuals de l'exercici 2022 diu erròniament "...amb un risc probable o possible..." quan hauria de dir "...amb un risc possible...". Aquest fet ja s'ha corregit en el tancament de l'exercici 2023. A continuació s'inclou la seva composició:

Núm. ordre	Risc	Litigi Pendent
24/16	Possible	630.522,00
24/16	Possible	653.378,68
45/20	Possible	2.150,00
2/21	Possible	1,00
15/21	Possible	18.000,00
61/21	Possible	662,40
24/22	Possible	8.655.181,10
28/22	Possible	54.720,03
31/22	Possible	229.963,56
53/22	Companyia d'Assegurances	3.539,48
58/22	Companyia d'Assegurances	18.459,49
60/22	Possible	289.218,43
69/22	Companyia d'Assegurances	7.254,20
Total		10.563.050,37

Pel que fa als litigis en que, segons la resposta del Gabinet Jurídic, el risc de resolució desfavorable és remot, el Govern d'acord amb la NICSP 19 no els ha provisionat ni informat en els comptes anuals.

Per l'exposat en els paràgrafs anteriors, no estem d'acord amb l'observació del Tribunal de Comptes.

Actius nets/patrimoni (2.3.15.)

22. Ajustaments no reexpressats (pàg. 47)

El Govern ha comptabilitzat els ajustos per correccions d'exercicis anteriors registrats a Patrimoni que s'indiquen a continuació:

	Deure	Haver	Explicació
Rectificació 1		925.694	Correspon a l'anul·lació i/o correcció de factures registrades en l'exercici anterior com a factures pendents de rebre.
Rectificació 2	198.293		Correspon a devolucions i anul·lacions d'ingressos d'exercicis anteriors.
Rectificació 3	12.733.293		Regularització correcció càlcul provisió deutors
Rectificació 4	9.486.627		Regularització correcció per sistemes informació
Rectificació 5	1.987.848		Regularització baixes actius fixos
Rectificació 6		20.950	Altres regularitzacions d'exercicis anteriors.
Total	24.406.061	946.644	
Saldo	23.459.416		

Font: Govern
(Imports en euros)

El Govern no ha reexpressat les xifres comparatives de les correccions anteriors. D'acord amb la NICSP 3, la correcció d'errors materials d'exercicis anteriors s'ha de realitzar de forma retroactiva reexpressant la informació comparativa per a l'exercici o exercicis anteriors en els que es va originar.

Resposta

D'acord amb l'observació del Tribunal de Comptes, es tindrà en consideració per a exercicis futurs, en el cas de l'existència d'ajustaments amb un impacte significatiu en els comptes d'exercicis anteriors, la presentació dels estats financers de l'exercici anterior reexpressats.

Cal dir que en el darrer tancament anual lliurat, i que correspon a l'exercici 2023, seguint la recomanació del Tribunal de Comptes manifestada en l'informe de fiscalització de l'exercici 2021, s'han reexpressat els ajustos per correccions d'exercicis anteriors en els estats financers, a efectes comparatius.

Estat del romanent de tresoreria (2.4)

23. Càlcul del romanent de tresoreria (pàg. 49)

El Govern en l'exercici 2020 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 81.045.566 euros de recursos provinents de l'endeutament formalitzat per atendre les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària i que no s'havien aplicat al 2020. El pressupost d'ingressos de l'exercici 2021 contemplava la previsió inicial corresponent al dipòsit indicat, el qual no es va liquidar en el pressupost.

Així mateix, el Govern en l'exercici 2021 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 106.038.036 euros provinents també d'excedents de liquidat, que no va incloure en els fons líquids del romanent de tresoreria.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2022 contempla la previsió inicial de romanent de tresoreria de 132.584.007 dels quals s'han liquidat en el pressupost 26.052.508 euros.

D'acord amb l'anterior els fons líquids del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 161.031.094 euros.

Resposta

Pel que fa a l'observació del càlcul del romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2022, és cert que en anys anteriors es va constituir pressupostàriament un dipòsit de recursos provinent de l'endeutament i dels excedents de l'import liquidat, així com que els fons líquids del romanent de tresoreria estarien sobrevalorats.

Per tant, estem d'acord amb el Tribunal de Comptes i en el tancament següent, en aquest cas de l'exercici del 2024, es tindrà en consideració aquesta observació per esmenar-ho.

24. Obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries (pàg. 49)

La comparació de les obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries consignat en el romanent de tresoreria amb els saldos dels comptes comptables, posa de manifest que les primeres estan infravalorades en 2.584.826 euros.

Resposta

Estem d'acord amb el Tribunal de Comptes en el fet que l'import total de les obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries ascendeix a 34.373.829 euros, en lloc de 31.789.003 euros com diu l'estat de romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2022 dels comptes anuals de l'exercici del 2022.

Cal manifestar que el càlcul del romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2023, i que correspon a l'últim tancament lliurat, sí que inclou la totalitat de les obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries de l'exercici del 2023 i, per tant, aquesta observació quedaria esmenada en l'exercici del 2023.

25. Obligacions pendents d'aplicació definitiva (pàg. 50)

S'han minorat les obligacions pendents de pagament per l'import de 6.371.819 euros, que correspon a les despeses meritades a 31 de desembre de 2022 i pendents de pagament que no s'han liquidat en el pressupost. Aquestes despeses s'han de reflectir en l'estat del romanent de tresoreria de l'exercici en el qual es liquidin en el pressupost de despeses les obligacions de pagament corresponents. Amb tot, atès que aquestes despeses realitzades s'hauran de finançar amb recursos pressupostaris futurs es recomana informar-les en les notes explicatives detallant aquesta circumstància.

Resposta

En el quadre de l'estat del romanent de tresoreria de l'exercici del 2023 preparat pel Govern, i seguint les indicacions del Tribunal de Comptes, no s'han minorat les obligacions pendents de pagament, sinó que es van reflectir en l'estat de romanent de tresoreria de l'exercici a mesura que es va liquidant la despesa.

Per tant, aquesta observació quedaria esmenada en l'exercici del 2023.

26. Saldo de dubtós cobrament (pàg. 50)

Contràriament al criteri seguit en exercicis anteriors, el Govern no ha inclòs en els drets de cobrament dubtós l'import de 2.441.274 euros, corresponent a la provisió de d'altres inversions financeres.

Resposta

És criteri del Govern incloure en l'estat de romanent de tresoreria, en l'apartat de drets de cobrament dubtós, l'import corresponent a la provisió d'altres inversions financeres, però és cert, com manifesta el Tribunal de Comptes, que en l'estat de romanent de tresoreria de l'exercici del 2022 no s'hi va incloure.

Cal manifestar, però, que en l'estat de romanent de tresoreria de l'exercici del 2023 sí que s'hi inclou l'import de la provisió d'altres inversions financeres, i aquesta observació queda per tant esmenada en l'exercici del 2023.

27. Constitució de reserves a l'exterior (pàg. 50)

El Govern, en el marc de la Llei 36/2022, ha constituït unes reserves internacionals a l'exterior de 100.098.138 euros mitjançant un pagament extrapressupostari, les quals no formen part dels fons líquids del romanent de tresoreria. La llei esmentada estableix que les reserves internacionals formen part de la tresoreria de Govern i han d'estar constituïdes per actius líquids o negociables fàcilment realitzables. En conseqüència, els fons líquids del romanent de tresoreria estan infravalorats en l'import indicat anteriorment.

Resposta

El Govern ha registrat en l'epígraf d'altres actius financers de l'estat de situació financera la constitució de les reserves internacionals mitjançant un dipòsit a l'AFA, d'acord amb el Decret 171/2022, del 27-4-2022, relatiu a l'aprovació del Reglament de creació i gestió de les reserves internacionals del Principat d'Andorra.

Aquesta operació no ha tingut reflex pressupostari, atès que es tracta d'una operació financera neutra a efectes del pressupost. No obstant això, estem d'acord amb el Tribunal de Comptes a incloure aquest import en l'estat del romanent de tresoreria de l'exercici del 2022 com a operacions no pressupostàries, i es tindrà en consideració en el tancament de l'exercici del 2024.

28. Romanent de tresoreria no afectat (pàg. 50)

De les observacions que es detallen en els diferents apartats de l'informe en sorgeixen incidències que afecten el romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Deutors	Creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Obligacions pendents d'aplicació definitiva		6.371.819		-6.371.819		-6.371.819
Obligacions no pressupostàries		2.584.826		-2.584.826		-2.584.826
Infravaloració saldos dubtós cobrament	-2.441.274			-2.441.274		-2.441.274
Dipòsit pressupostari constituït en anys anteriors menys import liquidat en 2022			-161.031.094	-161.031.094		-161.031.094
Reserves exteriors			100.098.138	100.098.138		100.098.138
Total	-2.441.274	8.956.645	-60.932.956	-72.330.875		-72.330.875

De l'anterior se'n desprèn que el Romanent de tresoreria no afectat del Govern al 31 de desembre de 2022 era negatiu de 31.415.359 euros.

Resposta

Com s'ha dit en les observacions anteriors, referents al càlcul del romanent de tresoreria, es tindran en consideració en els propers exercicis les observacions del Tribunal de Comptes per esmenar-ho.

Contractació pública (2.5)

29. Registre de contractes (pàg. 50)

L'article 65 de la Llei de contractació pública de 9 de novembre de 2000, preveu la necessitat de crear un registre de contractes d'accés públic. En el mateix sentit, es recull aquesta necessitat en l'article 128 de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública. A la data del present informe, no s'ha trobat constància de què aquest registre hagi estat creat.

D'altra banda, l'entitat no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

Resposta

El Govern disposa des de l'any 1996 d'un sistema d'informació en què es registren tots els contractes amb la informació bàsica que determina l'article 65.3 de l'LCP. Aquesta informació es fa pública al BOPA, d'acord amb l'article 20.4 de l'LCP i l'article 11 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2020, referent a les licitacions i adjudicacions definitives, així com les modificacions dels contractes.

Així mateix, és palès que l'any 2022 el Govern ha posat en funcionament una plataforma de contractació del sector públic, on hi ha un Registre Oficial de Contractes, l'accés al qual és públic.

D'altra banda, no podem estar d'acord amb l'observació que el Govern no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària. El motiu és que, en el sistema economicofinancer, per poder registrar compromisos de despesa d'importos superiors al llindat dels contractes menors és obligatori haver creat prèviament un contracte. Aquest control garanteix la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

30. Formalització de l'autorització i compromís de la despesa amb posterioritat (pàg. 51)

S'ha iniciat l'execució dels contractes sense haver formalitzat prèviament l'autorització i compromís de despesa, contravenint l'article 12 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2022 i l'article 31 del DLTRLGFP. Aquesta incidència s'ha observat en els contractes següents:

- Segona avaluació del benestar animal en les explotacions bovines d'Andorra. (Núm. contracte 3761)*
- Treballs de consell i defensa jurídica del Govern d'Andorra en l'afer BPA. (Núm. contracte 9576)*
- Servei de transport adaptat sociosanitari per a les persones usuàries de la fundació Nostra Senyora de Meritxell. (Núm. contracte 10142)*

Resposta

Aquesta observació que posa de manifest el Tribunal de Comptes referent a la formalització de l'autorització i compromís de despesa amb posterioritat està recollida en l'informe de fiscalització corresponent de la Intervenció General.

D'acord amb l'article 35, *Objeccions*, del Decret del 3-4-2019 d'aprovació del Reglament regulador de la Intervenció General i de l'exercici del control pressupostari, aquestes observacions van ser esmenades o reparades amb la validació per part del Govern dels actes als quals es refereixen, d'acord amb l'article 49.2 del Decret legislatiu del 25-4-2018 de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.

Per tant, en tractar-se d'una observació esmenada no escauria posar-la de manifest com a tal en l'informe del Tribunal de Comptes. Vegeu els certificats de l'acord del Govern en l'annex núm. 4.

31. Acta de recepció dels subministraments (pàg 51)

Els articles 45 i 47 de la LCP, i en el mateix sentit, l'article 106 de la Llei 14/2022 reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció. L'Administració general no té la pràctica de formalitzar el referit document, sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil.

Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment regulant, com a mínim, el sentit, abast i responsabilitat que comporta la signatura abans indicada.

Resposta

Tal com manifesta el Tribunal de Comptes a l'informe, l'Administració general, per donar conformitat a la recepció d'un bé o d'un servei, comprova la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil. No obstant això, el Tribunal de Comptes no fa referència a una altra part del procediment, que consisteix a verificar, quan arriben les liquidacions de despesa al Departament d'Intervenció, l'existència del segell de comprovació de les factures que inclou les informacions següents:

- Comprovació de les operacions aritmètiques
- Preus unitaris
- Recepció del bé o del servei
- Afectació pressupostària (Departament/Projecte/Subconcepte)

Aquest segell ha de figurar a la globalitat de les factures dels diferents departaments de l'Administració general i els responsables de fiscalització del Departament de la Intervenció General comproven l'existència d'aquest segell degudament omplert. Per tant, existeix un procediment que garanteix els camps que han d'haver estat revisats pels responsables de la despesa prèviament al pagament de les factures.

Aquest procediment es va notificar el 2009 a tots els departaments de l'Administració general recordant que les factures que es trameten al Departament d'Intervenció General per ser fiscalitzades han d'anar degudament conformades: amb el segell en què consten les comprovacions oportunes (operacions aritmètiques, preus i recepció del bé o servei) i l'assignació pressupostària de la mateixa factura, degudament signada pels responsables.

No obstant això, es tindrà en compte la recomanació del Tribunal de Comptes en el sentit de formalitzar el procediment en forma d'instrucció de servei o de circular interna per homogeneïtzar aquesta mesura amb la resta de procediments de control intern emesos per la Intervenció General.

32. Verificació de la legitimitat per a contractar amb l'entitat (pàg. 51)

Pel que respecta els licitadors, el Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat no suficientment eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatius als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal.

Resposta

A banda de la declaració genèrica a la qual fa referència el Tribunal de Comptes, que es requereix sistemàticament en totes les licitacions, atès que així ho estableix la Llei de contractació pública, la Intervenció General va posar en funcionament el mes d'agost del 2011 un procediment intern mitjançant una aplicació informàtica amb el qual per a cada licitació es revisa, sistemàticament, que les persones físiques o jurídiques que es presenten a les licitacions o que volen contractar amb l'Administració no es trobin en cap dels supòsits que determina l'article 7 de la Llei de contractació pública: que aquestes persones no tinguin deutes envers l'Administració, que no existeixi alguna sentència d'acord amb la qual aquestes persones hagin de satisfer alguna sanció o similar envers l'Administració, que aquestes persones estiguin autoritzades per dur a terme l'activitat que l'Administració necessita contractar, etc.

Aquestes comprovacions es fan mitjançant el Gabinet Jurídic i els departaments de Tributs i Fronteres, d'Economia i d'Interior, que són els que tenen accés a les dades necessàries per obtenir aquesta informació.

Quant a l'article 7 de la Llei de contractació pública, el contingut del qual es reprèn dins de la declaració requerida en els plecs de bases, entenem que el contingut d'aquesta declaració jurada compleix la seva finalitat. Amb la signatura del document, els licitadors manifesten formalment complir amb les exigències legals per poder contractar amb l'Administració pública. L'engany o la falsedat expressada no estan exemptes de responsabilitats.

Ni tan sols l'absència, en el document esmentat, d'un advertiment sobre les conseqüències jurídiques de la falsedat en la declaració eximeix de les responsabilitats que podrien derivar-se de la comprovació (la primera de les quals és l'anul·lació del contracte, per aplicació de l'apartat 2 de l'article 7 de la Llei de contractació pública).

Davant l'evidència que en alguns casos els licitadors havien signat la declaració jurada malgrat l'existència de deutes pendents que els havien d'impedir presentar-se al concurs, el Govern ha resolt contractes.

El Tribunal de Comptes considera poc eficaç el contingut de la declaració jurada que redacta l'Administració general. Creu que s'hauria d'exigir una declaració "més explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que es deriven de l'article 7 de l'LCP, els regulats al capítol primer i el quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del Codi penal". La Intervenció no comparteix aquesta opinió, atès que els supòsits inclosos en la declaració jurada recullen tots els supòsits "tipificats", i aquests supòsits que han de signar estan detallats correctament.

Les declaracions que conté la declaració jurada són concretes i explícites. A l'entendre de la Intervenció General, la proposta del Tribunal de Comptes no aportaria cap millora qualitativa ni més garanties quant al compliment de l'article 7 de l'LCP.

Altres aspectes a destacar (2.7)

33. Economicitat i eficiència de la despesa (pàg. 53)

L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre d'altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per a dur a terme el control del compliment d'aquests objectius.

Resposta

El Govern disposa d'una aplicació de gestió pressupostària que facilita informació detallada pel que fa a les classificacions econòmica, administrativa i funcional. Concretament, el control d'eficiència es fa a partir dels documents següents que facilita el programa d'elaboració del pressupost de despesa: document en format Word dels objectius, activitats i indicadors per projecte; llista en format Excel de seguiment de l'execució dels objectius i de les activitats dels projectes pressupostaris; i llista en format Excel de la situació pressupostària de l'exercici.

Els mecanismes de què disposa el Govern i que estan condicionats pel sistema informàtic permeten fer el control d'eficiència amb l'objecte de verificar:

D'una banda, la correspondència entre les directrius polítiques per a l'exercici amb les directrius tècniques del Departament i la mesura amb la qual es van reflectir en l'elaboració del pressupost per a l'exercici, mitjançant la definició dels projectes, objectius, activitats i indicadors. Aquest primer estudi es fa sota la premissa que, conceptualment, els projectes corresponen a les finalitats del Departament, les quals s'identifiquen com les seves directrius. Dels projectes es deriven els objectius i dels objectius les activitats. De manera que el compliment de les activitats d'un objectiu comporta el seu assoliment, i amb el compliment dels objectius d'un mateix projecte s'assoleix la finalitat del Departament.

I d'altra banda, l'assoliment de les directrius mitjançant l'anàlisi de l'execució pressupostària de l'exercici i dels indicadors fixats per a cada objectiu que componen cadascun dels projectes del Departament. La valoració de la idoneïtat dels indicadors fixats es fa sota la premissa que han de permetre mesurar el grau d'assoliment dels objectius.

En conseqüència, el Govern disposa de mecanismes per dur a terme el control del compliment dels objectius d'economicitat i eficiència de la despesa pública.

No obstant això, aquests mecanismes necessiten millores que a la vegada estan condicionades a una millora important del sistema informàtic per tal que el resultat dels controls d'eficiència i eficàcia siguin vinculants i determinin la presa de decisions tant del dia a dia com a mitjà i més llarg termini.

Val a dir que en el transcurs de l'exercici del 2023 la Intervenció General ha dut a terme els treballs corresponents al control d'economicitat i eficiència de la despesa del Govern pel que fa a l'exercici del 2022. L'informe d'auditoria operativa associada a aquests controls corresponent a l'exercici 2022, en el marc del control d'economicitat i eficiència de la despesa que estableix l'article 36 de l'LGFP i l'article 8 de l'LSEPF, va ser aprovat per Govern el 20 de març del 2024 i posteriorment tramés al Consell General i al Tribunal de Comptes.

34. Seguretat dels sistemes informàtics (pàg.57)

Com a part de l'anàlisi i avaluació del control intern, s'ha sol·licitat al departament d'informàtica de Govern informació sobre aspectes relacionats amb la seguretat de les aplicacions informàtiques de Recursos Humans, del Departament de Tributs i Fronteres, l'AS400 i de tràmits, i la gestió dels seus usuaris.

De la informació obtinguda s'han observat les debilitats següents:

- *No s'ha realitzat una auditoria de seguretat informàtica a efectes d'avaluar la possible existència de debilitats.*
- *No totes les aplicacions informàtiques obliguen a canviar periòdicament les contrasenyes d'accés als usuaris.*
- *Les aplicacions informàtiques no emmagatzemen un històric de contrasenyes que impedeixi repetir les darreres contrasenyes establertes.*
- *No hi ha establerts procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos.*

Resposta

El Departament de Transformació Digital (DTD) del Govern manifesta el següent:

- El DTD contracta de forma anual des de fa anys un servei d'intrusió mensual o pentesting per detectar vulnerabilitats del sistema. L'exercici del 2022, aquest servei estava contractat i actiu, https://www.bopa.ad/Documents/Detail?doc=GE20180823_13_34_08, d'acord amb el contracte adjudicat pel Govern en data 22 d'agost del 2018.

En data d'aquest informe, està en procés de licitació el concurs per a la contractació dels serveis d'avaluació de seguretat i proves d'intrusió del Govern d'Andorra (DTD-0005-2024). Aquests nous serveis ampliaran sensiblement l'abast dels serveis fins ara actius de *pentesting*, i inclouran l'execució d'auditories de seguretat d'aplicacions i sistemes que es determinin.

- Per raons operatives, fins ara no s'havia implantat una política de canvi periòdic de credencials. Tenint en compte els estàndards i les recomanacions actuals de seguretat, s'està treballant en l'aprovació de la Normativa de bon ús dels mitjans i serveis electrònics aplicable al personal i del procediment de control d'accés, que, entre altres aspectes, defineixen la periodicitat del canvi de contrasenyes i el procediment de revisió periòdica d'usuaris i accessos. Està prevista l'aplicació del canvi periòdic de credencials abans de finalitzar el 2024.

- Els procediments i les accions a les quals fem referència en el punt anterior també permetran el control de versions anteriors de credencials i, per tant, l'acompliment d'aquest requeriment.
- La major part de les aplicacions enumerades ja n'emmagatzemen actualment un historial per tal d'evitar-ne la reutilització. D'altra banda, en algun cas la natura del sistema o aplicació no ho permet.
- En aquest sentit, es preveu que l'accés a aquests sistemes es faci mitjançant usuaris unificats de directoris actiu via mecanismes d'SSO (*single sign on*). Això ens permetrà superar la limitació tècnica actual i acomplir el requeriment indicat.
- El DTD disposa de mesures que permeten conèixer i controlar usuaris i els seus accessos. En aquest sentit, es disposa d'una eina d'auditoria d'accessos als documents, i d'operacions sobre usuaris. Així mateix, les aplicacions que gestionen dades sensibles també tracen els accessos.
- Pel que fa als "procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos", entenem que es refereix a mesures que permetin conèixer i controlar usuaris i els seus accessos. En aquest sentit, es disposa d'una eina d'auditoria d'accessos als documents i d'operacions sobre usuaris. Així mateix, les aplicacions que gestionen dades sensibles també tracen els accessos. D'altra banda, es farà una revisió per poder garantir que el control esmentat s'efectuï sobre la totalitat de les aplicacions i dades.

Andorra la Vella, 17 de juliol del 2024

Signat electrònicament
Meritxell Bonell Tuset
Interventora General

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

8. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada en aquesta fase, les observacions que es transcriuen a continuació queden sense efecte:

2.3.13. Provisions a llarg termini

...

Enregistrament de contingències com a provisions

D'acord amb la NICSP 19, procedeix la dotació de la provisió en aquells casos que es més probable que improbable que existeixi una obligació present com a conseqüència d'una resolució desfavorable del litigi, mentre que en els casos que la resolució desfavorable és possible (més improbable que probable) o sent probable l'import no es pot estimar amb fiabilitat, s'ha de revelar la informació corresponent en les notes explicatives.

S'informa en la nota 25.b) "Contingències" de les notes explicatives l'existència de litigis en curs per un import total de 10.563.050 d'euros, amb un risc probable o possible de que el Govern n'hagi de fer front en cas de resolució desfavorable. D'aquest import s'ha dotat una provisió per a responsabilitats de 430.323 euros, que no constitueix una contingència i de 25.864 euros per contingències.

Pel que fa a la resta d'al·legacions presentades, que el Tribunal de Comptes ha analitzat, entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.